

Sio
Predikaner
wt aþ
Pijningar Hist-
oriu Vors DRottens JEsu Christi.

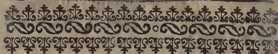
Aþ hvørium Sex eru giørdar /
Aþ
Vel-Edla og Hai-Ehruverdugum
Byskupenum yfer Skalholts Stiþte /
Sal. Mag. Jone Thorkels-
Syne VIDALIN,
(Sælltar Miñingar.)

Eñ Su Siøunda /
Aþ
Hr. Steine Jons-Syne /
Byskupe Hoola Stiþtes.

Þrycktar a Hoolum i Hialltadal / Aþ
Marteine Arnodds-Syne / Año 1722.

J. N. K. G.

Formaale.

Gudhræddum Lesara/ Heilsa og Fridur/ fyrer JEsum Christum.

Minned er ein stoor Giøf af Gude/ hierdeilis tillagt Skilningsfullre Saal Mañaña: Þad er Geimslu-Hyrdsla vorra Vitsmuna : Þad er Verkfære Vppfrædingarefñar : Þad er Verndare Lærdoomsins/ og Geimare allra goodra Vppvakninga. Sa er sæll/ sem alleinasta i Miñe hefur þad sem Naudsynlegt og Nytsamlegt er. Þar er til margt hvad/ sem þess Nauktar er / ad so sem þad stodar lijted til Saluhialparefñar/ ad festa þad i Miñe/ so skadar þad og lijted ad gleima þvi. Þad Illa sem

oss

oss þøkngar / er oss opkastnar Miskis-
[illegible] / eins sem þad være a Steinum
[illegible]: Enn þad Gooda / sem þad være
[illegible] a Sande. Nier af kiemur þad /
ad Menn gleyma plisoit Guds Velgiør-
ningum. Vier telium þa Vondu Da-
ga vorra Aþestunda: þa Góodu mun-
um vier / og reiknum ecke. Misied gleym-
er [illegible] / sem Kiærast er. Sa brwk-
ar vel sitt Minne / sem jafnann i Minne
hefur. Fyrst sijnar Synder / so hann
[illegible] [illegible] / og bidie Gud um Fyrer-
[illegible] / og þar med hugge sig
vid [illegible] Forþienustu JEsu
[illegible] Jsti. J Annann Mata brwku
[illegible] vort Minne / ep vier minnumst Dag-
[illegible] Guds Velgiørninga / og þockum
[illegible] þa Audmiwklega / og enks-
[illegible] hafi so [illegible] prekare Nadir vid oss.
J Þridia Lage brwkar sa riettelega
[illegible] Minne / sem minnest ydugléga sijns
Dauda / og hugar um hann / svo ad
hann / nær Lijfsins-Ender kiemur / kunne
[illegible] Nughraustu Giede ad seigia / sem

Simeons-

Simeon: Nu/ lætu DRottenn thioon thinn i Fride fara / Luc. 2. Engenn hefur betre Nytseme af synu Minne/ enn sa/ sem yduglega minnest a JEsum. Hier til eru vier aminter af Postulanum Paale / þar hann seiger til Timotheum: Nær i Minne JESVM CHRJstum/ 2. Tim. 2. Item/ Minnest a hann / sem Mootmælenn i giegn sialfum sier / af Syndugum þolde / Hebr. 12. Pharaonis Skeinkiare gleymde Joseph/ Gen. 20. JEsus gleymer oss alldrei: J sijnum Hondum hefur hann teiknad oss/ Esa. 49. Minning Riettlætra blijfur i Blessan hier a Jordunne / eirnenn a Himnum hiaa Gude: Þvi er og skillt / ad Minning JESV CHRJsti blijfe hiaa oss Mestnum (hvoria hann hefur Riettlæta giort med sijnum Dauda og Uppristu) i stadfastre Loggiord og Packlæte vid hann. Hann minnest vor/ þegar vier vorum Synduger/ þegar vier vorum Guds Oviner. Enn hvorninn kunnum

um vier ad minast hans / honum til nockurs Giedþocka ? Þegar vier i riettare Gudhrædslu minunst Pijnu og Dauda DROttens Vors JEsu Christi/ þa brwkum vier og vel vort Mine. Til þessa hefur Vel-Edla og Vel-Ehruverdugur Byskupen i Skalhollts-Stipte / Sal: Mag: JON VIDALIN, hafft sitt Mine / Hvors vegna han hefur giort i Minning JESU CHRJsti Pijnu/Sex Predikaner/ sem hier/ Vinsamlege Lesare / koma nu fyrer Siooner. En af þvi han endtest ecke til/ (sem eg hefde vænt/ hans Asetning vered hafa) ad lata hinum Sex fylgia þa Siðundu / hefe eg hana til sett/ Og epter Ost Vel-Edla Frwr Mad: SJGRijdar JOnsDoottur / Mijns Sal: COLLEGÆ Epterlifande Eckiu / þessar PREDJKaner a Prent wtganga lated : En þu/ O HErra JEsu Christe / sem minntest vors þwnga Prældooms-Oks/ under hvert þijns Riettlæta-Fodurs

urs brennande Grimdar Reide hafde oss
fært/ og giorder oss med þynu Blood
Sveita-Bade/ og þeim forsmmnarleg-
asta Krossens Dauda / Guds Born/
þyna Samarfa og Erfingia Eilyfs
Lyfs / þar vier vorum ædur Reideñar-
Born/ og riett kallader Erfingiar þess
Eilyfa Dauda / og Andskotans Sam-
arfar. Lát oss alldrei wr Minne falla/
þeña stoora Velgiorning þyns Him-
neska Foodurs / ad hañ til Endurlausn-
ar ollu Mañkynenu sette þig eina Frid-
þæging i þynu eigeñ Bloode/ Rom. 8.
Svo hañ þurfe þar eige yfer ad klaga/
ad Snioreñ sie keingur a Steinunum
i Morkeñe/ og Regn-Vatned reñe ei
so skiootlega burt sem syn Miñing vare
a hñs Velgiorningū/ Jer. 18. Helldur
giefs oss/ ad vier ei syddur eñ Moises /
mindum vort Umburdarlynde og Pol-
eñmæde i Krossenum epter þeirre Lyk-
ing er vier siaum a þier / sem ert þess
heilaga Zions Fialls Eilyfur Konungs

ar/ Ps. 2. sem þig sialfan hefur sett oss til Fyrermyndar. Gief oss vor JEsu / ad vier med vorre uppløstre Trwar-Siooń / hverium allteid a þig/ huggum oss vid þýna Blodugu Pýnu / hier i Lýfe/ og af hefie odlunst Dýrd z Farsællo Eilýfflega.

Pess Oskar af Hiarta allra
Skrifad ad Guds Barna Elskare
Hoolum i Hialltadal/ og Lesarans
þañ 26. Febr. 1722. Pienare/

Steinn Jonsson.

Bæn fyrer Predikun.

Þu Riettvijse og Myskunsame Gud / hverium eins skylld er þijn Giæska og þitt Riettlæte/ Hver ed hefur giefed þin Son i Daudañ fyrer oss / Saklausa Sakamañ/ og læted hañ giallda pad hañ ecke rænte. Vier Feærdar Mañesktur follum i Dag til Skarar Foota þinna/ og medkieñum/ad vier hofum lagt syndugar Hendur a hiñ Saklausa z Riettlæta/ og hefur oss þad ecke noog vered/ad Jt. giorder vorar hafa hñ a Galgañ neglt/ helldur sasnvel þoott vier vitum/ad þetta sked sie af þiñe Alvyssu Radstofun til Myskunar oss/ þa hofum vier ecke heyrt þad Orded af Krossenum/ med so bliwgum edur Angurfullu Hiortum ad Minning hñs Kvala hafe kvaled i oss Synd ena til þeirra Jllgiordaña er hañ Saklausañ kvolldu/og vier hofum farit med oss marga Ovine Krossens under þiña Orda Heyrn / sem eru Obætilar Synda

 vegna

vegna Toomlætes vors og Ydrunarleyſ-
es/ ſo ſem ad ecke kiæmum vier þangad
til ad miñaſt Dauda DRottens/ helldur
til ad Endurnyia hñ og ſpotta med toom-
re Lykamans Negdan / eñ ecke til ad
Elſka hañ af Gnægd Hiartans. Og
hvert Straff er þa Offtoort fyrer oſſ
DRotteñ / ſm̃ þaſteg hofuñ troded Guds
Son under Footunum/ og Sattmaalans
Blood Almeñelegt halldeð? Ei ad ſyd-
ur vor Gud / þa er þetta þyns Einget-
ens Sonar Blood vort einaſta Trauſt.
O lat þad ſætta oſſ vid þig DRotteñ
miñ. Hvar fyrer wthellte hñ þvi? All-
eina til ad giora ſynduga Meñ hoolpna.
Ecke kañ Fiollde Syndaña nie Stærd
þeirra / ad giora þad Ogyllt / ſem þu
hefur ſialfur ætlad oſſ til Skulldalwk-
ningar/ þvi þad er Guds Blood/ſem er
meire Hiarta voru er fordæmer oſſ. Og
i þeirre Von ad þyn Giæſka mune upp-
gefa oſſ Sekternar: Þa beigium vier
Knie vor i Nafne DRottens JESV
Chriſti/ og drepum oſſ nidur a Footſkør

þijna / HErra / lat ecke þijns Sonar Blood Vanmættugt verda a oss Syndugum Ormum/ og veit oss/ad so sem oss eru margar Synder fyrergiefnar/so meig um vier og elska / ad þvi Leite vier fikium til þinar Netde DRottens/en hylium oss þo i Biargskorunni. J þijns Sonar blessudum Undum viltum vier hylia oss/ a medan hun fram hia geingur/ og nær vier nu so funded hofum Nitan af hefie/ ad hun kemur wt a oss Tarunum: Þa gief ad vier so meigum þvo Hiarta vort i þeim / ad þad þess hæfelegra sie til ad verda þveiged i JEsu Bloode. Veit oss nu Styrk þijns Anda til þess/ad vier so minnunst Kvala þijns Sonar a þessum Fostu-Tijma/ ad þu alldrei framar vilier minnast Illgiorda vorra/ Og gief þessu þijnu Eyrende Framgang. Bænheyr þad fyrer JEsu Arnan og Medalgaungu. Fader vor/ etc.

Bæn epter Predikun.

Vier þøckum þier HErra JEsu Christe/ sañur Gud og sañur Madur / ad þu med þiñe heiløgu Pijnu og Dauda / og blessadre Bloods Vthellinguñe / hefur Endurleyst oss aumar/ syndugar og fordæmdar Manneskiur / an allra vorra Verka / Forþienustu og Verdugleika.
O HErra JEsu Christe/ hvørsu stoor hefur þijn Pijna vered/ og hvørsu þwng Kval og Pijst þad hefur vered/ Hvørsu margfallda Neyd þu hefur lided/ Hvørsu diwpar eru þijnar Vnder og Beniar/ Hvørsu beyskur og sar þiñ Daude hefur vered / Hvørsu Ofeigiañleg er þijn Elska/med hvørre þu hefur sætt oss vid þiñ Elskulegañ Fødur/ þar þu svettiest þeim blooduga Sveita vid Fialled Oliveti / af þeirre Daudans Angist / So Blood-Dropanner hrundu a Jørdena/og þar þu varst af øllum þijnum Læresveinum yfergiefeñ / og gafst þig viliugañ i

Hendur þeirra leidu Gydinga / og þess Ogudlega Skara / hvörier þig þvingudu hardlega/ og leiddu þig bundenn/ mann allrar Vægdar/ fra Einum Ranglatum Doomara til Annars/ Hvar þu varst falsklega aklagadur/ Hræktur og hardlega sofgotrodtur/og med Hnefum sleigenn i [illegible]hgna Asioonu? Vegna vorra Misgiornin[illegible]ga varstu særdur/ og fyrer vorra Synda [illegible]aker varstu sleigenn og Hwdstryktur / m[illegible]d Þyrnum Koronadur og hryggelega m[illegible]iddur/ so sem eirn slæmur Ormur/ sa ecke [illegible]er neinum Manne liktur / þvi þu varst h[illegible] allra Fyrerlitlegaste og Audvyrdelegaste, [illegible]fullur af Kvol og Kramnkleika / so Hen[illegible]dene Manns Hiarta hefur eirnenn aumkad [illegible]a þar yfer og sagt: Sioed hvilikt M[illegible]anneskia þad er. Þu varst fyrer vorra Mis[illegible]vorninga Saker á medal Tveggia Spi[illegible]lvvirkia reiknadur / og so sem ein Bol[illegible] uppheingdur/ og med Nöglum stwng[illegible] i gegnum Hendur og Fætur. Þar ad auke

auke i þijnum Porsta/med Galle og Edike dryckiadur/og med stoorre Kvøl hegør þu uppgiefed þinn Anda/so ad þu betalader vora Skulld / og ad vier yrdum fyrer þijnar Beniar Heilbrygder. Fyrer þessa þijna Pijnu/ og alla adra Kvøl og Pijning/ Seigium vier þier Lof og Packer og bidium þig/ad þu later þessa þijna heilögu og beiſku Pijnu/ecke vera skieda oss til Onytes / helldur ad vier huggum oss vid hana af ölu Hiarta/og hroosum oss af henne / og Hugleidum hana so og fyrer oss ordum / ad allar vondar Gyrnder i oss verde nidurþryckta og ufslockta / En þar a moote meige allar goodar Dygder i oss Jnnplantast og aukast. So ad vier deyum fra Syndo unum/ enn lifum Riettlætenu / og epterfylgium þier/ sem oss er settur til Fyrermyndunar/og gaungum i þijn Footspor/ og umberum hid Vonda med Poleñmæde/ og lijdum Oriettendeñ med goodre Samvitsku. Fader vor / etc.

o‡o

Vers Þorbergs Thorsteins Sonar.

HJartad festa og Huga minn/ HErra skal eg vid Krossenn þinn / Og læta nockra Nagla þa / Nakenn sem ad þig giordu þiaa / J giegnum Hiartad og Giedeð mitt / Ganga fyrer Almætted þitt.

Epter þinn harda Dauda-Doom / Dyrdarlegasta Himna Bloom/ Eg tek vid þier Al-bloodugum/ Eins þu skylldt er vid Pilatum/ J Hugleidingar Hiarta mijns / Horþande fram til Andlaats þijns.

Vers Ordt af Sal. Mag. JONE VIDALIN.

HEgar eg DRottens dijru Kvøl/Dreg inn ad Hiarta mijnu/ Þa þrigger mig þad harda Bøl/ Hann leid i sinne Pijnu/ Fyrer mig Aumann Adams Son / Sem ætte verstu Pijsla Von / Saklaus a Holldi sijnu.

Enn þad huggar mig aumann Mann/

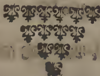
Og

Og aʃlar meſtu Kiære/ Ad eg veit þryd=
ast Frelſarañ / Fareñ i Himna Sæte/
DRottenn uppvakte ſialfur ſig/ Sam=
vitſku Boot et þad fyrer mig/ Og eilijf
Epterlæte.

Vers Ort af Hr. Steine JONSSYNE.

O JEſu Under þijnar / Eg lijt a
hvørre Tijd/ Þær myfkia Mædur mijn=
ar/ Mitt allt þar ſeþa Strijd / J þeim
Biargſkorum beſtu / Beſta eg Verndan
þiñ/ Og fra Fordæming veſtu / Frelſast
ſo DRotteñ miñ.

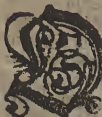
Daudañ eg oftaſt eige / Eilijft Lijf
keypte mier/ DRotteñ a Dauda Deige/
DRottne nu life eg hier / Mitt Lijf i
Dauda mijnum / Mier vertu JESU
Kiær / Fra Heliar hordum Pijnum /
Hiælpe oss Nad þijn ſkiær.

Fyrsta Midvikudags Predikun i Føstu.

Texten.

Og þa þeir Høfdu Lofsaunguen sunged/ giecl JESUS ut sem hann var vanur/ yfer um Lækenn Kedron til Fiallsins Oliveti. Enn hans Læresveinar fylgdu hønum epter. Þa sagde hann til þeirra. A þessare Nootttu munud þier aller hneixlast a mier / þvi ad skrifad er/ Hirderenn mun eg sla/ og Sauder Hiardarennar munu i sundur tvistrast/ Enn nær eg rijs upp aptur/ þa mun eg ganga fyrer ydur i Galilæam. Petur svarade og sagde til hans: Þo

aller hneixle sig a þier / þa skal eg þo allðrei hneixlast. JEsus sagde til hans / Sannlega seige eg þier / ad i Dag ꝺdur enn Hanenn galar Tvisvar / muntu afneita mier Þrisvar. Enn hann / Petur / talade þa enn frekar / Þo eg ætte ad deya med þier / þa skal eg ecke afneita þier. Slijkt hid sama søgdu aller Lærespeinarner.

Þa kom JEsus med þeim i þad Akurgierde sem hiet Gethsemane / þar var eirn Grasgardur / þar gieck JEsus inn og hans Lærespeinar / Enn Judas sꝫ ed sveik hann / visse og þennan Stad / hvad JEsus safnadest opt þangad med sijnum Lærespeinum. Þa JEsus kom i þann Stad / sagde hann til sinna Lærespeina: Setied ydur hier a medann eg fer burt og bidst þar fyrer. Bidied so ad þier falled ecke i Freistne.

Og hann took med sier Petrum og Jacobum og Johannem / þa tvo Sonu Zebedæi / og took til ad hryggiast / titra af Hrædslu og Harmþrungenn ad verda /

og þa sagde han til þetra: Mijn Sála er hrigg allt i Daudan / biijded hier og vaked med mier.

Og hañ sleit sig i burt fra þeim / og gieck litlu fram leingra nær einu Steinsnare / og fraup a Knie / fiell fram a sijna Asioonu til Jardar / og bad. Ef þad mogulegt være ad sw Stund hia sier lide / og sagde: Miñ Fader / ef mogulegt er / þa vijke þesse Kaleikur fra mier / Abba Fader miñ / allt er þier mogulegt / Tak burt þeñañ Kaleik fra mier / þo ei hvad eg vil / helldur hvad þu villt. Og hañ kom til siña Lærisveina / og fañ þa sofande / og sagde til Peturs: Simon / sefur þu? Formatter þu ecke eina Stund ad vaka med mier? Vaked og Bidied / so þier falled ecke i Freistne. Andeñ er reidubweñ / eñ Hollded er veikt.

J Añad Siñ gieck hañ eñ burt optur / badst fyrer / talade þeim somu Ordum / og sagde: Miñ Fader / Ef þad er ecke mogulegt ad þesse Kaleikur vijke

 fra

fra mier/ utan eg drecke han/ þa verde þinn Vilie. Og hann snere aptur / kom og fann þa enn sofande / þviad þeirra Augu voru þrungenn af Svefne/ og þeir vissu ecke hvørju þeir svørudu hønum. Og hann skilde vid þa/ og gieck burt aptur/ og bad i þridia Sinn med somu Ordum/ og sagde: Fader/ Ef þu villt so/ þa tak þennan Kaleik fra mier/ þo ecke minn/ helldur verde þinn Vilie. Enn hønum birtest Eingell af Himne / sa ed styrkte hann. Og þa hann var staddur i Daudans Stridde / took hann ákaflega ad bidia. Enn hanns Sveite vard so sem Bloodhniklar / þeir ed þiellu a Jordena. Og hann stood upp fra Bænenne/ og kom til sinna Lærisveina i þridia Sinn/ og fann þa sofande wt af Hrigd / og sagde til þeirra: Sofed þier nu þad epter er og hvýlest. Hvad sofed þier? Þad er noog / standed upp og bidied so þier falled ecke i Freistne. Siaed su Stund tekur ad nalgast / og er komenn / ad Mannsens Son mun Ofurseliast i

Syndugra

Syndugra Mendur / Standed upp og gaungum hiedan / Sierned / sem ed mig sockkur / hañ er i Nand.

Exordium.

Margt er lijkt med Skylldum / seger Ordshättur gamall: Þad lesum vier um̃ David Konung / ad þegar hañ flwde fyrer Ofrijke Sonar sijns Absalons / Þa hafe hañ geinged fra Jerusalem / yfer um̃ Lækeñ Cidron / med huldu Hoss de grætande / og hañs Þienarar fylgdu a epter honum. 2. Sam. 15. Eñ i Ondverdre Pijslar-Sogu DRottens JEsu Christi Sonar Davids / er hañ gieck yfer um̃ hiñ sama Læk Cidron / til Vidsmiorsvidar Fiallsens / þa heyrum vier / ad hid Saklausa Guds Lamb / sem bored hefur Veralldareñar Synder / geingur hiñ sama Veg / og þad Nefnud ed / sem er Þusundsiñum biartara eñ Soolen / var huled med Nockursonar Sorgar-Skije / i þeim svarta Myrk-

kaña Dal vid Oliveti / þar hañ so sem ad Apsydes lagdre þeirre Koniinglegre Tign / sem hañ atte i Upphaþe hiaa synum Fødur / audvyrdte sialþañ sig / og giordest Madke eñ ecke Mañe lyk-ur. David gieck grætande aa synum Flootta / Eñ hvad nærre ad Sorgeñ haþe geinged Hiarta Frelsarans / þad gieþur hañ til Vitundar i Grasgard-enum/ seigiande: Myn Saal Er Hrygg Allt i Daudañ. Absalon villde ei lyda Stioornan Fødur syns/ hvør Op-metnadur steypte hønum i þa Olucku / ad hañ liet sier ei nægia/ ad vera Kong-sens Sonur/ helldur villde briota sig til Rykes. Absaloni voru Ogudleiger Gyd-ingar lyker / þeir ed søgdu: Vier vik-ium ei lata þeña Drottna yfer oss / Luc. 19. Absaloni var Adam lykur / hvør ed fyrer Skopunena / var Guds Sonur/ Eñ fyrer Høggormsens Raad-leggingu villde verda Gude lykur/ Gen. 3. Og vard so fyrer Metnadar Gyrnd-ena Ormenum lykur / Hvar fyrer hiñ

Añar

Aññar Adam/ sem er DRottens af Himn- um/ hañ giørdest einum Madke/ og ecke Mañe lijkur/ Ps. 22. Absaloni er ecke Eimasta Adam lijkur / helldur og hañs Nidiar / aller þeir ed eige vilia skipast under Guds Stioornan/ edur leidast lata af DRottens Anda / þeir ed seigia: Vier erum Herrarner z vilium ei hlaupa epter þier / og hafa so Oked i sundur- broted/ Jer. 5. Þessar Landrada Sak- er/ bar hiñ Eingetne Sonur Guds hier yfer um Cidron/ og fyrer vorar Ohlijd- nes Saker / sem kolludum Gud vorn Fodur/ Eñ rantum hañ þo sijnum Heid- re/ þa giørdest hañ Fodurnum hlijdeñ / allt til Dauda / Ja / allt til Krossens Dauda / Phil. 2. Achitophel sem var Radgiafe Davids Konungs / hañ sat a Svikradum vid Herra siñ / So skiede þad og vid DRotteñ vorn/ Hañs eigeñ Lærefveirn / hañs Vinur / sem at og drack med hønum / hañ giørdest For- gaungu-Madur þeirra er sviku hañ. David var hlijdugur Gude og hañs

Polefimade var mykel / er Hañ sagde: Ep DRottenn hefur Lyst til miñ / þa lætur Hañ mig koma aptur / og sia miñ Bustad/ Eñ seige Hañ so vid mig / eg hefe ecke Pocknan a þier/ sia/ þa er eg hier/ giore Hañ vid mig/ hvad hønum lijkar. Hvad skulum vier seigia um̃ Hina Ohm̃rædelegu Hlijdne Lausnarans ? Þegar Sorgeñ gieck allt iñ ad Hañs Sælu / og Mañlegre Nattúru took til ad nyklast Ofbod Helvijtes Kvala/ þa Andvarpade Hañ i Himeneñ med Hiñe mestu Hoogværd/seigiande: Fader/Ep þad er mogulegt/ þa tak fra mier þeña Kaleik/ þo eige miñ / helldur verde þiñ Vilie. So er nu vor JEsus/ David i ollu þessu nærsta lijkur / Eñ hvad myklu skelfelegre Pijsl/ ad hafe DRott eñ vorn kvaled/ eñ David/ Þad vilium vier i Tveim Smæagreinum Hugleida wt af Textanum: Og i DRottens Nafne hondla i Hiñe Fyrre um̃ JEsu Reysubwning og Ferdalag til Fiallsens Oliveti : Eñ um̃ Hañs beyska Kvøl

og

og Piꝛning i Grasgardenum i hiñe Stydare. Eñ þu HErra JEsu / sem allt þetta leidst oss til Sæluhiælpar z Myskunar / Styrk oss i þessu Verke med Krapte þyns Anda / fyrer þyna Forþienustu / A M E N.

Vtleggingeñ.

HA þeir Hopdu Loþsaungeñ sung ed seigia Gudspiallameñerner: Ad søñu visse Lausnareñ allt þad ysir hañ ætte ad koma / Joh. 18. Ecke var hønum þad Okuñugt / ad ælyktad var i þeirre Himneſku Raadstoþu / ad hañ skyllde Oþurseldur verda i Syndugra Hendur / og hvad herþeleg Pyna þad verda munde / þeckte hañ giørla / þvi hañ visse alla Hlute / sagde Petur Fordum: Hvørrar skelþeleg Meñing ad miog so nærre heþur geinged hañs Hiarta / þegar hañ sæm Døgum ædur eñ þetta skiede / Jñreid til Jerusalems Borgar um̃ þeña sama Veg med Vegsemd mykle / og Fognude þess Folksens sem a

epterfylgde/ og hroopade Hosianna Syne Davids / blessadur sie sa sem kiemur i Nafne DRottens/ Er hann Andvarpade sialfur z sagde : Myn Saala hrygg est i mier og hvad skal eg giora? Fader hiaalpa mier af þessum Tyma / Joh. 12. Enn þo hann vissi allt þetta / samt gleymer hann ecke synum Himneska Fod ur þacker ad giora. Þegar hiner Oguđlegu Gydingar med Juda voru ad Raadslaga umm Natur Tyma/ hverneg þeir skylldu hann af Doguin raada / og hann vissi alla þeirra Raadagiord/þa var sw hanns Ydia ad Lofsyngia Gude og Fodur. Umm Svanenn er þad Ritad/ ad hann synge hvad fegurst adkomenn Dauda. JEsus vor Brwdgume er einum Svan lijkur/ hanns Rodd er þusundsinum fegre enn Svana-Saungur / þad er Evangelij Predikun / og sa Hlioomurenn sem wt er geingenn umm alla Heims Bygdena / og þoott ad oss ætte Brwdgumans Raust jafnann fogur ad þykia/ christner Menn/þa mætte hun þo

hvad

hvad best læta i Eyrum vorum a Dey-
anda Deyge/ þar Evangelij Lærdomur
og allt Guds Ord tekur allañ siñ Krapt
og Megn af hañs Banmætte/ i hañs
Dauda' Strijde/ so þad fyrer hañs bit-
ru Pijnu z Dauda-Skuld/verdur Krapt
ur Guds til Sæluhiælpar øllum þeim
sem trwa: Med þessum Lopsaung heþ-
ur Drotteñ gieþed oss eitt blessad Dæme/
til ad þacka Gude/bæde fyrer Medlæte
og Mootlæte. Hversu breñheitur Oþn
meinar þu christeñ Madur / ad Guds
Neiptar Reide vered haþe hañs Ein-
getnum Syne/ þar hañ sveittest Blood
enu / og hañs Sæla vard hrygg allt i
Daudañ: Eñ eige ad sijdur ædur hañ
gieck til þessa Bads/ þa syngur hñ Loþ
sijnum Fodur. Vilier þu nu vera hñs
Læresveirn/þa gior slijkt hid sama. Hvad
kom DRottne vorum til ad audvyrda so
siælþañ sig i þijnu Holldeʔ Hvad þrijste
Honum til ad þola Kvøl og Krossens
Dauda/þa hañ mætte vel Sælu haþaʔ
Hvad añad eñ hin Guddomlega Elska/
meþ

med hvørre hañ þig elskade / þa þu eñ
vaist hañs Ovinur: Elldur Kvalaña
var ad soñu heitur/ eñ þo sie eg hier/ ad
Elldur Elskuñar yfergnæfer hñ. Nel-
vtste kuñe alldrei ad verda so krøftugt til
ad þijna þiñ Brwdguma/ ad hañs Gud-
doomleg Elska til þijn (sem þo hafdet
drygt Nooraner med mørgū Elskhuga)
ad hun ei yrde krøftugre til ad vilia þiña
vegna lijda: Gud er oblugre i þvi Gooda/
eñ Andskoteñ kañ ad verda i þvi Von-
da. Elskañ til Syndugra Mañā i
Gude/ er heitare i siñe Kynslood/ helldur
eñ Strafþ Syndareñar/ sim er Daudeñ
i siñe: þad sie eg a Christo / þar hañ
seiger: Verde þiñ/ ecke miñ Vilie. Ef
nu ad hañs Elska var so mættug i hisse
bitru Pijnu til þijn / ad hañ jafnvel
giorde Gude Þacker fyrer þad sem hañ
leid Saklaus/ kañ þa ecke þijn Elska
til hañs so myked ad megna/ ad þu þol-
eñ ovoolega lijder þad þu fyrer þijnar
Synder lijdur / og hañ kallar þo ad þu
lijder siña vegna? O hvad skeläñ mña

eg David kalla/ sīn mitt i sïnum Mor-
lætingum sagde: Þo Lijf og Sal vane-
megnest / þa erfu samt mitt Hiartans
Traust og Hlutskipte. O hvad farsæl
aħ Job/ er talade þessū Ordum: Þo ad
DRottenñ deyde mig/vil eg þo samt vona
a hañ. O hvad sæla JEsu Christi
Postula / hverier er þeir Nwdstrypkter /
Kvalder og Krossfæster voru/ hielldu þeir
þad hina mestu Sæmd/ ad meiga lijda
allskonar Hrellingar Christi vegna.
Þegar JEsus gieck wt af Herbergenu/
þa var Noott / þvi Johañes seiger /
Joh. 13. Ad þa Judas geck wt/ hafe
Noott vered/og er hñ kom i Getsemane/
kom Judas med Bliśu so sīn a Nottu:
Af þessu kiemur mier i Hug/ ad bannad
var ad ganga wt þa somu Noott / sem
Paſska-Lambed var eted / so ecke fiellu
Meñ i Hendur Fordiarfarans / Exod.
12. Eñ DRottenñ JEsus uppa þad hñ
audsynde sig ad vera þad saklausa Guds
Lamb/ sem ber Heimsens Synder/ þad
saña Paſska-Lamb sem slattrad er i fra

Heimsens Upphafe: Vort Päska-Lamb sem fyrer oss er Foornfært / hañ gieck wt þa somu Nott er hañ hafde Päskalambsens neytt/ til þess ad giefa sig viliande i Hendur Forrædarans. Þeg ar DRottenn var wt af Herbergenu geingenn / þa seiger Sagañ: Ad hañ hafe geinged yfer um Læken Cidron: Hañ kañ epter þeim Dal sem liggur a millum Jerusalem og Fiallsens Olivéti. Yfer um þeñañ Dal gieck JEsus fra Jerusalem til hiñar fyrstu Orustu/ sem hañ hæde vid Daudañ: Sa Dalur var miøg Oþrægur / Hañ var Gehenna nefndur. J hønum voru Nræ Odæda Mañatil Ofku brend / og þau Saurende er wt voru borenn af Jerusalem/ og med þvi Nafne var Helvijte a stundum teiknad / So seiger DRottenn / talande þo epter Mañlegum Plagsid/ hvad myk ed ad gyllde jafnvel hinar miñstu Synd er fyrer Guds Doome / (hañ seiger:) Hver sem seiger vid Brodur siñ / Þu Vitfyrringur/ hañ er sekur Vals Ge-

hennæ/

henna/ Matth. 5. O HErra Gud / Skule nu Reikningskapur gioraſt fyrer hvort Onytiu Ord i Doomenum / hvad Obæreleg munu þa verda øll Reide Yrde Spott-Gloosur / Bryxle / Bakmælge / Smæanar Ord / Roogur / Lyge / Illmæle og Flærtſkapur / ad hvøriu Synduger Meñ leika ſier eins og ad ødru Table? So audvitad er / ad vier vorum alleina þeſſ vegna / ecke Einunges Tÿmanlegs Ellds-Loga verduger / helldur og Guds ſtærhetta Reide-Ellds / ſem breñur allt til nedſta Helvÿtes / Devt. 32. Þeſſ vegna er þa JEſus i gegnum Gehenna geingeñ til ad læta ſig ſiøtra aþ Ogudlegum Skælkum / ſo vier ſkylldum ecke bundner a Hondum og Footum verda Oþurſellder Kvølurunum og wtſnarader i hin yſtu Myrkur / hvar vera mun Op og Toñagnyſtran. Hvad ſkulum vier ſeigia Born mÿn? Hvad eru Synduger Meñ añad eñ eitt liþande Hræ / eins Oboota Maññs ſem heþur fyrergiort Fie og Fride vid hiñ Rittlæta

Domara?

Doomara? Hvad eru þeir ed Þdrunar-laust i Syndunum frammbara / aññad eñ Vihreinsun aþ Jerusalem / þad er aþ christelegre Kyrkiu / Eitt Avaxtarlaust Tre / sem ecki dugar nema til ad upphogg vast og i Elld kastast / Matth. 3. Eitt Neystrær / sem til alls er Onytt / nema i Oþnenum ad uppbreñast? Hvad aññad / eñ Þyrnar z Þystlar / hvørier Bolvaneñe eru nalæger / og hvorra Endalok eru aþbrender ad verda / z þad i Eylijþum Helvijtes Loga / Ebr. 6. Eñ JEsus heþur i Gehenna bruñed i Elldsins Gudlegrar Reide / so hañ frelste oss fra þvi Eylijþa Gehenna / og Oendañlegu Helvijtes Bale. Þar voru Hræeñ upp brend sem strax sagda eg / eñ vier vorum fyrer Vanskøpun Syndareñar dauder i heñe / Rom. 5. og liþande Hræum lijker ordner / Þar allt Hoþuded var siwkt / allt Hiartad veikt / fra Hvyrþle og allt til Ilia / var þar eckert nema Sar / Beniar og Þrote / Esaj. 1. Þvi heþur nu Sonur Guds liþanda / gegnum þessa

Vidurstyggelega Reit daudra Beina geinged til sijns Dauda-Strijds/ og er vorra vegna so sem eitt Hræ wtsnarad-ur. O HErra Gud/ Hvernen er hiñ Fegurste a medal Mañaña Sona wt-leikeñ herþelega/ Vier saum hañ seig-er Esajas/ Cap. 53. Og þar var eck-ert Alit ad vier gyrntustum hañ. Nañ er burtkastadur medal Mañaña / og Madur Hörmungaña ordeñ/ forsmad-ur er hañ/ og vier koñudustum ei vid hañ framar. Þesse Dalur var z so Tophet kalladur / og heþur hañ þad Naþn aþ Ordenu Toph/hvørt ad Trumbu merk-er / þeirrar Orsakar vegna / ad þegar Heidingiar Oþþrudu Børnum sijnum Moloch i þessum Stad / og brendu þau liþande i Fadme hañs / þa uppa þad / ad Forelldrunum ecke Oþbiooda skyllde Vein Barnaña/ þa lietu þeir Trumb-ur sla: Þetta gieþur mier Orsøk til ad Hugleida þad / ad vier hoþum allt oþ-myked Mañ-Bloot giort Andskotanū / og allt oþ ødæt fadmad Dioþuleñ / og

B elskad

elskad hans Athæfe / en̄ kastad Guds Elsku z hans Bodum a Bak off aptur/ so nærre hefur leiged tijtt z opt/ ad Saal og Lijf mundu standa i biørtu Baale / þar fyrer høfum vier og forþienad Eylijflega ad Foornfæraft i þeim fwla Ilfrunar Dal/ hvør ed rijkur af Ellde og Breñesteine / og þad ei til Sætleiks Ilms / helldur ad kiæla Guds Reide/ so sem seiger hia Ezech.16. En̄ JEsus er þeiglande geingen̄ i gegnū Tophet til ad Foornfæra sialfum sier Gude/ so vier skylldū ecke Eylijflega emia i Helvijte/ Honum sie Prijs og Vegsemd ad Eylijfu/ Amen.

Hvad þvi Sijdara vidvijkur / þa høfum vier fyrst ad athuga / ad Guds spiallameñerner seigia : Ad Christur hafe geinged in̄ i eirn Alldengard/ sem hiet Getsemane. Adam var settur af Gude i eirn Alldengard/i allskonar Sælu / hveria hañ braut af sier med Oleifelegre Nautn af þvi Trienu sem honum bañad var/ Gen.3. Þar fyrer

vard

vard hid saña Lijfsens Trie / hvers Blod ad gagnar til Lækningar Neiding iaña: Þad vard plantad i Alldengardenum/ þegar hañ lœ flatur a Jordu og þolde allskonar Hørmung / ad hañ aftrekade off Syndugra Sælu / og eirn Arfr a Himnum/ sa ed ecke mœ skemast / og ecke saurgast og ecke rotna. J Exodi 24. Lesum vier/ ad þegar Moyses gieck uppa Fialled fyrer Gud/ þa liet hañ þœ 70. Olldungana epter vid Fialls-Ræturnar/ Eñ took med sier þa þriœ/ Aaron/ Nadab og Elihu / eñ gieck so skiødarst allra alleirn iñ fyrer DRottens i Elldeñ: Ei er JEsus i þessu Moyses Olijkur/ og er þad hier medal añarra rætt / sem hañ hafde ædur fyrersagt / ad Spæmañ munde Gud uppvekia þeim af Brædrum þeirra lijkañ sier / þegar hñ iñgieck i sijns Himneska Fødurs breñande Neide Elld i Grasgardenum / til ad forlijka fyrer þær Syndernar sem mœte Moysis Løgmæle giørdar voru / og giørast mundu/ þa tekur hañ med sier

Petrum / Jacobum og Johañem / Eñ sijdarst allra geingur hañ alleina i hid bitra Daudans Strijd / sem þad alleina kuñe ad wtstanda. Hañ alleina lagde siñ Hrigg under Guds Elldlegar Reide, Svipur / sem alleina haþde þær ecke for þienad : Hañ alleina drack siñ fleitepulla Guds Reide Kaleik / i hvorium honum alleina Velþocknast / Matth. 3. Hañ gieck alleina Aþsijdes i Alldengardenum / sem alleina heþur Vijn-Pressuna troded / og þar var eingeñ aþ Foolkenu medur honum / Esa. 63. Eñ hvilijka Vijn-Pressu christner Meñ? Vier vilium strax sia / hvorsu myked þad heþur kostad hiñ Frumgetna / ad lita siñ Mott ul i Vijn-Beria Bloode / Gen. 49. Hañ took til ad hriggiast og skimlþa og Harmþrwngeñ ad verda. Vidlijkt wtmæla Gudspiallameñerner þessa skelþelegu Daudans Angist / so sem þa nockur tekur hastarlega Bana-Sooft / og þar er eingeñ Lijþs-Von framar / hvorier med sterku Oþbode plaga ad sthijtast i

sundur

ſundur Tim fra Tim allt til Daudans: Hvad ecke er ad undra a þvi ſem ad Syndareñar vegna eru Sootteñ og Siwkdomiñ undervorpner/ eñ ad hañ ſem er ein Synda geteñ og fæddur / hañ ſem er Gud alleina ſæll/ hañ i hveriū ad bioo oll Fylling Guddomſens Lijkamlega / ad hañ ſkyllde wt aþ hiñe bitru Daudans Angiſt titra og ſkiælþa/ ſokum uppalagdra Synda/ fyrer hvøriar Daudeñ er iñkomeñ i Heimeñ/ þad er undarlegt fram yþer alla Hlute. David ſeiger: Ad þegar Iſrael geck wt aþ Ægypto/ þa haþe Fiølleñ danſad fyrer Gude/ ſo ſiñ Sauda Hiord / og Hælſarner ſtocked upp / ſo ſem hin ungu Lombeñ. Eñ hier meig um vier ſiea / ad hañ Jklæddur voru Holdde/ ſem þeſſe Stoormerke giørde / Hañ ſiælþur tekur til ad ſkiælþa / og Harmþrwngeñ ad verda. Eſajas ſeiger: Ad hañ ſie ſo ſterkur/ ad hañ veige Hælſana og Fiølleñ a Vigt/ og iñelycke Stiaþar-Haþed i ſijnum Hneþa. Eñ hier er hañ þo ſo Vanburda ordeñ wt

aþ Megne Kvalanā/ad hn̄ fellur fram̄ a Asioonu sijna. Þad lesum vier vijda hia Gudspiallamoñunum / ad þa hañ beiddest fyrer/ haþe hañ Augu sijn til Himens haþed/ Eñ hier heþur hañ ecke Matt edur Megn til / Vpprietttur ad standa. Hier liggur þad saña Forlijk-unar Oþþur a einu Jard-Alltare / sem Moyses umgietur/ Exod. 20. Einglaña Drottiñ liggur flatur a Jordu/ og beiger sig samañ aþ Hormung/ eins og eirn Madkur/ Ps. 22. Og hañ sem tak ar eitt Ord/og þa skiedur hvad hañ seig er: Hañ fær ecke med mørgum og heil-um Børnum / Lausn fra hinum svra Kaleik: Og er hier aþ audsyed / hvad Syndeñ mune haþa orded Obærileg øllu Hollde/ Þar hn̄ sem ber alla Hlute med Orde sijns Kraptar / Hañ verdur so Vanburda under hefie fyrer uppa-lagda Syndaña Byrde. Mijn Sæla er hrigg allt i Daudañ / seiger Lausn-areñ: J Loþkvædenu seiger hañ: Ad Elskañ sie sier so sterk sem Daudeñ/ Hier

Nier verdur hønum Nrigdeñ þwng iñ til Daudans. Þetta Ord/ Allt til Daudans/merker so stoora Angist/ ad hun sie Reidubweñ/ ad taka hañs Lijf aþ hønum / Sama Ord brwkar Paulus uñ Epaphroditum/ad hñ hafe vered siwkur allt til Daudans/ Phil. 2. Þad er/ Daudsiwkur: Og uñ Ezechiam seiger Esajas hid sama / Esa. 38. Jonas sagdest vera reidur allt til Daudans/ þar hañ vard sokum Angurs z Oþarþ. rar Vandlætingar so reidur/ad hñ villde helldur deya/ eñ lifa. Eñ Frelsareñ/ sokum breñande Elsku til Syndugra Maña/hañ vard hriggur allt til Daudans/þvi/ ad hñ var Reidubweñ ad giefa sitt Lijf wt fyrer sijna Saude. Mijn Sal er hrigg/ seiger Lausnareñ: Nvar aþ vier sinum hañs saññ Mañdoom/ ad hañ hefur ei skiodur bunded til Salar z Lijkamans Nørmungar/ helldur eñ adrer Meñ: Þvi kallar og Paulus hañ Freistadañ a allañ Natt lijka sem oss/ þo aañ Syndar / Neb. 5. Et i þetre

Meiningu/ ad i Christo hafe vered nock ur Ofullkomlegleike / þo hañs Sæla hrigg giørdest/ helldur vard hañs Endurlausnar Embætte / þar fyrer fullkomnara/ þvi fyrer sijna Hrigd/ hefur hañ wtvegad oss Eylijfa Glede. Vier hriggiunst giarnañ nauduger/hañ Olld unges Viliug? : Vier fyrer vorar eigeñ Synder / hañ fyrer Añatlegar : Vor Hrigd forblyndar Skynseme vora / Christur hrigdest epter Raade sijñar Alvitsku : Vor Hrigd er ætijd blønd ud med Synd/ Christur var allur an Syndar : Vorar Tilhneigingar standa i giegn Gude / Christi Tilhneigingar giorduft Fodurnum hlijdugar / tñ til Daudans/ Og so sem eingeñ tekur hañs Sælu fra hønum/ helldur leggur hañ hana sialfr ur fra sier / so hrigger og Eingeñ hañs Sælu/ an hañs Vilia. Eñ epter þvi vier med Tilhneigingunum / sem hvad mest eru Bæstadur hiñar Syndumspilltu Nattúru / Vier hofdum med þeim allra helst Gud stigdañ / Þa byriadé

Christo

Christo ad lijda a hans allra heiloguſtu Tilhneigingum/ Po an Syndar/ ſo vor ar ÿrdu hreinſadar. Mina heþde han̄ veitt oſſ/ heþde han̄ ei Nrigdena lided / Nan̄ er þar fÿrer vor vegna hriggur ord en̄/ ad han̄ haþde eckert til Nrigdar fÿrer ſiálþan̄ ſig. Nan̄ villde ecke a medan̄ haþa Vnadſemd/ aþ Fagnade Gudsdoomſens ſem i hønū̄ bioo/ ad han̄ kÿn̄e hriggur ad verda/ og ſampijnaſt vorum Eymdum. Nan̄ villde Nrigd haþa i voru Nolde / ad vier i hønum heþdum Eylijþa Glede. Nan̄ gieck eirn Nrigdar Ferel allt til Daudans/ ſo ad han̄ þar med leidde oſſ til Eylijþs Fagnadar a Veg Lijþſens. Nonum byriade Nrigdena a ſig ad taka / ad han̄ ecke fære a Mis vid/ helldur ſigrade Nrigdena. Pu ert hriggur orden̄ O NErra fÿrer vorar/ eige fÿrer þijnar Synder/ eige Saker þijns Dauda/ helldur vors Veikleika/ Pier ſie Loþ/ Neidur og Packer ad Eylijþu / Amen.

Framar ſtendur i Textanum: Nan̄s

Sveite var sem Blood-Dropar þeir ed fiellu a Jordena. O Herra Gud/ hvør heþur hvilijkt heyrt? Hvør vill nu ecke med bloodugum Tarum medkieña þad satt ad vera sem Esajas fyrerspaer Cap. 53. Sañlega bar hañ vorn Siwk doom og hlood a sig voru Kraenkdaeme / vorra Synda vegna er hañ stleigeñ / og Hegningeñ heþur a hønum leiged / ad vier heþdū Frideñ/ og fyrer hañs Ben, iar erum vier Heilbrygder ordner? Meñ vita / ad þegar eirn erþidar Kappsam̄lega / þa dinur Sveite aþ hañs Lijkama: Hvilijk Opraun mun þa haþa kvaled Saelu vors Frelsara/ þar hañ hraer-de sig ecke / helldur la fram̄falleñ a Jordu/ad hñ sveittest Bloodenu: Meñ vita/ ad þeir sem eru plaegader aþ bañ-vaenum Soottum/ þeir sveita ecke Bloodenu/ helldur raudlitum Sveita / sem þo er ecke Blood/ helldur heþur Farþa lij-kañ Bloode. Eñ JEsus var ad søñu Heilbrygdur fyrer utañ vora Siwkdoo-ma sem hañ bar / og þau Umkumsleñ

er

er hañ a sig hlood/Hañs Sveite var og ei sem añarra Maña / þvi Gudspialla-Meñerner seigia/ ad hañs Sveite hafe vered so sem Blood-Hniklar þeir ed siellu a Jørdena. O Herra Gud/ Þegar ad-rer Meñ lijda nockra Kvøl a Sæluñe/ þa sapnast Blooded ad Hiartanu/ hvørt ad er eins og Slot Lijkamans / hvar Saaleñ hepur siñ Bwstad/sierdeiles/eins og þa eiñ Lands-Her a Ofridar Tijm-anum sapnast ad Kastalanū til ad for-da sier og veria siñ Nøþdingia. Eñ i JEsu Dauda-Strijde skiedur þad ødru vijse/Hier støckur Blooded i hvøriu Saa-leñ er seiger Moises/ þad stockur wt af Lijkamanum/ þvi søkum þess ad Guds Kraptur/var i hønum/so hañ giæte stad est Oþbod Kvalaña/ þa haþa Nattur-uñar Kraptar mætt vijkia / Adarnar sundurþanest/og Samteingd Lijkamans slidnad/ þa Gudlegur Kroptur bardest i Mañlegu Hollde / ecke Einungis vid Daudañ/ helldur og vid þañ sem Daud ans Balld hefur/siñed hier ydar Lausn-ar. Stalld/

ar-Gialld/ christner Men / hier er sw Laugen/ hverre þier erud i Skyrnene þvegner/ i hverre þier eiged ad þvæga ydar Skrwda/ Apoc: 7. sijdan/ hier er Guds eiged Blood/ Act: 20. med hver- iu han heþur endurkeipt Hiørd sijna / hier er Leoned aþ Kyne Juda/ sem heþ- ur litad sijn Klæde i Vijne/ z sin Mott- ul i Vijnberia Bloode/ Gen. 49. Min Herra JEsu/ hver er sa sem kiemur af Edom/ i raudum Kyrtle/ han sem er so Skrautlegur i sijnum Bwninge/ z þram brunar i Magt sine/ hine myklu/ Es: 63. Þad em eg sem tala Riettvijsena/ z er mætkugur ad hialpa/ seiger DRott- en: Hvar þyrer er þitt Fat so raudt/ og þijn Klæde so sem þess / er Vijnpressu tredur? Þviad þin Vijngardur vid hvern þu hafder þo allt giørt / sem eirn kune ad giøra vid sin Vijngard/ Es: 5. Han heþur bored þier swr Vijnber/ Þar fyr- er erku in i Alldengarden geingen / ein- samall Vijnpressuna ad troda/ og heþur litad Mottul þin / ecke einasta i þijnu Eigen/

Eigeñ/ helldur z i Edoms Barna hiña Slægu / hiña Stolltu Israels Fiandmaña Bloode. Jordeñ var bolvud þyrer Adams Blood/ So kallast Syndeñ optlega i Ritninguñe/ hveriu hañ sleipte yþer sitt og allra Barna siña Hoþud. Eñ þyrer þiñ bloodugañ Sveita/ Drottiñ miñ/ þa er hun oss aptur blessud. Adams Synda-Straþþ var þad hñ skyllde i Sveita sijns Andlites sijns Brauds neyta/ Gen. 3. Eñ þyrer þiñ Sveita/ er vor Sveite og vort Erþide blessad. Vm̃ eirn Orm er þad skrifad/ ad hvorn hañ bijtur/ sa verde al-Bloodugur: Eñ Sathan hiñ gamle Dreke og Hoggormur/ hañ hafde so bited oss til Bloods/ ad vier lægum i voru Bloode/ z vor Nafle var Oeumskoreñ / og þar var eckert Auga sem myskunade oss / þegar þu giecktst þar fram̃ hia og sagder til vor i voru Bloode/ þad vier skylldũ liþa/ þesstvegna ertu i einum Elldrauðum Orme/ þyrermindadur/ Joh. 3. og a Gælgañ Bloodrisa uppheingdur/ ad vor Skrwde

sem

sem aþ oss sialþum til var vert wtleikeñ/ eñ Nidlags Fat / ad hañ yrde sægadur i þijnu Bloode / þu Lambed Guds sem bored heþur Veralldareñar Synder : Lærum oss nu reña nockud i Skap vid sialþa oss/Guds Viner / Hverra Blood Skañer ad eru mz Guds Sonar Bloode tvittadar. Hversu Ovidurkvæmelegt er nu þad / ad HErrañ pijnest / Eñ Þrælleñ er allkætur? Christur sveitest Bloodenu fyrer vorar Syñder/ Eñ vier fyrer hinar somu/ er þo haþa Gud Kross festañ/ Vier fellum ecke Eitt Taar aþ Augum vorum/ Ecke Einunges hañs Augu grietu/ helldur allur hañs blessad ur Lijkame floode i Tarum / Eñ oss kiemur ecke til Hugar/ ad wtausa heilsku Tara-Floode sañrar Yðrunar aþ Niarsta voru/ þegar hañs Kvøl i Grasgardenum verdur oss fyrer Augun aþmalud. Vorar Synder voru so sterkar / ad þær gatu pressad Blooded wt aþ hañs Hollde / Er þa Miñing DROttens Dauda ecke so sterk hia oss/ad hañ fæe

Eirn

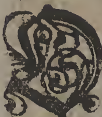
Eirn Vatns-Dropa af Augum vorum? Valla eru Hiortu vor mykre eñ eirn Klettur/ þvi Moyses ßieck þo Vatn wt aß Biargenu / er hañ sloo Spiotanum þar a/ Eñ Guds Ord / sem er bitrara eñ Tvyeggiad Sverd/ þad viñur nærsta lyted a Gedsmune sumra Mañа : Eg Grætbæne ydur/ þo ßyrer Guds z vorrar Velßerdar Saker : Hugleidum þau Ord er skrifar St: Pæll / ad Jordeñ hver ed iñdreckur Regned sem yßer hana fellur/hun bere Þyrna og Þystla/hvorier Bølvaneñe eru nælæger / og þeirra Endalok eru ad uppbreñast / Hebr: 6. So eru og Ydrunarlaus Hiortu / sem med heilnæmu Regne JEsu Bloods-Sveita/ eru ædreißd/ eñ skipast þo ecke þar vid/ þau munu ecke længt ßra Eylyßre Fordæmingu/ og hiñu særa Kvalaña Ellde / sem ecke slocknar / hvors Reikur uppstyga mun um̃ Allder Allda: Hugsum til þess / ad sæ Dagur kemur/ þad vier skulum og so þreyta vid Daudañ/ hvor ed vard Gude Odaudlegum so hardur/

hardur/ ad hañ strijde vid hañ/ og took
ærkaþlega ad bidia/ ad Daudans Skæl
mætte frá sier takast. Hvad beyskur
mun hañ þa verda þier/ sem valla añad
giorer/ eñ ad viña til Daudans/ nema
þu haþer ædur so bwed þig i Alvæpne
Guds/ ad hañ vilie veita þier Lid / sem
Daudañ heþur uppsvelgt / hver ad er
Helvijtes Drepsoott z Daudans Daude/
og þu vogier i þijnu Dauda Strijde ad
seigia med Paulo / fulløruggur i Gude
Heilsugiaþara þijnum: Daude/hvar er
þiñ Broddur? Helvijte / hvar er þiñ
Sigur? Gud er sa oss heþur Sigureñ
gieþed/ fyrer Son siñ JEsum Christ,
um. So ad liþa/ og so ad deya / Vñ
þu oss goode Gud/ Eylijþe Konungur
Dyrdareñar/ fyrer þañ sama þiñ Ein,
gieteñ Son / A M E N.

Auñur Midvikudags Predik-
un i Fostu.

Texteñ.

Og

G Jafnsnart sem hañ var eñ ad tala um̃ þetta/ sia/ einn af þeim Tolf sem Judas hiet/ þa er hañ hafde nu til sijn teked Flock Maña og Þienara Kieñemaña Hofdingiaña og Phariseaña/ kom hañ þangad og med honũ Flockur mikell/ med Blisũ/ Lompum/ Sverdum/ Støngum og Vopnum/ utsender af Kieñemaña Hofdingium/ Skriftlærdum og Ølldungum/ og hañ gieck fyrer þeim.

Sem JEsus visse nu alle hvad yfer hañ ætte ad koma/ gieck hañ fram̃ og sagde til þeirra: Ad hvorium leited þier? Þeir svorudu honum: Ad JEsu af Nazareth. JEsus sagde til þeirra: Eg em hañ. Eñ Judas sa ed sveik hañ/ stood einneñ hia þeim/ Eñ sem JEsus sagde til þeirra: Eg em hañ/ hørfudu þeir Bak aptur og duttu til Jardar. Hañ spurde þa eñ Einusiñe/

Ad hvorium leited þier? Eñ þeir sogdu: Ad JEsu af Nazareth. JEsus svarade: Eg sagda ydur þad/ Eg em hañ. Þar fyrer / ef þier leited ad mier / þa lated þessa i burt fara. So ad uppfylldiest þad Ord/ hvad hñ hafde sagt: Ad Aungvum glatade eg af þeim sem þu gafst mier. (Joh. 17.)

Eñ Svikareñ hafde giefed þeim sameigeñlegt Teikn/ og sagt: Hvorn hellst eg kysse/ sa er þad/ grijped hañ z leided i burtu Vareigdarlega. Og þa hañ kom/ nalgadest hañ JEsum ad hñ kyste hañ / og jafnsnart gieck hañ til hañs/ og sagde: Heill sertu Rabbi/ og kyste hañ. Eñ JEsus sagde til hañs: Vinur/ hvar fyrer ertu komeñ? Juda / svijkur þu Mañsins Son med Kosse? Þa geingu þeir þangad / og logdu sijnar Hendur a JEsum og gripu hañ. Eñ þa ed þeir sem hia honum voru sau hvad verda villde / sogdu þeir til hañs: HErra/ skulum vier sla med Sverde? Og sia / ad eirn af þeim sem

med

med JEsu voru og þar stoodu/ Simon Petur/ hafde eitt Sverd/ rieffe wt Hond ena / og rickte þvi og sloo til Presta Nofdingians Þienara/ og hioo af hon um hans hid hægra Eyra. Og sa Þienare hiet Malchus.

Eñ JEsus svarade og sagde: Leifs ed þeim ad giora eñ frekar/ og sagde til Peturs: Stickstu þijnu Sverde i Slijdrer/ þviad hvor ad Sverded tekur / sa mun fyrer Sverde farast. Eda mein ar þu ad eg kuñe ecke nu ad bidia miñ Fodur þad hañ sende mier meir eñ tolf Legion Eingla? Skal eg ecke drecka þañ Kaleik/ hvorn ed miñ Fader hefur mier giefed? Eñ hvornen skylldu þa Ritningarnar uppfylldar verda? Þvi þad hlijtur so ad skie. Og hañ akhrærde hans Eyra og læknade hañ.

A þeim Tijma svarade JEsus og sagde til Folksins / og þeirra Presta Nofdingia/ og Nofudsmaña Musterens og Olldungaña / sem til hans voru komner. Þier erud so sem til aña rs

Ræningia wtgeingner med Sverdum og Staungum ad grijpa mig. Daglega hefe eg hia ydur vered / seted og kient i Musterenu/og pier hafed aungvar Hend ur a mig lagt/og ecke griped mig/helldur er þetta ydar Tijme og Magt Mirkraña / so ad Ritningarnar uppfylldust. Eñ allt þetta er skied so ad uppfyllest Ritningar Spamañaña. Þa forlietu hañ aller Lærefveinarner og flijdu. Og þar var eirn ungur Mañ sa ed hønum epterfylgde/ hañ var med Lijne klæddur yfer bert Hørund / og Vngmeñe gripu hañ. Eñ hañ snarade Lijnklædenu og flijde nakeñ i burt fra þeim.

Exordium.

I Fyrre Samuelis Bokar 28. Cap. Lesum vier / ad þegar Saul Konungur foor til Frietta vid Galdra Konuna i Endor / þa hafe hun sagt: Eg sie Gudena upp stijga af Iørduñe / Og er Saul spurde ad hverneg hønum hattad være / svarade

ade hun: Ad þad være Madur nockur Alldradur i ſijdum Stacke. Mœlmureñ er Gud Veralldar þeſſarar / hañ er aß Jorduñe uppſtijgeñ / þvi ſijdañ ad Mañkyned ecke villde nægiaſt med/ þad ſem a heñe vex og fooſtraſt óſſ til Næringar aß Gude geßed / þa haßa Meñ graßeſt i Jdur heñar / til ad leita epter meire Giæßu / ſem þo Morgum heßur ad Ogiæßu orded: Þadañ er komed Gull og Sylßur/ aß hveriu ſumer Meñ ſteipa Baal/ ſo ſem DRotteñ ad Orde kiemſt fyrer Muñ Spamañſens: Þad ſkedur þegar Meñ leggia meire Trwnad a þeña þietta Leyr/ helldur eñ hiñ lißanda Gud/ ſem bæde hañ og alla Verolldena ſkapad heßur. Ecke veit eg til þeſſ/ ad Samuel haße Kieñemadur vered / ſo ad Meñ kuñe þar fyrer ad ſeigia/ Ad hañ haße byrtſt Konu þeſſare i Aarons Skrwda. Spæmadur var hñ og Domare i Jſrael/ Act. 13. Nill er vijſt / ad hañ heßur audþektur vered aß Bwninge ſijnum/ þvi Saul kañadeſt ſtrax vid/

 ad

ad han være pad / pegar Konan sagde hönum fra Syn sinne/ hafe hun po nock urn sied/ sem Konungurenn sa ecke sialfr ur/og petta hafe ei alleina vered Prett-ur hennar / til ad villa han Rædlausan Mann og af Gude forlatenn. Enn hver-neg sem pvi er vared / pa er eg viss par um / ad ecke hefur Gud giefed Fiand-anum Magt yfer Lykama Samuelis / helldur hefur petta vered Apaspil Sat-hans og Missyningar einar / og hlyder par vel uppa/ pad sem Paulus skrifar/ 2. Cor. 11. Er hann talar um falska Postula / og seiger: Ad Sathan um-myndest i Liosssens Eingel/ pvi sie pad ecki undra/ pott hans Pienarar breyte sier so sem være peir Pionar Riettlæte-sens. Tvo Hlute brukar Andskotenn sier i Lage til pessa / sem er Fe og Flatt-skapur: Hann steiper fyrst eitt God af Solfre og Gulle/og sidan byr hann pad i Skart med Samuels Kyrtle/ So kalla eg flærda Vinattu/ og Skyn Heilag-leikans. Fyrer pvi er Guds Bornum

vanhared/

vanpared / ad ei læte þau sig locka af þvilijku Tæle / til ad syndga og styggia Gud. Optlega hefur Diøfullen þeña Prett i frame haft / en þo hefur hañ syndt Meistara Stycke sitt a Glotunar efiar Syne Juda / sem med øllum Rette kallast mæ Noþdinge Fals-Postulaña / z þeirra Forgaungu-Madur / þvi skomu epter þad / ad Diøfullen hafde giort eirn Afgud i hañs Niarta wr þeim 30. Sylfur Peningum / er hñ took af Keñemaña Nofdingiunum / til ad svijkia siñ Nerra / þa gaf hañ hønū fagrañ Kyrtel / þad er Blijdskapar Ord og Liwfmæle / til ad fullgiøra sitt Verk / so sem framar mun sagt verda i Textans Vtleggingu: Af hvøriū vier viliū Tvent Nugleida. 1. Nvad vier eigum af Svikarans Dæme ad fordast. 2. Nvad vier eigum af Frelsarans Nogværdar Andsvare ad læra. Bw þu sialfur i þijnu Orde DRottteñ miñ / og læt Eingañ so kyssa þad i Dag med sijnum Lyrum / sem Judas þig kyste med sijn-

 um

um flærædum Muke: Bænheyr þad O Herra/fyrer þijna Forþienustu/ Amen.

Vtleggingen̄.

HVad hinu Fyrra Vidvykur / þa høpum vier Tvent ad varast aꝼ Dæme Judæ / Sem er Agyrne og Flærdskapur. Nafis Agyrne siaū vier aꝼ þvi/ad hañ selde Herra siñ fyrer 30. Sylfur-Peninga / Og heꝼur Svikare þesse/ hvorium Mamons Præl heimsk-are vered / þar hañ selde hañ sem allt Gull og Sylfur a / og øll Endemørk Jardareñar fyrer 30. Sylfur-Peninga/ Nañ er situr z bræder og Sylpred hrein-sar/ fyrer so lijted Sylfur/ og hid sak-lausa Lamb Guds / med hvers dyrmætu Bloode øll Verolldeñ er Endurkeypt fyrer so litla Femune. Priatiju Sylf-ur Peningar voru Almeñelegar Præls-Bætur/ epter Logmalenu / Exod. 21. Og þo Vtlendings / og eckē hins Js-lenda: Fyrer so Smænarlegt Lijtelræde/ er Koñungur Himens og Jardar seldur/

aꝼ

aþ einum Gudlausum Oodygda-Prææl/og heþur hn̄ blessadur i þvi hvad mest aud synt/ ad han̄ haþe audvyrt sialþan̄ sig/ ad Præls Mynd a sig tekeñe / Phil. 2. Þar Frelsare allra Mañá/ er þo ecke so sem friáls Madur / helldur so sem Onaudigur i burtu seldur. O HErra / Hvar fyrer ertu so Mijnkunarlega seldur? Ad vier ei yrdum Kvolurunum oþurselder. Hvar fyrer ertu so sem eirn Præll keyptur? So þu keypter oss eylijþt Velde a Himnū uppe. Hvar fyrer ertu fyrer soddan̄ Litelræde selldur? So ad Guds Blood sem i eirne Þioons Mynd var lijtels meted/ þad yrde þess dyrmætara fyrer Gude: En̄ giæte þess christner Meñ / ad eingañ aþ þeim hende neitt / þad er a nockurn Hatt sambiooda meige edur lijkiast þessu Meistara Stycke Andskotans/þar vier hoþū slijkan̄ Vidbiood a þessu Dæme. Hvad giora þa aller þeir / ed læta Oleiþelega Aura-Elsku Agyrnd og Fesijkne / draga sig fra þeim Kiærleika sem er i Christo

JEsus? Hafa þeir ecke ad nockru Leite med Juda sellt siñ Herra? Vel talar Paulus hier uñ/ er hañ seiger: Ad þeir ed rijker vilie verda/ falle i Diøfulsens Snøru: Eñ hvad er añad ad vera fast ur i hañs Snøru/ eñ ad hafa sellt/ þad er/ yfergtefed Christum? Siaum hvad nækvæmlega Andskotañ foor ad veida Judam/ Ei hefur hañ rædet hønum i fyrstu / ad selia DRottañ fyrer Pen- inga/ helldur skoted hønum i Briooft Pr Sierplægneña/ ad hñ skyllde plocka nockud af þvi / sem Christs og hañs Lærisveinum lagdest til Upphelldes/ þvi seiger Johañes / Cap. 12. ad hñ hafe Þioofur vered/ og bored Fie-Pyngiuna. So leikur Diøfullen vid þa/ sem giarn- er eru a Fie :, Hañ telur þeim þessar Tolur / þott eg gyrnest þetta / þad er eckert Stor-ræde/ ecke Þioofnadur nock ur/ hier af mæ eingeñ storañ Skada hlijda: Margur hefur meira J-rædest z hefur ei til Ranglætes reiknad vered: Eg vil ad eins sicæ mig vid þeim

stærre

stærre Glæpunum sem adrer fremia: Eñ þu heimskur Madur/þu giæter ecke ad þvi / ad ædur eñ Gollturen vard so stoor/ad hañ giørdest Mañskiædur/ þa var hañ ungur Grijs / og ædur eñ einn myrdte Mañ til Fiaar/þa skal hñ Saud um. Andskotenn læðest iñ i Syndarans Hiarta/ eins og Þurfa-Madur/ eñ nær hañ er iñkomeñ/ setur hañ sig i Bonda Sæted/ og rædur slijku er hañ vill / og giører Salomonis Svipur ad Roboams Høggormū/þar til hñ drottnar i Syndeñe / eñ Syndeñ i þess auma Mañs daudlegum Lÿkama. Nu þar ed Judas meinte ad Lausnareñ sem visse alla Hlute/ hañ munde sia i gegnum Fijngur vid sig/ og lijda so Tijma Ovitskuñar/ þott hañ Smæ-Stæle/þa giørdest hñ diarþur i Heimskuñe / hvar fyrer hañ reiddest Mariu/er hun smurde Fætur Christi med dijrmætu Salve/ þa gat hiñ bølvade Agyrndar Ormur ecke þolad vid/z giægdest wt med Nøsdenu/er hñ sagde: Hvar fyrer voru ei Smyrsle þesse seld

fyrer

fyrer 300. Peninga og geþed Fatækũ? Joh. 12. Eige sagde hañ þad af þvi/ seiger Johannes/ ad hñ hyrdte uñ Fatæka/ helldur sokum þess/ ad hañ var Þiofur. Og allra Sijdarst lagde Dioþsulleñ her Smids-Nogged a Ohæþuna/ og siynde þad / ad hañ være med ollu i hañ vareñ/ þar hañ kom honum til ad selia siñ eigeñ Herra : Þañeñ er nu Syndeñ/ hvor ad er Andskotans Dotter : Hun er eitt þrioþsamt Kvikinde/ þvi nær hun fæddest / geingur hun Þwngud med adra / hun hætter ei þar sem hun byriar/ helldur getur af sier eirn vondañ Jñblastur / Jñblastureñ Sampycke Vilians/ Vilieñ Gierningeñ/ af Gierningenum framkemur Vggaleysed/ af Vggaleysenu Forherdingeñ / af Forherdinguñe Orvæntingeñ/ af Orvæntinguñe eylijf Helvijtes Pijna / sem er Verdlaun allra Ogudlegra/ uñ Allder Allda med Dioþlenum og hañs Arum i þvi Dyke / sem vellur af Ellde og Breñesteine : Þetta vottar Jacob i sijns

Pistels

Pistels Cap. 1. med þærre Ordum/ seigiande : Sierhver verdur freistadur/ nær hañ tilteigest af siñe eigeñ Gyrnd / og lockadur verdur/ og sijdañ þad Gyrndeñ hefur geted / fæder hun Syndena / eñ nær Syndeñ er fullkomnud/ fæder hun Daudañ. Þar þyrer skylldu christner Meñ sïa til/ ad þeir kepie hïna þyrstu Reista Ægyrnekar/ so ad Guds Nyo / sem er vort Hiarta / breñe ei til kalldra Kola. Þañeg byriar ad skiota Dreka Vngañ i Bælenu / mædur hañ verdur bleigur / og slijta Noggormeñ/ þad er: Dioffuleñ wr Barme sijnum / mædur eñ hañ skijngur til Hiartans/ vel sie þeim/ er so kuña ad taka Babilons Smæ-Børn a medañ þau Nræ-Blaut eru/ og slæ þeirra Nøfde nidur vid Stein/ Ps. 137. Þvi hvad gagnar þad Mañenu / ad hañ eigneft allañ Heim þeña/ og lijde so Tøpun a Sælu siñe/ seiger Frelsareñ/ Matth. 16.

J ødru Lage heyrum vier af Historiuñe/ ad Judas/ þa hañ hafde til sijn tekeb

teked Flock Maña og Þionustu-Mesi Biskupaña/ Phariseaña/ Ølldungaña og þeirra Skriptlærdu / þa hafe haň vtked ad JEsu/ kist haň og sagt: Heill Vertu Meistare. Þetta er hin mesta Ohæfa/ er Dioffulleň fframed hefur i Syndugu Hollde. Margur hefur Vine og Frændur af Døguñ rææded. Nero liet fyrerkoma Moodur siñe. Absalon offsokte Fødur siñ. Joab sveik siñ Vin. Cain vo Brodur siñ. Eñ ad brugga Svikræde sijnum Gude og Skapara / þ eru Fææderne Sathans/ þar ed eirn synd ugur Ormur forrædur þaň sem er hūs Fader fyrer Skøpunena/ hañs Herra fyrer Verndena / hañs Brooder fyrer Mañdomstekninguna/ hūs Heilsugiafare fyrer Endurlausnena/ hūs Meistare fyrer Vppfrædinguna/ hañs Doomare fyrer Vrskurd Verdlaunaña. Hañ sem Mañ vegur/ hū er Mañdrææpare: Hañ sem myrder/ hañ er Mordinge: Hañ ed siñ Herra forrædur/ DRottens Svike: Hañ sem Frændur edur Vine

aff

aþ Lijþe tekur/ han er Nijdingur kallad ur. Eñ hveriu Nafne ſkal eg hañ þa nefna/ ſm̃ rædſt a moote DRottne Gudsſijnum/ fyrer hvørs Skulld / vier ecke alleina ſkyllduger erum Fødur ꝛ Moodur ad yfergefa/ helldur og eirneñ Lijfed ad lata/ ef hañ þad bijdur. Nu veit eg minner Elſkuleiger/ ad þar er eingeñ aþ ydur/ ſem ecke i Hiarta ſijnu fordæme Svikarañ Judas: Eñ giætum þeſſ ad nu er Chriſtur ad ſijnelegum Viſtum fra oſſ vikeñ / og ſitur til Kraptarens hægre Handar / ſo eingeñ Mañlegur Kraptur/ og ecke ſialfur Andſkoteñ fær honum Mein uñed: Eñ ei ad ſijdur er hñ oſſ a margañ Hatt nalægur. Pauls us ſeiger/ 2. Cor. 11. Ad Chriſtur ſie Safnadarens Høfud: Hygge þar ad aller þeir ed heita vilia hñs Limer. Judas kiſſe Høfuded med flærædu Koſſe ꝛ Siæum til Limerner/ ad vter ei þañeg Jñbyrdes kyſſunſt / þvi hver ed JEſu Lime Falſklega kyſſer/ hañ kyſſer hañs Andlegañ Lijkama/ ſem er hin chriſtelegs

lega Kyrkia. Guds Børn a fyrstu Døgum Christneñar/ høfdu þa Venju/ ad / nær þeir hielldu sijnar Agapas edur Kiærleiks Samkomur/ þa kyste hver añañ med heilogum Kosse / um̃ hvern Paulus talar/ 1. Cor. 16. Hvers og Petur miñest/ er hañ seiger: Heilsed hver ødrum med Kiærleikans Kosse/ 1. Pet. 5. Þadañ er eñ nu i Dag sw Venia medal vor/ ad vier miñunst hver vid añañ/ ædur eñ vier etum Guds Lijkama & dreckum hañs Blood i heilagre Kvølld-Mꝛaltijd DRottens: Þesse Sidur christeña Mañа ætte ad miña oss a Broodurlegañ Kiærleika Jñbyrdes : Eñ Gud næde oss Syndarana: Ad valla mun af þvi veita a stundum / þegar vier gaungum til Herrans Alltares / til ad Fridmælast vid Gud i helgum Stad/ad sumer af oss hafe þa vel þurkad allt Flættskapar Kaam af Vorum Hiarta sijns / og er þa nærsta hætt vid/ad þeim verde hid sama og Judæ / ad biooda JEsu falskañ Koss. A Jerusalems Musterе

ere var eitt Port/iñ um̃ hvert ad geingu
ydrande Mañeſkiur/med hulldum Vor-
um: Hvad oſſ miñer þar a/ ad JEſus
er þær Dyrnar / um̃ hveriar vier ſem
ſtöndũ rauder af Dryrdingu fyrer Hæd
ingar vors Vngdoms/ eins og Ephra-
im: Vier eigum ad gánga iñ i Jeru-
ſalem fyrer Gud / til ad offra vorre
Gæfu fyrer Alltarenu: Eñ þad er ei
meyr eñ ſkylldugt / ad vier a medañ hyl-
ium Varer vorar / med hvorium kañſke
hefur margur tiþt boded ſijnũ Náunga
ſkarædañ Koſſ/ og hvatt Tungu ſijna/
eins og Høggormur / og ſmurt Varer
ſijnar med Nødru Galle/Pſ. 140. Eg
vil ei um̃ þa tala / ſem med Heiptræku
Gjede miñaſt vid Holld og Blood Droti
ens/ og ætla þo ad ſier mune i þeim Hei
laga Stad uppgefeñ verda þau Tiju
Þuſund Punda/ um̃ hver þeir eru hinũ
Riettlata Dyrdarefar Konunge ſkylld-
uger/ eñ ecke vilia þeir uppgefa ſijnum
Sambioon / þa Hundrad Peninga / er
þeir ætta honũ ad lwka. Vm̃ Jöſeph/

hvorn hañs Brædur seldu i Prældoom/ ei Olykt og Judas siñ Herra/ Bm hañ stendur skrifad/Gen. 45. Ad hañ hafe falled uñ Hals þeirra/og kyst þa med grætande Tarum: Gud giæfe ad aller þeir er sig christna nefna/væru eins lynd er og sa Guds Madur var i þvi/ad fyr ergiefa hvør ødrum wt af Hiarta syn-ar Misgiørder/þvi añars mun vor Him neskur Fader ei tilgiefa oss vorar Synd er/ Matth. 6. Eg vil spyria / Hvad skilur Judam er kiste JEsum og sagde: Heill Vertu Rabbi / Eñ droo þo epter sier Flock Maña / med Sverdum og Staungum til ad grijpa hañ? Hvad skil ur hañ / seige eg / og þa sem stadder i heilaga Stad seigia: HErra/HErra/ forlaat mier Synder mijnar: Eñ i þeim sama Muñe / med hvørium þeir JEsu Lykama og Blood medtaka/ þa geymer hañ ecke Joabs/helldur Jessabels Sverd/og hañ er nockurskonar Drvamæler/ fullur af Mord-Pijlum til ad skioota ad sijnum Naunga / þegar hønum Fære

giefst.

giefsst. Pad var Sidvane Gydinga / Ad pa þeir sau aleingdar nockurt Soþ ugmeñe / og gœtu ei til Hañs næd ad kyssa Hañs Hønd / epter þvi sem Siduṙ var til / þa kystu þeir sijnar eigeñ / og veittu Honum Lotning þar med. Þetta minner mig a/ ad vier støndum fiærre vorum Lausnara / so sem Hiner Lyþþrœu i Gamla Testamentenu: Vier erū hæser eins og þeir/so vier giekum ecke Gud a-kallad so sem ber. Vorar Synder ad-skilia millum Hañs og vor/ og vier stønd um lœngt fra med Tollheimtu-Man-enum/ og þorum ei upp ad lypta vorum Augum til Himens / þvi vier Hoþum stigt Hañ sem i Himnenum byr / Eñ ed ad sijdur vilium vier kyssa vorar eigeñ Hendur/þad er Time þss Lykama/Hvers Limer vier erum / og vera ei ap-undner þeim sem oss bidia/ Edur þeim sem vid oss misgiera / og under eins beria oss a Briooste/ med vorum eigeñ Hondum seig iande: Gud vertu mier Syndugum Lik-samur: Hañeg byriar ad leita ad JEsu/

 med

med einum Audmyktar og Kiærleiks Koſſe/ eñ ei ſo ſem Judas og hũs Foru neyte/ med Lyktũ og Logbrøndũ. Gyd- ingar leitudu DRottens med Lyktum og Bliſum/ ad eige meiddu þeir um̃ Natur- Tijmañ Fætur ſijnar a Steinunum / eda fiellu i Griþiur: Eñ þeir giættu þeſſ ecke/ ad þeir ſteittu allt of-baſt a þeim Hyrningar Steinenum/ um̃ hvern tal- ad verdur/ Eſa.28. Og fiellu þeſſ vegna i Griþiu þa/ hvar eckert Vatn er iñe. Eñ þu ſkallt ei ſo leita ad JEſu/chriſt- eñ Saala/ helldur med Angre og Trega Hiarta þijns: Eige med Lyktum/ helld- ur med Hiartgrooñe Elſku / Eige med Logbrøndum / helldur med einum Nor- Kveik ſañrar Trwar / ſie hañ Logliſt- ell/ þa vill hñ þo ei ſlöckva hañ/ Eige med Sverdum og Staungum / helldur med brækudum Reir Vonareñar: Sie hañ veikur / þa er hañ ſamt i þijnum Veikleika Mættugur: Hañ talade ein- aſta eitt Ord/ ſeigiande: Eg em Hañ/ og þo fiellu hinar vopnudu Hetiurnrar a

Bak

Bak aptur / hinum somu Ordum mun hañ til þijn tala nær þier mest aliggur: Bløskre þier Synder þijnar / þa muntu Heyra / Eg em hañ sem aþplæna allar þijnar Synder / og aþmæe þijnar Misgiorder: Eþ Mootlæted kremur þig / so ad þu valla edur ei þykest meiga under, rijsa / og þu kallar til hans i Neydeñe / þa svarar hañ þier: Ottast ecke / þvi Eg em hañ sem er trwr / og freista einkis yfer Megn fram / og gieþ Freistinguñe þañ Enda / ad þu fær vel stadeð. Opbioode þier Guds Reide / þa seiger þiñ Frelsare: Eg em hañ / sem Gud heþur þiña vegna straþþad / Eg em Bolvan ordeñ þiña vegna / so þu yrder Blessan Guds i mier / Negningeñ heþur a mier leiged / uppa þad þu heþder Frideñ. Mun Fader miñ Himneskur taka Giolld aþ bædum ockur fyrer Syndena? Siertu Trwar veikur / þa seiger hañ: Læt þier nægiast mijna Naad / þvi Eg em hañ / hvers Kraptur ad fullkom nast i Breiskleikanum. Kvijder þu vid

Daudanum/ aþ þvi þu heþur illa liþad/ þa mun haň senda siň gooda Anda i Hiarta þitt/ til ad dreipa a Sælu þyna i hinum syduſtu Andarſlitrum aþ þeſſum Kaleik : Vertu Hughrauſtur Sonur/ þier eru þynar Synder fyrergeþnar/ þvi Eg em haň/ sem þad heþe aþrekad i miñe Kvøl med mynū Dauda/ ad hver sem trwer a mig/ haň skal liþa/ þooff hū deye. Honum sie Loþ og Dyrd ad Eylyþu/ Amen. Og er þad nu so wt-talad um hid Fyrra.

Vier vilium med faam Ordum yfervega hid Sijdara. Vinur / Hvar Til Komſtu Hyngad / seiger Endurlausnareñ : Aþ hvørre Spurningu þyns Frelſara / þier ætte fyrſt til Hugar ad koma Guds Barn/ hin Oumrædelega Hoogværd og Þoleñmæde Guds Eingetens Sonar. Hverſu Smanarlega ad Jud as haþde breitt/ þad høþum vier heyrt til Forna/og hvad ſært þad mune haþa ruñed DRottne til Riþia oþaň a alla adra haňs Kvøl og Angiſt/ ad hū ſvik-

eñ vær aþ ſijnum eigeñ Læreſveine: Þvi ma hvør eirn nærre geta / ſem nockra Tilſiñing hefur i ſijnu Hiarta: Eñ i øllu þeſſu er JEſu Guddomlega Hoogværd hin ſama / og hañ talar ecke eitt Stygdaryrde vid þeña Skalk. Hvør kañ nu med Hiartanu ad Jmynda ſier / længe ſtødur med Ordum wt ad ſkijra ſo O-umrædelega Gud-Giæſku. Margur þykeſt giøra vel / ad hañ þeiger vid Ovin ſijnum / og vyrder hañ ei Vidtals. Fabio Maximo er hrooſad fyrer þad / ad hañ þagde eins og Fiſkur/þegar hñ ækiærdur var aþ Romverium fyrer ſijn mørgu Afreks Verk. Socrates er og vijdfrægur/ fyrer hañs Hoogværd / þar hañ ecke lauk upp Muñe ſijnum / þegar hñs eigeñ Kviña giørde honū þrøngar Araſer. Lijklegt er/ad ſoddañ Meñ hafe þagad i Mootgange ſijnum þeſſ vegna/ ad þeir hafe ei þokſt geta hañ med Ordum wtmalad / edur og dreped Reidena med ſier/ad hun ei giørde Tungūna Oſtøduga. JEſus þeiger ecke vid

Juda/ helldur talar til hañs med Nægælæte: Hañ er ecke einasta i Paunkunum hoogvær/ helldur syner hañ Gnægd Hiartans med Mukienum: Ecke þeig er hañ vid hinum Gudlausa Svikara / helldur æmiñer hañ med hoogværum Anda. Pad heþur skied/ad þegar einum Konunge heþur byrlud vered nockurs konar Olyþian / og þeir haþa þess æskynia orded/ ad þr haþa læted hiñ sama aþdrecka sem æskeinkte. Hvør kañ t mooke ad mæla/ ad þad sie riettvijst i allañ Mata? Hvad skulum vier hier til seigia? Kuña nockud Veralldleger Konungar ad haþa soddañ Riett yfer Þegnum sijnum / so sem JEsus haþde yfer Judas? Kañ Madur Mañe so Riettvijslega ad reidast / so sem Gud Mañenum? Kañ ein Skepna añarre Skepnu so undergeþeñ ad vera/so sem Skepnañ Skaparanum? Kañ eiñ Syndugur so stoorlega a mooke ødrum Syndugum adbrioota/ eins og Syndareñ mote Gude? Hveriu er þa lijk sw Owtseigianlega

Poleñmædeñ / ad JEsus brwkar ecke siñ Rett vid Judam? Judas var fremst-ur i Flocke ad byrla hønum paññ swra Kaleik / sem hañ grætande beidde / ad mætte fra sier takast / og mætte po ecke Bænheyrdur verda/ Hañ / i hvers Nafne allar Guds Barna Bæner eru po Ja z Amen. Miñ HErra / hvad mykl verdugre var hiñ Flærdarfulle Svikar-ans Muñur/ ad afdrecka pessa hiñ bañ-væna Kaleik/ helldur eñ pijnar blessudu Varer / æ hreriar Nadeñ er wthellt ? Hvad hægt var pier ad læta Jordena opnast og svelgia Skælkeñ / eins og Chore / Datan og Abiram ? Pad var Furda / ad hun skyllde taka vid pijnum Blooduga Sveita / eñ pola ad slijkur Diøfuls Sonur skyllde standa a Jørd-uñe : Hvad lijted kostade pig ad læta Eldprær uppeta hans Holld / eins og Mariæ? Hvar var nu pijn Bandlæting / sem eydde Sodoma og Gomorra med Ellde / Hvør ed sloo Egyptaland med Plægum / og drekte Pharaoñi og hañs

 Lide /

Tide/ sem liest uppvisna Hønd Zedechiæ Prests/ er laust Jeremiam Kyñ-Neste/ sem uppbrende pa tveña Fimtye Ahasiæ Konungs og þeirra Høþdingia/ sem um̃snerer Nebucadnesar i Billudyr/ Þu er flooft Nest med Lykþræ/ sem liest Hunda sleikia Achabs Blood a Nabots Akre/ z drapst Huzza/ er hñ snerte DRottens Ørk aþ Gæleyse ? Eñ hañ er minnest vid þig med folskum Kosse / sem ert hin saña Guds Ørk/ hañ liestu heilañ standa : Fyrer adra vandlætter þu O Herra/ Eñ fyrer sialþañ þig villder þu i þetta Siñ ecke vandlæta. Hier mætte eirn syndugur Ormur skam̃ast syn / sem er giarn a Reide / hvørs Bræde er þyngre eñ Sandr/ z þungbærare eñ Kletturen/ hvør ævallt heþur þau Ord i Muñe/ so sem hañ heþur giort mier/ so vil eg giøra hønum/ og giallda Lyku Lykt. Þu aum ur Madur / sem ei kant upp ad reikna hvad opt þu syndgar : Eþ nockur giører Oriett þyñu Nøse/ hvad Goit heþur þu þar aþ/ ad þu hlauper til þiña Mord-

Vopna/

Vopna/ med Levi og Simeon? Ef eirn vyrder þig ecke so sem þier syneſt þiñ uppbláſen Rodrubelgur ſkiled eiga/ þa fylleſt þu aff Reide / eins og Naman / og ett ecke ſattur med eins Noßud- Ef þiñ Yßer-Madur talar þier nockud nær / eñ þiñ Eyrna Klæde bíódur/ þa vyrdet þu ecke fyrer þier/ad giora ſo ſem Abner vid Jsbozet. Vilie nockur forſvara Sakleyſe ſitt moote þínum raung um Aburde og illum A-Auſtre/ mundet þu þa ei læta kaſta hønum i Fiøtur/ eins og Zedechiæ Konungs Hoßdingiar vid Jeremiam breittu/ef þad ſtæde i þíonu Vallde? Gange nockrum vel/ muntu líta riettara Auga til hañs/ eñ Saul til Davids? Vilie nockur Dad z Dugnad premia/ hvad ſliootur verdur Eliab til ad ſmæna David i Ordū? Sie nockur Gude og Moñum þeckur/hvad ſnart rís Cain upp z ſlær ſiñ Brooður i Hel/ eff ecke med Sverde/ þa med bañvæñe Tungu? Talar eirn Guds Eyrende / hvad ſliott hitna Balachs Naſer a mooſe Biles

te Bileam? Mun ecke hiñ Heimſke Aſa Konungur brenna ap Reide vid Simandans Atolur ? Ef Nabot vill ei ſtanda af ſijnum Vijngarde z ſiñe Fødurleifd/ þa verdur Achab ſiwkur ap Heipt. Vill nockur porſvara ſiñ Broodur/ þa hlijpeſt Sauls Reide ecke vid Son ſiñ Jonathan. Hefur nockur umfflued Viel og Prette hiñs Hreckvijſa/ þa tekur Herodes Sieþnuna af Smaa-Børnunum. Ef hinum Agiarna Bloot-Manñe er Hindrun giør i hañs rangſnunum Fe-Dratte/ þa hleipur hañ med Demetrio/ og vill haþa Chriſts Þienara af Døgum raaded. Sier nockur Aumur a einu Beſæling/ſem villt heþur þared/þa reideſt hañs Brooder/ og þæſt meir um hiñ ſlatrada Kalþ/ eñ ſiñ Brooder apturfundeñ. Hiñ Lijkþraa Naaman fær ei umbored þad/ ad Eliſæus ei gieck wt til hañs/og bad ſiñ Gud þyrer hønu ſtandande/ ſo þar var ſkamt til/ad hañ munde fara a Mis vid Heilſu ſijna / ſokum Reidenar. Þu villt z kañſke þañig brei-

tal/

ta/sem Wvortes ert Heilbrygdur/eñ iñ-
añ hoġtur aß Lÿkþræ / sem utañ ert
Skÿnande/ eñ þullur allrar Opektar
hid Jñra/eins og daudra Mañа Graß-
er: Jæ/ være eñ Tyestes/ hvør ed var
Groß siña eigeñ Barna/samt boolgnar
þu upp aß Hatre/ef nockur þier a moo-
te brÿtur/ og veitst ecke nema þÿn Reide
þvi valldе/ ad þu hlioоter ad deya i þiße
Lÿkþræ / og þo villtu eñ þa Christeñ
Madur heita og JEsu Læresveirn/sm̄
ecke eitt Oþug-Yrde talade a moote þm̄/
er hañ sveik: Eñ þad er ecke noog/ ad
vera Christi Læresveirn/ eins og Judas
var: Þar fyrer/ vilie Reideñ koma þier
til/ ad stela Hepndeñe fra Gude / giete
Stoorlæte þitt ecke þolad Sañleikañ:
Ef Oþundeñ vill koma þier til/ad um̄-
sitia saklaust Blood/ edur Skap þitt er
a einhvern Hatt bwed til Hepndar / til
ad giora Skada med Orde edur Ver-
ke/þa lat sm̄ JEsus til þÿn tale: Vin-
ur/ hvar til komstu hÿngad? Meinar
þu/ad þÿn Reide verke Guds Riettlæte?

Ertu

Ertu Christeñ/ þa ertu miñ Lærefveirn: Ertu miñ Lærefveirn/ þa muntu aþ mier læra: Vilier þu aþ mier læra/ þa lær/ ad vera Hoogvær og aþ Hiarta Lijtelát-ur/ so sem eg var / añars ertu mijn ecke verdugur: Vilier þu þylgia mier epter iñ i mijna Dijrd/ þa fylg mier epter i miñe Hogmungu. Deil ecke meir a Vei ge þiñar Saluhialpar vid þijna Brædur i Heimenum/ eñ eg deilde a Veigeñi til miñar Þijnu vid þañ er mig sveik. Legg aþ Reide og Illgyrne/ Col. 3. og lát ei Soolena underganga yþer Reide þiñe: Lát ei yþerstijga þig hid Vonda/ helldur yþerviñ þad Vonda med Goodu: Mijn er Heþndeñ/ eg vil endurgiallda / Heb. 10. Hvor hañ Oriett giorer/ hañ mun þad aptur medtaka/ og nema þu þyrtergefer wt aþ Hiarta/ þijnu Broodur / hañs Misgiorder / þa mun miñ Himneske Fader/ ecke tilgefa þier/ þijnar Synder. Iminda þier IEsum med þessu Tale/ standande þyrer Augñ þier i Reide þiñe / og muntu stialldnar reid

ast Opbyrersyniu. Enn þu saklausa Guds Lamb/ sem ecke upplaukst þijnum Munne/ helldur enn eirn Saudur til Slatrunar leiddur/ þegar þier Hallmællt var/ þegar þu svikenn og af Døgum rædenn varst/ Drep þu i oss Þootta Spillingarenar/ enn lat oss þykia þad hina mestu Æru/ ad lijkiast þier i Angistenne/ i Opsooknunum/ i Forsmanenne/ so ad þegar vier erum Veiker/ þa seum vier Mattuger fyrer þig/ sem oss Mattuga giører: Veit oss þad goode JEsu/og styrk oss þar til/med Krapte þijns Anda/ AMEN.

Þridia Midvikudags Predikun i Føstu.

Textenn.

NN Flockurenn og hinn ypparste Hoøfuds-Madur / og Þienarar Gydinganna gripu JEsum og bundu hann / og leiddu hann fyrst burt til

Hañam/ sa var Fader Konu Caiphæ / Hvør ed þa var þess Aars ædste Prest-ur / og þeir burtleiddu JEsum fangeñ til Caipham Kieñemaña Høfdingia/ eñ Caiphas var sa sem Gydingum gaf þad Rad/ ad betur fære þad eirn Mad-ur dæe fyrer Folked.

Og þeir iñleiddu hañ i Hws þess ypparsta Prests/ þar ed med honum all er Kieñemaña Hofdingiar/ Skriftlærd er og Mlldungar voru samañkomner. Eñ Simon Petrus fylgde JEsu epter eleingdar / allt i Forstofu Kieñemaña Hofdingians/ og eirn añar Læresveirn/ sa same Læresveirn var kuñugur Kieñe-maña Hofdingianum / og gieck iñ med JEsu i Forstofu Kieñemaña Hofd-ingians/ Eñ Petur stood þar wte fyrer Dyrunum. Þa gieck wt sa añar Lære-sveirn/ sem Kieñemaña Hofdingianum var kuñugur / og talade vid Dyravörd-slu Konuna/og leidde Petrum iñ leingra i Forstofu Kieñemaña Hofdingians. Og hañ gieck iñ / hviad Þienararner

Høþdu Elld kveiktañ i midre Forstoþ-
unñe og settist til samans/ eñ Petur sette
sig a millum þeirra og vermde sig vid
Logañ / ad hañ sæe hvør Ender þar a
yrde. Eñ Petur sat utar i Forstoþ-
unñe / og þar hañ var framßelur i For-
stoþunñe/ kom ein aþ Ambáttum Kieñe-
mañana Hoþdingians / og þa hun leit
Petrum sitia vid Logañ og verma sig /
leit hun til hañs og starde a hañ/ gieck
til hañs og sagde: Hvørt ert þu og eirn
aþ þeß Mañs Lærisveinum? Og þu
varst med JEsu þeim Galilæiska aþ
Nazareth. Eñ hañ Afneitade hon-
um fyrer øllum / seigiande: Kona/ Ei
er eg/ Eg þecke hañ eige/ og ei veit eg
hvad þu seiger: Og hañ gieck wt i For
dyred/ og Haneñ gool. Eñ Prælarner
og Þienararner stoodu sem giørt høþdu
Kolaelld / og vermdu sig / þviad Kulde
var: Petur stood þar hia þeim og vermde
sig. Eñ Kieñemaña Hoþdingeñ spur-
de JEsum þa ad um hañs Lærisveina
og hañs Kieñingu. Og JEsus svar-

ade honum: Eg hefe Opinberlega tal ad i Heimenum: Eg hefe og med jafn ade kient i Samkundu Hwsum / og i Musterenu þar ed Gydingar allstadar ad koma til samans / og ecker hef eg i Leynum talad / hvad spyr þu mig ad þessu? Spyr þu þa þar ad sem heyrt hafa hvad eg hefe talad til þeirra: Sia þu / þeir hinu somu vita hvad eg hefe sagt: Eñ sem hañ talade þetta / þa gaf eirn Þienaraña sem þar stood hia / honum eirn Kiñhest / og sagde: Skalltu so svara Byskupenum? JEsus svarade: Hafe eg illa talad þa bevijsa þad/ ad þad sie oriett / eñ hafe eg satt sagt/ hvar fyrer slær þu mig? Og Hañas sende hañ bundeñ til Caiphas Kieñe maña Hofdingia.

Eñ Ambaattin þar hun sa Petrū/ took hun aptur til ad seigia þeim sem þar hia stoodu / þesse er eirn af þeim. Eñ sem hañ gieck wt um Dyrnar/ leit hañ ein oñur Ambaatt og sagde til þeirra sem þar voru / þesse var og med JEsu

aß Nazareth. Og litlu sijdar þar epter sa hañ eirn añar og sagde: Þu ert og eirn aß þeim. Og Simon Petrus stood þar og vermde sig / þa toludu þeir til hañs: Ertu aß hañs Lærisveinum? Og i añad Siñ neitade Petur aptur med Eyde og sagde: Madur / eige em eg/ ecke þecke eg þañ Mañ.

Eñ þeir Ædstu Prestar og Ölldungar / og allt Rƒdid leitudu Ljugvitna i giegn JEsu / so ad þeir giæte honum i Hel komed/og fundu ecke. Og þo marger Ljugvottar geinge þar fram ad / þa fundu þeir eckert/ Þviad marger bæru Fals-Vitne i moote honum / eñ þeirra Vitnisburder voru ecke samhlioda.

Eñ ad Sijdustu stoodu upp og geingu fram nockrer Tveir Fals-Vottar / og bæru Ljugvitne i moote honum / og sogdu. Vier hofum heyrt hañ seigia: Eg kañ og vil nidurbrioota þetta Mustere Guds sem med Hondum er giort/og a þremur Dogum upp-byggia eitt añad þad ei er med Hondū giort / Eñ þeirra

Vitnisburder urdu Eñ þa ecke Samhliooda. Sa ædste Prestur stood þa upp midt a millum þeirra / spurde JEsum ad og sagde til hañs: Svarar þu aungvu ? Hvad vitna þesser a moote þier ? Eñ JEsus þagde og svarade aungvu. Þa ansade eñ aptur sa Ædste Prestur / spurde hañ ad / og sagde til hañs: Ertu Christur Sonur hiñs Blessada / eg sære þig vid lifanda Gud / ad þu seiger oss ef þu ert Christur Son ur Guds? JEsus sagde til hañs: Þu sagder þad / Eg em: Eñ þo seige eg ydur / hier epter munud þier sia Mañsins Son sitia til hægre Handar Kraptarens / og komanda i Skyum Himens. Þa reif Kieñemaña Hofdingeñ sijn Klæde i sundur og sagde: Hañ Gudlast ar. Hvad þurfum vier nu framar Vitnaña vid? Sia / þier heyrdud nu sialfer hañs Gudlastan. Hvad virdest ydur ? Eñ þeir fordæmdu hañ aller / svorudu og sogdu: Hañ er Daudans sekur.

Og litlum Tijma þar epter / nær

eitnre

eirnre Stundu/ stirkte nockur. añar þad/ og sagde: Ad. sañu var og þesse med. honum/ þvi hañ er eirn Galilæare. Og. aptur geingu þeir ad/ er hia stoodu / og. søgdu til Peturs: Sañarlega ertu. af. þeim / þviad þitt Tungumaal er sam- hlioda/ og opeñberar þig. Þa sagde eirn af. Kieñemaña Høfdingians Þien- urum / Frænde þess sem Petur hiod. af Eyrad. Saa eg þig ecke i Grasgard- enum med hønum ? Þa neitade. Petur þvi eñ aptur/ og sagde: Madur/ Eige. veit eg hvad þu seiger. Þa took hañ til ad formæla sier/ og sveria. Eige. þecke eg. þañ Mañ/ uñ hvørn þier tal- ed. Og jafnsnart er hañ nu talade eñ. framar/ Gool Haneñ i añad Siñ/ Og. DRottteñ snere sier vid / og leit til Pet- urs/ og Petur miñtest Ordaña JEsu / er hañ hafde sagt til hañs: Adur eñ Haneñ galar Tvisvar/ muntu afneita mier þrisvar/ Og hañ gieck wt og griet. Beisklega.

Exordium.

Ad er Plagsidur goodra og Vit-
ugra Hers-Hoßdingia/ nær þeir
draga wt i Hernad/ ad þeir egg-
ia Lid sitt og seigia þeim fyrer-
fram / hvad mykell Hæske þeim bwest
sie / nema þeir berieft vasklega / og so
heita þeir øllum þeim Launum sin gooda
Framgaungu veita / en siælfur er hann
fremstur i Flocke ef vidþarf / so adrer
fylge honum þess Otraudare a epter.
Þannig hefur breitt hin mykla Hetia
DRottenn JEsus/ hann hefur ecke ein-
asta/ einsamall Vijn-Pressuna troded /
ædur en hann frambrunade af Bozra i
Edom/ i skrautligum Bwninge/ Esa.
63. Þad er ædur en hann hroosade Sig
re/yfer synum og allra þeirra Ovinum /
Sem honum vilia epterfylgia i Kvølenne
og Forsmæmenne/ so þeir meige med hon-
um Hlutskipte taka i Sælunne og Dyrd-
enne: Helldur hefur hann þar ad auke
sagt þm fyrer/ hverra Launa þeir mættu
vænta sier: So seiger hann/ Matth. 5.
Sæler erud þier/nær þeir Lastmæla ydur

og Opfækia / og tala i gegn ydur alla Bondsku fyrer mÿnar Saker/ po liwgande/ Fagned pier og vered glader/ pviad ydar Verdkaup er nooglegt a Himnum. Stoor mæ sw Sæla vera / sem Guds Bornum er bwefi i Sylgspdene / Par Mootlætingar pessara Tÿma / eru so litels verdar hia hene. Paulus sem hier um vottar/ han mæ æn Sfpa hápa feinged nockurn Smeck af hene/ pegar han var uppricktur i hin pridia Himen/ par han hiellt siidan alla Hlute Dreck ad vera / hia pvi ad avinna Christum. En poott ad Gud hafe ecke so giort øllum Mønum sem Paulo / um hvern hid sama mæ seigia / so sem DRottenn sagde vid Thomam Fordum: Af pvi pu sast mig Thoma pa trwder pu/ Pa skorter po Gud en nu ecke i Dag sÿns Anda Krapt / til ad styrkia pær veiku Fæturnar/og hinar Vánmættugu Hend urnar / peirra sem ecke sia og trwa po/ til ad beriast med sÿnu Hertoga JEsu/ under hans Merkium: Pad mæ vera
 eirn

eirn dauþur christenn/ sem ecke er so Fulls-
huga / so sem eirn Strijds-Madur / og
þad er verra ad vera Gudlaus enn Tru-
laus. Nu hleipur eirn Radvandur
Strijds-Madur alldrei fra Merkenu /
þui hann veit þad er Skamm so mykel/ ad
hann skydann verdur alldrei neirnrar Tru
verdur: Skylldu þa Christi Her-Menn
vera so blauder/ ad flija fra hinne fogru
JEsu Blods-Fanu/ under hveria þeir
svarest haþa i Skirnenne? Eirn Fulls-
huge geingur orugt framm i Bardagan-
um/ aþ þui hann veit hann mune heidrad-
ur verda og Gioþum sæmdur / og berst
hann þo uppa hid Ovissa/ og slær a stund-
um i Vedred / so sem Paulus ad Orde
kiemst. Enn þad giorer ecke hinn christ-
ne/ hann gietur alldrei Osigur hloted/ a
medann hann brwkar somu Strijds-Aþerd
og hans Hertoge/ þui þad sem hinum er
hid meste Skade/ þad er þessum hid meste
Abate / sem er / Forsmaan / Brixle og
Nœdingar Veralldarennar / og ad sijd-
ustu Daudenn/ hvern Guds Born reikna
sier

ster fyrer Aviſing med Paulo / þvia Vopn Herþarar vorrar eru ecke Hollds leg/ 2. Cor. 10. So ſem haſi ſeiger i þeirre Grein aþ Pijſlarſøgn DRottens/ ſem ſtrax var uppleſeſi / verdur oſſ ſynt/ hverſu mykla Smaan / Brixle og Vanvyrdu/ ad haſi heþur þolad vor vegna/ aþ Kieſievalldenu i Jeruſalem / og Þrælum þeirra: Hvar uſi eg vil nu nockud framar tala/ epter þvi ſem Gudſpiallameſiernet haþa oſſ þad ritad epterlæted/uppa þad eingeſi ſkore ſig undaſi/ ad lijda nockud þvilijkt Chriſti vegna / eþ hønum kaſi þad til Handa ad bera.

Gieþ þu oſſ þiſi heilaga Anda Drottesi miſi / til ad framkvæma þetta Eyrende/ ſialþu þier til Loþs og Dijrdar/ eſi þiſie Chriſtne til Vppbyggingar/ Amen.

Vtleggingeſi.

EN þeir Meſi ſiſi hiellsu JEſu/ ſpottudu haſi/ ſeiger i Textanum: Hvor er þeſſe hin fæheyrda Mijnkun Drotteſi miſi/ ad þeir blindu Hundar

 ſpotta

ſpotta þig Konung Dÿrdareñar? Da-
vid ſeiger/ ad hañ ſem a Nimnum ſitur/
hæde ad þeim Ogudlegu: Eñ hier ſie
eg/ ad þeir Ogudlegu hæda ad hønum /
hvørs Næſæte ad er Nimeneñ/og Iørd-
eñ Skør hañs Foota. Stoor var Fæ-
ſiña Nanuns Ammonita Konungs þord
um/ er David ſende hønum hina beſtu
Meñ ſijna/ til ad hugga hñ epter Laat
Fødur ſijns/þar hañs Rædgiaþar komu
hønum til þeirrar Illmeñſku/ ad leggia
þeim Nædungar til/ og ſenda þa aptur
Nædda og Spieſkorna til Davids / 2.
Sam. 10. Eñ þo var ſw Vitþyrring
øllu meire / ad Guds eiged Folk ſkyllde
giøra Gis ad hønū/er ſendur var til For
tapadra Sauda aþ Nwſe Israels/til ad
hugga þa Sundurknoſudu i Niørtum
epter Dauda ſijns Fødur Adams/Rom.
5. I hverium ad doou aller hañs Ept-
erkomendur. Niñ Neimſke Amonita
Konungur meinte/ad David hepde ſendt
ſier Nioſnar. Meñ fyrer Nuggara/til ad
rañſaka Borg ſijna og umturna heñe.
So

So blies Dioþullen Judum i Brioost / ad JEsus komen være til ad upplesa Lögmaled/ hvørs Eyrende þo var ad uppfylla þad/ ad uñturna þeirra Setningum / hvørs Embætte var ad giora sijns Födurs Vilia. Rek burt Ambættena med Syne heñar/ seiger Ritningen/ þvi Sonur Ambættareñar skal ecke erþa mz Syne hiñar Frialsu: Hvørneñ heþur þa Jsrael broteſt iñ i Jsmaels Kyn/ og er orden eirn Spottare lijkur honũ / yþergeþande sijna Kynslood / eñ heþur samlagad sig Dioþulsens Hyske / med Hædne z Spotte vid hiñ Eingetna Son Guds / sem er Lioome hañs Dyrdar og Mind hañs Guddoomlegrar Persoonu. Þetta hefur þu þyrer oss lided miñ Herra/ sem þorþienad hoþdum ad verda til Athlæturs i Auglite Guds Vivalldra z H. Eingla uñ alla Eylijþd. Eñ vier Guds Börn/ þegar vier nu heyrũ þessa Smænarlegu Atþerd Gydinga vid Hertoga Dijrdareñar/ þa ættũ vier ad gialda Varhuga vid/ ad ecke samlogũ vier

oss

eff Illþyde þessu med vidlijkum Athøfn:
um/ a moote Christi Limum og vorum
Brædrū i Heimenum. Fyrer hvad var
Christur spottadur? Fyrer þ han̄ gieck
i kryng / giørde gott og grædde alla/ þad
synndest er þeir sogdu/ ad fyrer Beelze-
bub Dioblahøfdingia ræke han̄ ut
Dioflana/ Ja/ ad hn̄ Samverskur være
og hefde Diøfulen̄: Ecke eru synda-
uger Men̄ þess umkomner/ ad giora so
myked gott af sier/ so sem Motten̄ giør-
de a Dogū Nollds-vistar sinar: En̄ þo
er eñ nu margur sa/ sem Christi Anda
hefur/ ad han̄ giører slijkt gott/ er han̄
kan̄ Guds Voludum Saudum z Naude-
stoddum/ og villde/ ef han̄ giæte i For-
svar taka Eckiuna/ hin̄ Fodurlausa og
þan̄ sem Naangyrnden̄ lijdur: En̄
þetta hafa Veralldarenar Born ad
Athlætre/ hverium eckert sonidur nema
þad sem a sialfum liggur/ og dæra þan̄
sem nockurs vill i missa fyrer Naung-
an̄/ so sem þan̄/ er ausrænt Gotse stij-
nu ad Harþlausu/ og hafe sijdan̄ ecke ad

 lifa

liþa ap/edur hætta Femunum ſijnū edur Byrdingu þyrer uppreiſt Løgræning-ſens/ ſo ſem þaū/ er ecke bere Vitsmu-ne til ad taka Vara a ſijnū eigeū Efn-um/ helldur ſtoþne ſier i Hæſka/z vogte ſier i þær Hendur/ſem honum eru mæt-kare. Eū hvilijkt er riett ad ſpotta Gud og hans Chriſt / hveriuni valla nockur Hlutur er kiærare eū þeſſe. Hvad vaū Chriſtur meira til þeſſ/ad hañ ſo hædd-ur var af þeſſum Spie-Fuglum? Þad/ ad hañ giørde Verk ſiñar Kallanar trú-lega: Hañ kiende Opinberlega i Muſt-erenu/ hvervetna i Samkundu Hwſum/ og jaþnvel i Eydemørku / ſo ſem Gud-ſpialls-Søgurnar vótta/ og ſiælfur var hañ allar Natur a Bænum. Eū mu-nu nu ecke þiñaſt þeir ed giøra Sis ad þvi/ ef nockur breiter epter ſijnum Frel-ſara i ſlijku/ og hlæa ad Gudrækne hñs Barna/ ſo ſem einum Oþørfum Hlut / þeim er ecke drage langt á Veg til ad li-ka Farſællega/og ei ſie verdur til ad fá-þa þ Gagne ſijnu: Soddañ Gætungar

eru

eru riett eitt Diøfulsens Verkfære/ þvi þeir ecke einasta ganga i Lid mz Satan/ helldur z koma ødrū þar til/ sm̄ i sialfū sier eru þo ecke so miøg vonder edur Gude frahverþer / þviad Neimsku Mantleg-ar Natturu er so vared/ ad hun bygger Meiningu sijna/ helldur a añarra Dome eñ sijnum eigeñ/ sierdeiles i hinu Vonda/ hvar Diøfulleñ og Nollded eru jafnañ samverkande/ so ad eg maa hier um̄ seig-ia / þad sem ad sagde Christur fordum Daga/ um̄ Fals-Spameñena / sem ad upprijsa mundu epter sijna Himnafør / Matth. 24. Ad af soddañ Andskotans Gamne kuña i Villu ad leidast/ jafnvel ef skie mætte Utvallder. Þad er ein stoor Neimska/ ad hlæa ad einum fyrer Synder sijnar/ og eñ þa þott hañ hafe þær drygt med Asetninge / jafnvel þott þad sie nu Almeñelegt / ad kasta einum þvilijku i Naser/ þar Meñ ættu þo ad aumka Syndarañ/ hvad mest þss vegna/ þvi þ steiper honū i hina mestu Eymd/ sem ad er Guds Oblijda. Eñ erum vier

þo

þo ecke aller Syndarar? Og hvad bratt kañ oss hid sama ad henda/ eþ Gud slær Hendeñe aþ oss/ hvört þeim er hvad mest bwed/ sm̃ henda Gaman ad añars Slisü i stadeñ þess þeir ættu ad Leidrietta hañ med hoogværum Anda. O Madur/ Þu sem stendur/ sia til ad þu faller ecke/ og eþ þu kyñer i nockud þvilijkt ad rata/ hvad myklu þyngre mun þa verda þiñ Doomur bæde i Guds og Maña Augsiie / sem ædur heþur þellt Nadungar Doom yfer þiñ Broodur / þier kañske Saklausañ / þvi hañ stendur og fellur sijnum Herra/ og Mættugur er Gud ad reisa hñ/ eñ fella þig/ so þu alldrei meir uppstander. Nu er þetta ein stoor Mÿnkun/og þo er þad eñ meire Sköm/ ad færa ad einum fyrer þau Lijte edur Vansa / er hañ fær ei vidgiört / hvört helldur þad er a Saalu edur Lijkama / þvi sa ed þad giörer / hañ hæder ad Skaparanum/ hver ed giörde bæda þa epter Villo siñe. Paulus skriþar: Seig er nockud Leyrkered til Smidsens: Hvar fyrer

fyrer giørder þu mig so? Enn þa er sa heimskare enn Leyrenn / sem vill seigia: Hvar fyrer mun Skaparenn hafa giørt þenna Mann so hæittadann? Þu Vitpyrringur / eru þad Þacker þær er þu Gude gelldur / fyrer þad / ad hann skapade þig fagrann / enn hann liootann / so sem þu kallar þig Vitrann / enn hann Fawijsann / þig Snialla / enn hann Mælhalltann? Edur seigest ecke Gud hafa giørt ycкur bæda? Þu skynlaus Madur / þier er myklu verr fared enn hønum / Lijte hans Lykama munu ecke standa hønum fyrer þui / ad hann ei verde a Sijdann lijkur JEsu Christi Dijrdlegum Lykama / hans Einfelldne / mun ei hindra Guds Bivalningu / sem hefur kiored sier þad / sem er Heimskulegt fyrer Mønnum / so hann giørde Vitringana ad Hæde: Hans Mælhellte mun ei banna hønum ad lofa Gud med Einglanna Tungu i Dijrdenne / og eckert af þessu mun varna høn um Inngaungu i þa Himnesku Jerusalem / Enn þu munt þar alldrei ad Eylijfu

Innkoma /

Jñkoma/ nema þu ſtÿnger wt þad Aug ad ſem þig hneixlar: Og nu er þetta Tvent ſo Jllt ſem þad er / eñ þad er eñ þa myklu argara/ þegar Einhver Veralldar Sonur giører Sis ad þeim / ſem bera Ok Drottens/ hveriu hellſt Nafne ſem heiter/ hvert helldur þad er Fatækt/ Heilſubreſtur/ Ofſokner vondra Mañas edur hvad añad ſem Gud leggur a nockurn / hver ed alleina kañ ad fella og freyſa/ og eru ſo Almeñeleiger Veralldareñar Doomar/ ad þvilykt hende ſuma fyrer þeirra Synda Saker / jafnvel þoott eckert vite þeir med þeim / nema Mañlegañ Breyſkleika / ſem bæde þa og adra hender / og giæta þeir lÿtt ad þvi / er Frelſareñ ſagde vid Læreſveinana/ er friettu hañ ad/ hvørt hañ ſem blyndur var boreñ/ hefde ſyndgad edur Forelldrar hañs/ Eñ hañ bleſſadur ſvarade: Hverke ſyndgade þeſſe nie hañs Forelldrar / helldur ſo ad Guds Verk yrde Openber/ Joh. 9. Villtu þa hlæia ad þvi Glooparcñ Vitſtola? Villtu ſtiga

eg / giøra Sis ad þvi sem hiñ Alvijſſe Drottñ giører til Dÿrdar ſier ? Ja / hañ ſagde eñ þa / er hañ heyrde uñ þa i Galilæa / hverra Bloode ad Pilatus blandad hafde samañ vid þeirra Foorna Blood : Meine þier ad þesser Galilæi hafe syndugre vered ødrum Galilæis / af þvi ad þeir lidu þetta? Luc. 13. Nei/ eg seige ydur/ ad nema þier aller ydreſt / munu þier eins fyrerfaraſt : Og hvada Fasiña er þad þa / ad brwka þad til Spotts og Athlæturs / sem er af Gude giørt / til ad vekia i oſſ Jdranena fyrer voraz eigeñ Synder / er hid sama edur añad verra forþienad høfum / eñ þeir sem Meñ hæda ad / og i Sañleika þad er so D-Mañlegt / og eg mæ seigia Dioblenum lÿkt/ ad hafa þad ad Hæde sem Gud leggur a eirn hønum til Reynslu edur Sidboota/ eñ ødrum til Vidvørunar/ ad valla mæ Ordum ad koma/ og talar David uñ þetta so sem hid meſta Gudleyſe a þeña Hatt : Þeir hafa Of- ſookt þa er þu hefur ſleiged/og þr giøra

Søgur

Søgur wt af þeirra Sorg er þu sært
hefur/ Ps. 69. Aller christner Menn
vita þad/ ad þeim byriar ad hafa hina
mestu Medaumkun med þeim sem Drott
enn hefur lagt sinn Kross a Herdar/og þar
fyrer eru þeir lꝏngt fra þvi/ ad meiga
christner heita/sem vilia auka Sorg fra
med Spieskap sinnu og Athlꝏtre. Hvad
eru þeir þa? Dioꝼulsens Born og Hel-
vijtes Eyrendrekar. Nu eru þetta
Hofud-Skamer sem eg upp-taled hefef
Enn hveriu Nafne skal eg þad nefna /
er eg fyrst umgat/ sem er / ad hæda ad
Einum/ fyrer þad hann gott giører / og
þad ad Ogudleiger Menn fa ei lockad
hann til ad syndga med sier? Eg vil seig-
ia/þar er eckert Nafn til/Vilie eg seig-
ia þeir sieu lijker Illmennsku Gydinga er
hæddu ad Christo / þa verdur þeim, þo
sagt til Umbootar / þad sem Paulus
hafde sier til Afsokunar/er hann seiger :
Eg giørde þad i Ovitsku af Vantru :
Vilie eg jafna þeim vid Dioꝼulenn / og
verdur þa ecke leingra jafnad enn til hins/

 þa

þa er þo þar um̃ ad seigia/ ad han̄ veit/ ad han̄ a eingrar Myskunar Von: En̄ þesser vita/ ad a hverium Tijma sem hin̄ Oguðleige snijr sier fra sijnu Gudleyse/ og fremur Riettvijsena/ þa skal han̄ lifa og ecke deya/ allra hans Synda skal ecke ad Eylijfu minst verda: Og þo æfa sumer Men̄ hvilijkt Gudleyse Jdrunar-laust allt fram̃ i Daudan̄/ hafa Gaman̄ þar af / og meina litla edur einga Synd ad vera. O þier hin Skynlausu Børnen̄: Legged af hvilijkan̄ Dæra-skap/ og læted JEsu særu Þijster kvel-ia i ydur Spottunaren̄ar Anda / þegar han̄ tekur til ad kitla ydur / so ei verde þier stijdan̄ til Eylijfrar Skam̃ar / og Eylijfs Athlæturs a Lande Forsmæn-aren̄ar/ hvar fra Gud vardveite øll sijn Børn i JEsu Nafne. Þeir hræktu i þitt Andlit min̄ HErra JEsu. J 5 Mos. 25. Cap. Var þad Straff lagt a han̄ / sem ecke villde uppvekia sijnum Broodur Sæde/ ad i hans Andlite skyllde Foolked hrækia. Adam var Brooder

DRott-

DRottens / þvi hañ verdur og Guds Sonur nefndur/ Luc. 3. Hañ gat eingeñ Børn epter Guds Mynd / helldur siñe eigeñ og epter Holldsens Villd og Mañ sens Vilia/ Joh. 1. Eñ JEsus hef- ur hønum Sæde uppvaked/ þar vier er- um i hønum Endurgetner til lifande Vonar/ 1. Pet. 1. Og aptur Guds Erf ingiar ordner/ þo sie eg miñ HErra/ ad þu verdur her straffadur / so sem hañ er ei villde uppvekia sijnum Broodur Sæde. So hefur Gud giort þig ad Synd / sem ecke varst Synd / og þu ert ein Bølvan ordeñ fyrer vorar Synder/ sem ert Gud blessadur um̃ Allder Allda/ so vier yrdum Blessan Guds i þier. Þa JEsus læknade hiñ Dauffa z Blynda/ þa hrækte hañ wt/ Marc. 7. Nia Joh. 9. Cap. Lesum vier/ ad hañ giorde Leyr af Hræka sijnum/ og reid a Augu hañs sem blyndur var boreñ. O Herra Gud/ mun Soleñ nockurn Tijma hafa þvilijka Nædung sied/ edur so Viduxstiggelegañ Glæp/ ad hañ sem jafnvel med Hræka

ſijnum giørde þad bert ad han Guds Sonur være / hvør ed grædde þa Blyndu: Hañ verdur hier eirn Almeñelegur Nrækastadur þeirra blyndu Numda/ Pſ. 22. ſem hañ umkrijngdañ høpdu? Vm Mariam Syſtur Aarons Høpudpreſts/ ſagde Gud Fordum/ hepde Fader heñar hrækt i Andlit heñe/ þa hepde hun mætt ſkamaſt ſijn i ſio Daga/ Num. 12. þar med er meint/ ad hepde Fadereñ Ovyrdt hana fyrer Glæp nockurn/ þa hepde hun mætt bligdaſt fyrer honū nockra Stund/ Hvad myklu framar þar hun hapde møglad a moote DRottne Allsheriar. Þetta gepur mier ad hugleida/ ad Brwd ur hins Ædſta Høpudpreſts Sælna vorra/ hun hapde møglad a moote Gude og kaſtad hañs Bodordum a Bak ſier aptur/ þvi hapde hun til þeſſ uñed / ad hrækt være i Andlit heñe / og ad hylia ſig fyrer Guds Nadar Augliti/ecke um̄ ſio Daga Einunges / helldur um̄ alla Eylijpd Eylijpdaña. Eñ uppa þad/ hun yrde keypt undañ Nrækum Diøfl-

aña i Helvijte / þa seiger Heñar Brwd-gume: Esa. 50. Eg hullda ecke mitt Andlit fyrer Hrakunum: Sw Ritning er hier uppfylld / þvi hañs Dijrdarfulla Andlit a hvers Varer ad Nædeñ er wt-hellt / hvort ad er þægelegt og miøg elsku legt / hvert ad er fegra eñ allra Mañ-aña Sona / hvers Augu ad eru skiærare eñ Sooleñ / þad verdur seige eg / afmyndad af Hrækū Ogudlegra Maña / so ad vor Mynd sw ed af Hrækum og Saur-endum verstu Synda og Glæpa var so afskræmd / ad hun vard ecke þvegeñ nema med Guds Bloode / ad hun yrde þess verdug ad kyssa Soneñ so hañ yrde oss ecke reidur / Ps. 2. Og vier þyrftum ei fyrer Hædungar vors Ungdooms / ad standa rauder af Ovyrdingu fyrer hinū Riettlæta Doomara a sijdarsta Deige. J Opeñberingar Bookeñe og 3. Cap. seiger DRotteñ: Eg være til Frids / þu værer heitur eda kalldur / eñ fyrer þvi / ad þu ert volgur / þa vil eg skirpa þier wt af mijnum Muñe: Vier meigū þad

med bliwgum Muñe jata/ad vor Gud-hrædsla er a stundum ecke nema Velgia fyrer Gude. Meñ lata st dyrka Gud i hañs Mustere/ eñ Offra po a Nædun-um Verolldeñe eins og Juda giørde : Lan fill og Giæfu latast Meñ Gude packa so sem vera byriar / eñ færa po Foorner Nete sinu margur hver/ z geba sier Dyrdena og Forsiœ siñe/eñ ecke hin um lißanda Gude/og giøra Gis ad Nœ unganum sem midur lydur : Meñ seig-last Elska Gud / eñ margur hatar siñ Broodur og po fyrer litla Sok : Gude lœtunst vier pioona/ eñ Mañon ma po ecke siñar Pioonustu i missa : Lambsens Brwdkaup viliñ vier sitia/eþ vier mætt-um pad vegna Akneylaña og Bwgards-sens : So hallitra Meñ a badar Sydur med Prestum Baals / hvilyk Velgia er nu ecke petta nema midur sie? Fyrer þssa Ohlutvendne i Guds Pioonustu / pa høpdum vier til þess uñed/ad hañ spytte oss wt aþ Muñenum/ i pad Dyked sem rykur aþ Ellde og Breñesteine : Par fyrer

fyrer er nu i Jesu allra helgustu Asionu hrækt / hvør ed bruñed hefur af Guddoomlegre Elsku til vor/og þetta leid hß af hinum versstu Synda Prælum. Siaa um nu til/ad vier ecke fyllum þeña Satans Flock i Andlegañ Maata : Vor Samvitska er so sem Andlit Sælar vorrar/sem er Brwdur Christi/ Tokum oss Vara / ad ei afmyndum vier Asioonu heñar med fwlum Nrækum Glæpa og Illgiørda. Christur bygger i hreiñe Samvitsku / þviad i heñe lijser Guds Andlit so sem i føgrum Speigle: Þar fyrer seiger DRottenn/Matth. 5. Sæler eru Nreinhiartader/ þviad þeir munu Gud siaa/ Eñ aller þeir ed Idrunarlaust framfara i Syndum og Glæpum / og flecka þañeg Samvitsku sijna/þr mætti synast ad spijta Nrækum i Andlit Drottens. Gydingar þecktu ecke JEsum er þeir fromdu Ohæfu þessa: Eñ vier þeckium hañ christner Meñ/ hañ er oss fyrer Augun maaladur i sijnu heilaga Orde / vier jatum hañ sañañ Gud ad

vera. Vier erum i hans Nafne skijrd-
er til Fyrergefningar Syndana / vier
medtokum hans Holld og Blood i hei-
lagre Kvølldmaltijd oss til Myskun-
ar og Saaluhialpar: Vier vitum ad hn
er upp faren i Hæden ar/og hefur Mon
unum Gaafur gefed/ og sendt sin Anda
til ad sannfæra Heimen um Syndena og
um Riettlæted og um Doomen/og skylld
um vier nu giørast Lagsmen hinar van-
trwudu Kynslooðar/ til ad hrækia i And
lit JEsu ad nyu/þar hn situr til Krapt
arens hægre Handar/þa er oss øllu mid
ur fared en þessum blyndu Gydingum.
Þesse Dioful's Samkunda lætur ei hier
med bwed/ helldur auka þeir Smanena
med Høggunum og sla JEsum i hans
Andlit/ seiger Textenn: Þar um spaer
DRotten/Esa. 50. seigiande: Eg liet
i tie min Lykama þeim er mig sloou / og
mijnar Kinar þeim er mig reittu. Þad
var Sidvane hia Gryckium/ad nær Þræl
um var Lausn gefen/þa voru þeir Þwst
rum sleigner i sijnar Asioonur/ en JE-
sum/

sum/ allrar Veralldarennar Lausnara / slíka þesser Ogudlegu Skalkar Kinn-Nestum : Enn med þessare sinne Prælo-Mind/ hefur Frelsarenn wtvegad oss eilijfa Lausn af Prældoome Syndarenn-ar z Diøfulsens : Þar fyrer ættu christ ner Menn þess minnuger ad vera/ ad gefa hønum ecke Pwstur med Ogudlegum Verkum. Eg hefe sett mitt Andlit so sm Tinnustein/seiger hinn wtvallde Guds/ Esa. 50. Hvar med hann teiknar sijna Osigrande Þolennmæde i Pijnunne/ad hñ hafe ei viked sier undann Nøggum Ogud legra Manna/helldr enn þa eitt Biarg er sleiged/ enn þad er Gratlegt til ad vita/ ad JEsu Pwstur er hann Saklaus þol-de/ jafnvel fyrer þa er sloou hann/ þau skule ei vinna a eitt ydrunarlaust Hiarta/ meir enn a eitn Tinnustein/z þad er hverium Demant hardara. Þesser lemia JEsum med Hardwd sinne / med hverre þeir og safna sier Reide a Deige Reid-ennar og Guds Riettlætes Doms / umm hveria Paulus seiger/ad þeir Krossfeste

Christum

Christum ad nyu/ z Sattmalans Blod almeñelegt hallde/ med hveriu ad Synd-arett er Endurkeiptur/ Hebr. 9. Þeir gefa og JEsu Þwstur þwng/ er heyra hañs Ord med daufum Eyrum og porsmaa hañs Þienara/ er boda þeim Veg Fridarens/ z leggia þeim Aadungar til þ hid besta Verk/ sm̃ er Astundan þeirra Salargagns/ fyrer hvert þeir ætti þo tvoþalldlegs Heidurs verduger ad vera epter Pals Bode. Þetta var hañs Sok hvar fyrer hañ var sleigeñ af Gud lausum Moñum/ sem er þeirra Herra/ Eñ seiger hañ ecke: Hvor hañ porsmaer ydur / hañ porsmaer mig: Eñ hvor mig porsmaet/ hañ porsmaer þañ er mig sende. Fra eru þau Dæme ad soñu/ ad Guds Þienarar Hoggum sæte aþ sijn um Tilheyrendum/ jafnvel þott þau sieu allt opmorg/ Eñ sumum ætla eg ad opt hamle meir Otte eñ Giæska/ ad þeir mune gefast/er hyra þad sama um̃ Prest siñ/ er Bileam sagde vid Asnuna Fordum/er hun ecke vogade ad rædast a Ein

geleñ/

geleñ/er stood a Weigenum pyrer hefte: Være nu Sverd i Hende mier/ þa munde eg drepa þig. Take Meñ sier þvi Vara pyrer slijku/ þvi hvør hañ snerter Guds trwlynda Þienara med Neipiar Nug edr Hende/ hñ snerter Guds Auga Stein. Þessa Nadne / þessa Nræka/ þesse Nøgg og Sløg ærettudu Gydingar med eñ þa meire Nadungum : Þeir byrgdu hañs Andlit og s.gdu : Spaa þu oss Christe/ hvør ..r sæ þig stood? Þeir vissu ad Folked hapde sagt/ Spamadur mikell er a medal vor uppriseñ/ z Gud hefur vitiad sijns Folks / Luc. 7. Eñ nu vilia þeir med þessare Smanar Ligu Asþerd kiepia þessa Almwgans Meiningu: So mæ nu Spekeñ Riettlætast ap sijnum Sonum/ Prov. 8. JEsus var hin Eilijfa Spekeñ Guds/ og i hønū biuggu aller Fiærsiooder Visskuñar/ Col. 2. Eñ hier verdur hañ so sem eitn Dare wtleikeñ/ z so sem eina Leika Fælu' er med hañ høndlad : Þad var Venia / ad þegar eitt blygdadest pyrer

odrum/

odrum/ þa huldu þeir Nøþud sitt/ so sem Rebecka er hun sa Isaach gangande a Akrenū: Eñ hvad bar þier til Blygdunar DRottens miñ / fyrer hverium oll Skiepnañ a Blygdan ad bera/ þad þeir Blygdunarlausu Skalkar hulldu Nøþud sitt: Vier vorum til Skamar ordner og hofdum byrgt vor Nøþud med Juda/ þvi ollu Synder vorar / sem adskilia a mille vors Guds og vor/ ad vier mættum ecke Guds blijda Auglit sia. Eñ hvad hafde þesse giort/ þar hañ var Flecklaus/ hreirn og heilagur/ og þræskileñ Syndurunum? Hebr. 7. Þegar Adam hafde syndgast/ þa skijlde hañ sier i Gardenū/ þvi Syndeñ gat ei leinkt hañs Blygdun: Eñ uppa þad/ad hañ og allt hañs Nyske/ þyrfte ei sijn Eilijflega ad skamast/ þa er JEsu blijda Andlit huled/ sem þo upplyser þa himnesku Jerusalem. Þeir sem til Dauda dæmder voru/ og hvorium Konungureñ reidur var / þeir voru byrgder so ad ecke sæu þeir hañs Andlit/ So giørdu Asveri

veri Þienarar vid Naman Fordum/ Eſt. 7. Þad mætte og ſeigia/ ad Gud Fader hafe læted ſijns Eingetens Sonar Aſioonu byrgia / þegar hañ var hønum reidur ÿyrer uppalagdar Synder/ og. hñ hafde ælyktad ad giefa hañ i Daudañ fyrer oſſ. Eñ fyrer þeſſa Skijlu þijns Andlites/ hefur þu DRottein miñ i burt teked þa Skijluna/ſem ÿyrer vorū Augū var / þegar vier ecke þecktum Gud / og ſkyniudum ecke hvad hañs Ande var / hver Skijlañ ad eñ nu hanger ÿyrer Augum Veſællra Gydinga/ſo ad Siaande þa ſiæ þeir ecke / og heyrande þa heyre þeir ecke / Rom. 11. Þar fyrer ſkulum nu til chriſtner Meñ/ ad vier ſem betur upplyſter erum eñ Gydingar / ad vier gaungū Forſiællega/ ſo ſem a Deige / og aÿleggium Verk Myrkrañna / fylgium ecke Dæmum þeirra Spottarañna/ er ſeigia : Hvar er Dagur hañs Tilkomu? Þeir ed ſia eirn Nakeñ / og klæda hañ ecke/ Hungradañ z metta hñ ecke/ Þyrſtañ og giefa hønum ecke ad drecka/

drecka / og hylia sig þañeg fyrer sijnu eigeñ Hollde / þeir hyrgia JEsu Andlit/ þvi hañ vill seigia a Efsta Deige: Hvad þier giordud ecke einum af þessum mijnum miñstu Brædrum / þad giordud þier ecke mier / og þa munu þeir ecke hyrgia hañs Asioonu / þvi þeir munu sia hañ er þeir stunged hafa/og hañ þa: Eñ Hælsunum munu þeir seigia: hyrged oss/ og Fiollunum / hrinied yfer oss: Þeir ed draga Synder sijnar i Hlie fyrer Gude/ og þær ecke jata vilia/þeir hylia og JEsu Andlit/ so hañ vill þm̃ ecke Nadugur vera/O Mañeskia/ Hvort ertu sem þad hyggur/ ad þu faer hañs Augu blyndad / sem eru þusundsiñum skiærare eñ Sooleñ? Edur sett hønum Brÿllur a Naser / sem grant sier hvad i Myrkrunum er huled? Edur mun hañ ecke sia sem Augad hefur skapad/ edur heyra sem Eyrad hefur plantad? Dyl ecke Sar þijn fyrer hinũ gooda Meystara/sem fyrer þau Kranckdæme er hañ bar/og þau Orkumsl er hñ a sig hlood/

kañ best ad græda allar vorar Mein-semder/ eñ Mañeskiañ er so fœvijs/ eins z Smœ-Børn/ eþ þau sia Boda nock-urn/ þa byrgia þau fyrer Augu sier/ og meina ad þeim sie eingeñ Naske bweñ / eþ þau sialþ eckert sia. So erum og vier/ sem siaum i gegnum Fijngur vid sialþa oss / og fyrergeþum oss sialþer marga Hlute/ ad vier meinum þad verde þa so aliked i Himnenum: Eñ Hvad er slijkt añad eñ ad smyria Kaun sijn med Purpura Farþa/ hvør þo eru fweñ og roteñ þar under/ þvi Hñ sem a Stoolu um situr/ hañ dæmer ecke epter þvi sem hañs Auga sier / og ecke so sem hañs Eyra heyrer. Jatum þvi DRottiñe Misgiørder vorar med David/ þa muñ hañ fyrergeþa oss þær. O JEsu all rar Nædar og Myskunar Brunnur/ lwk þu upp Augum vorum/ ad vier þeckium vor Aþbrot/ og drøgum ei Dulur a vora Blygdan / Lat oss kañast vid / ad vier sieum nakter og høþum alls þørþ / so þegar vier a Deige alls Hollds/ skulum

 byrtast

hyrlast fyrer þijnum Doome/ ad vier þa ei verdum nakter fundner. Fyrer þa myklu z Oforþientu Skom̃ er þitt And lit huled hefur vorra Blood-Skam̃a vegna/ þa vyrdstu ad hylia vorar Misgiørder a þeim strænga Deige/ og fær oss i eitt fagurt Klæde / so ad Blygdan vors Falleyses ecke Openber verde: Ja/ eirn hvijtast Skrwda sem fægadur sie i þijnu Bloode/ þu saklausa Guds Lamb/ sem Beralldarennar Synder bored hefur/ Þier med Fødur og heiløgum Anda/ sie Speke og Kraptur/ Dijrd og Vellde um̃ Allder Allda / A M E N.

Fiorda Midvikudags Predikun i Føstu.

Texten.

NA tooku Rockrer od spijta a han̄/ i han̄s Asioonu/og bordu han̄ med Knefum/ en̄ Þienararner / og þeir Men̄

Sem

sem hielldu JEsu/ dœrudu hñ og sloou/ og byrgdu hñs Asioonu / og sloou hañ med Knefum / spurdu hañ og sogdu: Spa þu oss/ hvor er sa þig sloo? Og margt añad Naduglegt sogdu þeir vid hañ.

Og strax um̃ Morguneñ er Dagur var/ søfnuduft saman og hielldu Radsteßnu aller Ædstu Prestar med Ølldung um̃ Lydsens og Skriptlærdum / og þar ad auk ollu Radenu / moote JEsu/ so ad þeir giœte hønum i Nel komed. Og leiddu hañ upp fyrer sitt Rad/og sogdu: Eß þu ert Christur/ seig oss þad? Og hañ sagde til þeirra: Eß eg seige ydur þad/ þa trued þier þvi eige/ eñ eß eg spyr ydur/ þa svared þier mier eige/ edur læted mig lausañ. Nu hiedañ i fra mun Mañsens Sonur sitia til hægre Handar Guds Kraptar. Eñ þeir sogdu aller: Ertu þa Guds Sonur? Hañ sagde þa til þeirra: Þier seiged þad / Eg em hañ. Þa sogdu þeir: Hvad þurfum vier nu Vitnesburdeñ leingur /

vier sialfer heyrdū pad af hās Munne.
Og allur sa peirra Skare stood upp og
bundu JEsum/og leiddu hañ i burt fra
Caiphas og i Pijnghwsed / og Ofur-
selldu hañ Landsdoomaranum Pontio
Pilato/ eñ pad var snemma Morguns.

Pa er Judas sa er hañ hafde for-
raaded/sa pad hañ var til Dauda dæmd
ur/ Jdradest hañ pess / og færde aptur
peim Ædstu Prestum og Olldungum pa
priatijger Silfur-Peninga / og sagde:
Syndgad hefe eg / ad eg forried Sak-
laust Blood / Eñ peir sogdu: Hvad
kiemur pad vid oss? Sia pu par fyrer.
Og hañ snarade peim Silfur-Pening-
um i Mustered/ skundade padañ / gieck
i burt og heingde sialfañ sig. Eñ
peir Ædstu Prestar tooku Silfur-Pen-
ingana/ og sogdu: Eige hæfer ad vier
latum pa i Guds Kistuna/ pviad pad er
Bloods-Verd. Eñ peir hielldu eitt
Raad / og keyptu med peim Leyrsmids-
Akur/Framande Mońum til Greptrun
ar. Fyrer pad / er sa Akur kalladur

 Bloods-

Bloods-Akur/ allt til þessa Dags. Þa er uppfyllt hvad sagt er fyrer Jeremiam Spamann / seigiande: Þeir tooku þa þriatyge Silfur-Peninga/ er hinn selde var med betaladur/ hvørn þeir keyptu af Israels Børnum / og hafa giefed þa fyrer Leyrkiera-Smids Akur/ epter þvi sem DRotten hafde mier boded.

Og Hofudprestarner og Olldung-arner/ geingu ei sialfer inn i Þyngh-us-ed/ ad þeir saurgudust eige/ helldur so þeir mætti neyta Paskana. Pilatus gieck þa ut til þeirra/ og sagde: Hvøria Akiæru færed þier i giegn þessum Manne? Þeir svørudu/ og søgdu til hans: Ef þesse være ei Illrædismadur/ þa hefdum vier eige i Hendur feinged þier hann. Þa sagde Pilatus til þeirra: Taked þier hann þa og dæmed epter ydrum Løgum. Gyd-ingar søgdu þa til hans: Oss leifest ecke ad Lijflata nockurn / So ad þad Orded JEsu uppfylltest/ er hann sagde: Teikn-ande þar med / hvørium Dauda hann skyllde deya. Enn JEsus stood framme

fyrer Landsdoomaranum. Enn þeir tooku ad aklaga hañ/ og sogdu: Þeñ-añ fiñum vier ad hañ frafnyr Foolkenu/ og fyrerbyjdur Skatt ad giefa Keysar-anū/og seiger sig ad vera Kongeñ Christ um. Þa gieck og i añad siñ iñ Lands-Doomareñ Pilatus/ kallade JEsum/ og sagde til hañs: Ertu Kongur Gyd-inga? JEsus svarade: Talar þu þad af sialfum þier / eda hafa adrer sagt þier þad um mig? Þa svarade Pilatus: Er eg nockud Gydingur? Þyn Þiood og Kieñemaña Hefdingiar Ofurseldu þig mier / Hvad hefur þu giort? JEsus svarade: Mitt Rijke er ei af þessum Heime/ ef ad mitt Rijke være af þessum Heime/ þa mundu mijner Þienarar striijda þar fyrer / so ad eg Ofurselldest ei Gyd ingum/ eñ nu er mitt Rijke eige þadañ. Þa sagde Pilatus til hañs: Ertu þo samt Kongur? JEsus svarade/ og sagde til hañs: Þu seiger þad / Eg em og Kongur/til Þss er eg fæddur og i Heimeñ komeñ/ad eg bere Vitne Sañleikanum/

og

og hvør hañ er af Sañleikanum / sa heyrer mijna Rødd. Pilatus sagde til hañs: Hvad er Sañleikureñ? Og þa hañ hafde þetta sagt / Gieck hañ wt aptur til Gydinga / og sagde til þeirra Yppurstu Presta og til Lydsens: Aungva Sok fiñ eg med þessum Mañe. Og Hofudprestarner æklogudu hañ hardlega. Og sem hañ æklagadest af þus Ædstu Prestum og Olldungum/svarade hañ aungvu. Pilatus spurde hañ aptur ad / og sagde til hañs: Svarar þu aungvu? Heyrer þu ecke? Sia/ hvørsu hardlega þeir æklaga þig. Eñ JEsus svarade honum aungvu framar til nockurs Ords/so ad Landsdomareñ undradest þad næsta. Eñ þeir voru þess ækafare/ og sogdu: Hañ hefur uppæst Foolked/med þvi hñ hefur kiendt a ollu Gydingalande/ og hefur tilteked i Galilæa/allt hijngad. Eñ er Pilatus heyrde Galilæam nefnda/spurde hañ ad/ hvørt hañ være eirn Galilæare/ og er hañ forkam ad hañ var under Herodis Vellde/
 sende

sende hañ hañ burt til Herodem / sem eirneñ var a þeim sømu Døgum i Jeru-salem. Eñ er Herodes sa JEsum / vard hañ næsta gladur/ þviad hñ hafde fyrer løngu gyrnst ad sia hañ / af þvi hañ hafde margt heyrt af hønum / og hañ vænte ad hañ munde sia eitt Teikn af hønum / og adspurde hañ a marga Vega/ eñ hañ svarade hønum øngvu. Eñ Kieñemaña Hofdingiar og Skript-lærder/stoodu og æsokudu hañ hardlega/ eñ Herodes med sijnum Stridsmøñum forsmaade hañ og spottade/ færde hañ i hvijtt Fat/ og sende hañ aptur til Pilat um. Og a þeim Deige urdu þeir Pil-atus og Herodes Viner aptur/þviad ad ur voru þeir Oviner syn a mille.

Eñ Pilatus samañkallade Presta / Hofdingia og Hofudsmeñ og Lyden/og sagde til þra: Þier hafed þeñañ Mañ til myn hafft / so sem þañ er fræsnsir Foolkenu / og siaed / eg hefe yferheyrt hañ hier fyrer ydur/og a þessum Mañe fiñ eg aungva af þeim Sokum/þar uñ

þier

þier klaged hañ/ og ei helldur Herodes/ þviad eg sende ydur til hañs/ og sieed/ eckert er aþ hønum giort þad Dauda sie verdugt / fyrer þvi vil eg refsa hønum og lata lausañ.

Eñ a Hatijdar Deigenum hlaut Landsdoomareñ epter Veniu/ Foolkenu lausañ ad lata eirn Bandingia/ hvørn hellst þeir villdu/ og epter hvørium þeir beiddust. Eñ þa haþde hañ eirn naþn kiendañ Bandingia framar ødrum/ sa ed Barrabas hiet / med Vpphlaups-Møñum bundeñ / hvørter i Vpphlaupenu høþdu Vijg uñed. Sem þeir voru til samans komner / sagde Pilatus til þeirra: Þad er ydar Sidvenia / ad eg gieþe ydur eirn lausañ a Paaskum / og Folked kallade upp/ og took til ad bidia/ ad hañ villde giøra sem hañ være vanur. Eñ Pilatus svarade þeim og sagde: Vilied þier ad eg gieþe ydur nu Gydinga Kongeñ lausañ? Hvørn vilied þier ad eg gieþe ydur lausañ Barrabam eda JEsum / sem kallast Christur/ (þviad hañ

visse vel ad Hofudprestarner høfdu af Ofund ofurselldt hañ.) Og sem hañ sat a Doomstoolnum / sende hañs Husfru til hañs/og liet segia hønum: Haf þu eckert ad giora med þañ Riettlæta/ hvi-ad margt hefe eg lided i Dag i Draum-um fyrer hañ. Eñ þeir Ædstu Prestar z Dlldungar riedu Folkenu og eggiudu ad þad skyllde bidia ad hañ giæfe þeim mik-lu helldur Barrabam lausañ/ eñ JEs-um skylldu þeir deyda. Þa svarade Landsdoomareñ Pilatus / og sagde til þeirra: Hvørn af þessum tveimur vilied þier ad eg læte ydur lausañ? Þa kallade upp allur Hoopureñ/og sagde: Tak burt þeñañ/ og gief oss Barrabam lausañ. Þa svarade aftur Pilatus / kallade og sagde til þeirra/og villde JEsum lausañ læta. Hvad vilied þier þa ad eg skule giora vid JEsum/ af hvørium sagt er/ ad hañ sie Christur Kongur Gydinga? Eñ þeir kølludu þa aller aftur upp/ og søgdu: Krossfesteſt hañ/ Krossfestu hñ. Þa sagde Landsdoomareñ eñ i þridia siñ til

til þeirra: Hvad Jlt hefur þa þesse giort? Aungva Dauda-Søk finn eg med honum/ fyrer þvi vil eg Hegna honum/ og lata hann lausann. Enn þeir kolludu þvi meir/ seigiande: Krossfestest hann / Krossfestu hann. Og aller kolludu apt ur / seigiande: Eige þennann helldur Barrabam. Enn Barrabas var eirn Ræninge/ hvør ed var fyrer Upphlaup og Mannslag / er skied var i Borgenne/ inn settur i Fangelse. Og þeir stoodu þvi fastara þar a med miklum Hlioodum/ Osk ande þad ad hann yrde Krossfestur / og þeirra Hliood og Hofudprestanna tooku yfer.

Þa took Pilatus JEsum og Hwdstrykte hann/ enn Strijdsmenn Landsdoomarans tooku hann / og leiddu hann med sier inn i Þijnghwsed / kolludu samann og søfnudu ad honum ollu Lidenu/ og afklæddu hann / og færdu hann i eina Purpura Kapu/og fliettudu eina Coronu af Þyrnum/ og settu hana a hanns Hofud/ og Reyr i hanns hægre Hond/ og beigdu

Knie

Knie fyrer hønum/spiødu hañ og tooku ad heilsa hønum/og søgdu: Heill sertu Konungur Gydinga/og gæfu hønum Pustra og hræktu a hañ / tooku Reireñ og børdu um̃ hañs Høfud/ fiellu a Knie og tilbædu hañ. Pa gieck Pilatus wt aptur og sagde til þeirra: Sieed eg leide hañ nu wt hyngad til ydar / so ad þier vited þad eg fiñ aungva Søk med hønum. So gieck JEsus wt / berande Þyrne-Coronu og Purpura-Klæded/ og hañ sagde til þeirra: Sieed Mañeñ. Pa er Kieñemañna Høfdingiarner og Þienararner sau hañ / kølludu þeir og søgdu: Krossfestu/Krossfestu. Pilatus sagde til þeirra: Taked þier hñ og Krossfested / þvi ad eg fiñ aungva Søk med hønum. Pa svørudu hønum Gydingar: Vier høfum Løg og epter vorum Løgum a hañ ad deya/þviad hñ giørde sig sialfañ ad Guds Syne.

Exordium.

SVO rædur/eñ Meñerner þeinkia/seiger i hinum Fornkvedna Ordshætte. Nñ Alvijse Nim ens og Jardar DRottens/ Auglyste ad sonu Mætt siñ og Speke i þvi/ ad hañ giørde alla Hlute af eingu/ Eñ þo mæ þad synast øllu meira / nær hañ giører hina bestu Hlute af hinũ verstu. Bræd ur Josephs selldu hñ i þrældom Ismaelitum / Gen. 37. Pad var illt Verk / Eñ þad sama giørde þo Gud hønum til Vppreistar i Pharaonis Hwse/og so þeim og øllu Hyske þeirra til Biargar i Hwngursneydeñe / so þad er satt sem Paulus seiger: Ad þeim sñ Gud elska/ þeim hiælpe aller Hluter til hins gooda/ Rom. 8. Hversu ad Ogudleiger Judar høndludu med hid saklausa Guds Lamb JEsum/þad er kuñugt af þvi sem Gudspiallameñerner hafa ritad epter sig læted/ og er þad ecke hid minsta af þvi/ ad þeir hrøktu hñ bundeñ fra einum ranglatum Doomara til añars/ fra Kiefe-Valldenu til Pilatum / fra Pilato til Herodem/

Herodem / z fraa Herode til Pilatū aptur. Eñ þoott ad þetta være giort af þm̄ til hiñar meſtu Hædungar / ad hñ ſkyllde ad Vidundre verda fyrer øllū Moñum / þa hefur Gud giort þad honum til hiñar meſtu Vegſemdar / ſo ad hañs bleſſada Sakleyſe / yrde hvervetna kuñugt / þvi epter alla þeirra Rañſookn / kvadſt Lands-Doomareñ einga Dauda-Sok med honū fiña / ecke helldur Herodes / þoott hñ ſende ſiælfa þa med honum til hñs / og hier ad auke hefur Frelſareñ þetta þola viliad / ſijnum Bornū til Epterbreitnes / ad þeir ecke ſkore ſig undañ ad lijda nockud þvilijkt med honum / þar hañ leid allt þetta fyrer þau / ad Meñ ecke meine / ad ſier hæfe ad tala þar / ſem hañ þeiger / ad Þrælleñ ei ſkule giallda Illu Illt / þar ſem Herrañ lijdur Saklaus: Þo DRotteñ hefde ſkipad oſſ alleina ad lijda D-Riettedñ ſiña vegna / þa værum vier ſkylldugir til þeſſ / jafnvel þoott eckert hefde hñ ſiælfur þolad: Hvad þa myklu helldur / þar

hañ

hañ hefur gefed oss Epterdæme / ad vier gaungum i hañs Footspor/ so sem Petur vottar / 1. Pet. 2. Eg vil an leingre Jñgangs af Textanum i þetta Siñ tvent hugleida. 1. Hverneg Herodes og hans Hof-Folk breitte vid JEsum. 2. Hvad hañ lijda mætte i Þijnghwsenu. Veit þu oss til þessa Nad þijna/ goode Gud/ ad vier þetta so þænum hugleidt/ ad oss ydre Synda vorra/ er þiñ Eingeteñ Son kvaled hafa: Bænheyr þad fyrer JESum CHRISTum/ Amen.

Utleggingeñ.

Fyrst heyrũ vier/ ad Herodes hafe orded miøg gladur vid er hañ sa JEsum/sokum þess/ ad hñ hafe heyrt margt af hønum. Eingeñ Efe er a þvi / ad Herodem hefur eitthvad grunad um̃ DRotteñ/ þad hañ munde vera odruvijse eñ adrer Meñ / og þookt þær Søgur undarlegar/ sem af hønum barust/ eñ ecke gefur hañ sier Stunder

til/

til/ad ranſaka þetta framar: So ſkied-
ur a Stundū eñ i Dag medal ſyndugra
Maña: Meñ vilia ad ſønu heyra JE-
ſum med þvi eina Eyra/ þvi vier høꝛ-
um heyrt ſagt miked aꝛ hønum i hañs
Orde: Eñ ad lia hønum bæde / þyker
øſſ miked fyrer: Vier vilium heyra hañ
ſeigia: Komed bleſſud Born myns Fod-
urs/ og eigneſt þad Rijked/ ſem ydur er
þyrerbwed fra Upphafe Veralldar.
Eñ þetta/ad vier ſkulum taka uppa oſſ
Kroſſeñ / og fylgia hønum epter/ þad
vilia Meñ ecke heyra: Vier viliū hey-
ra af hønum/ad hañ ſie komeñ i Heim-
eñ / Synduga Meñ Sæluhoolpna ad
giøra/ eñ þetta / þier kuñed ecke under
eins ad þioona Gude og Mamona/ þad
ſturlar Hiarta vort: Vier vilium fylg-
ia hønum uppa Fialled/ og ſia Teikn-
eñ eins og Herodes/ z mettaſt aꝛ Braud-
unum/ eñ þegar Meñ koma aptur ſam-
añ i ſiñe/ þad er i Veralldareñar Sam-
kundu/ þa þrætta Holdeꝺ vid hañ/ og
vill ecke trwa nema þ Teikn ſiæe / eiñs

og

z Gydingar giordu. Hvad velldur þþsu?
Hiñ þagre Dans Herodiadis Doottur /
hiñar Flærædu Verralldar/ sem Mañ-
enum kiemur til ad Hælshøggva Bapt-
istam/so ad Hroopandans Rødd i Eydo-
Mørkeñe vekie ecke hiñ gamla Adam/
sem nu er ad soñu Ellemoodur og Siþ-
lædur under Heyrn Guds Orda/ Eñ þo
Narskur og Ern til allra illra Verka /
og vill ecke heyra þad Ord/er hañ sag-
de/ Ad allt Holld sie Hey og allur þess
Goode/ so sem Bloomstur Akursens /
Esa.40. og hefiar Hofmeñ vallda þvi/
sem kieña oss ad dæra Christum med
Herode/ og nælægiast hañ med Vørun-
unum/ jafnvel þoott Hiartad sie langt
þar frá. Þesser eru/ Agyrnd/ Ofund/
Loste/ Agg/ Reide/ Hatur/ Tvyðræg-
ne/ Hofmoodur/ Flattskapur/ er Dag-
lega þioona under hina Syndumspilltu
Natturu med/ Fysn Augnaña z dramb-
somu Lyfserne/ Þegar einhver af þessum
leikur fyrer oss/ þa gleimū vier þvi full-
skioott sem vier heyrt hofum af JEsu/

og allt þad sem oss er um̄ han̄ kient / og vier lesed hoþum/ þad snyst a Stun dum uppi Dæraskap z DRottens Svik/ þar vorar Athafner sambiooda: so lytt vorre Jatningu og vorū Skyrnar Sættmæla / hvar vier aþneitudū Dioblenum og ollum han̄s Verkum : Hyggium ad þessu christner Men̄ / og leitum ecke ad Christo i hūs Orde til Skiemtunar oss/ helldur til Uppfrædingar : Spur ecke epter honum i Dæmaþroodū Afeintyrum/ helldur i heilsusamlegum Lærdoomum : Gyrnunst ecke JEsum ad sia i han̄s Orde med Herode til Forvitnes / helldur med Simeone til Hiælprædes : Ecke med Herodis Villdarmon̄um / er spottudu han̄ og villdu ei trwa / helldur med Abraham og han̄s Heimafoolke/sa ed trwde Gude i Vonen̄e/ þar ed eingen̄ var Von til/og þad vard honum til Riettlætes reiknad. Vilier þu nockud Nystarlegt haþa / þa leita ecke epter nyum Kien̄ingum i heilogu Guds Orde/ þvi þad er alltyd hid sama/hell-

ur

ur Leidriett þiñ Liþnad aþ Neyrn Guds Orda/ þvi eckert er ſo nytt ſem þad/ ad þu verder Goodur aþ Vondum / og þitt Hiarta Kiøtlegt aþ einu Stein-Hiarta/ ꝫ ad þu Iklædeſt nyium Mañe ſem epter Gude er ſkapadur / eñ aþlegger hiñ Gamla / er ſig Fordiarþar i Gyrndum Villudoomſens: Betta ſo þig og þitt Framþerde a Guds Veige / Dag epter Dag / So heþur þu alltijd Eitt Ødru nyrra. Su var hin Øñur Orſok til Kiære Herodis / þad hañ meinte ad hañ munde ſiaa Eitthvert Teikn aþ hønum: Heþde ecke Gud vered i Christo / þa heþde þad mætt ſtoorum ebla Kvøl hañs/ad þeſſe Nad-Fugl ſkyllde nu hid fyrſta fara ad leita epter Teikne aþ hønum / þar hañ haþde giørt ſo mørg Teikn og Stoormerke i hañs Ryke: Þu Keþur/voru þad Þacker þær/ er þu ætter ad kuña DRottne fyrer allt þad Gott/ er hañ haþde giørt Þegnum hyn-um? Twad heþur Herodes þvi/ad JEſus haþe giørt Kraptaverk / þvi hañ

giørde sier Pænka aþ þessare Orsøk / ad Johañes munde upp aptur risen vera / samt bidur hañ hañ þo um̃ Teikn ad nyju. Þesse er Illsku Kraptur Dioþ- ulsens/ sem i Vantrwñe verkar: Gyd- ingar ætu þau Brauden og Fiskana sem JEsus blessade / og vissu ad hañ var komeñ yfer um̃ Siooeñ fyrer utañ Fer- ju / ei ad sidur søgdu þeir i Samkund- uñe i Capernaum: Hvada Teikn gior- er þu/ad vier siæum þad z trwum þier? Þeir sau hañ reka wt Dioþul þañ er dumbe var / og Oskudu þo Teikns aþ Himne. Kieñemeñerner høþdu Spæ- doomana og vissu Ritningarnar / ad ei skyllde Velldis-Sprotañ takast fra Ju- da/ og ecke Doomareñ fra hañs Foot- um þirr eñ Silo kiæme/ og jatudu þeg- ar Silo dæmast ætte/ad ecke hæþde þad ad þeir dæmde nockurn / samt hroopudu þeir: Krossþestu hañ/ Krossþestu hañ / og er Dioþulleñ alltyd sialþum sier lyk- ur / eñ þa i Dag / þvi hvad giora þeir sem heyra Guds gooda Ord / og añad-

hvert

hvert trwa þoi ecke/ edur lißa so sem þan være ecke eitt Ord satt i/ og so sem Isaac þookteſt vita/ ad það være Rodd Jacobs sem hia honũ var/ eñ hañ þeinkte Skiñeñ væru Hend hins Frumgeina Sonar sijns Esau. So lœtaſt Meñ ad ſoñu þeckia Rauſt DRottens/ eñ bera ſiſnar Athaßner lijtt samañ vid það hñ byđur/ og sumer eru eins heimſker og Judar/ ad þeir ſpyria epter Kraptaverkum: Eñ þeim byriar ad viſſa til Moiſen og Spamañaña/ so sem Abraham giørde hinum Rijka / Luc. 16. Þu gyrneſt Krapta-Verk/ eñ Kraptaverkeñ voru giørd fyrer Vantrwareñar Saker: Vilier þu ecke trwa nema þu ſiaer Teikn z Stoor-merke / þa ſœtar þu a þig Vantrwarêñar Villu/ og ſver þig i heñar Barna Tolu. Gydingar ſogdu a Chriſti Tijm um / hepdum vier lißad a Dogum Fedra vorra/ þa villdum vier ecke haßa apljßad Spamenena: Gydingar villdu þo ecke trwa Johañi/ sem var meire eñ nock. ur Spmadur/ edur Christo/ uñ hvern

aller Spaamenn vitnudu/ og þeir Oskudu epter Teikne aß hønum / til ad styrkia þann Myndugleika/ er hann hafde til ad kenna/straffa/ Ogna og ææmina. Hvert vill þetta æframm umm sÿder? Vier lifum og a þessum Døgum/vier þeinkium kann ske sumer: Hefde eg vered Samtijda JEsu/ eg villde ecke hafa sviked hann med Juda/ ecke æklagad hn̄ med Kienne-mønnunum/ nie gabbad hann med Herode/ Eg villde hafa vitad hvad eg hefde giort/ og bored Ritningarnar samann vid allt þad er framm vid hn̄ kom: Enn samt lifa sumer Menn/ tala og giora/ ad so mikklu Leite sem i þeirra Vallde stendur/ eins og hiner/ jafnvel þoott Kienningar-nar umm JEsum sieu a vorum Døgum enn þa liooſare / helldur enn Spaadoon-arner / sem aß hønum voru i Gamla Testamentenu/og uppfylla þanneg Mæl-ing þeirra sem fyrer þa voru/ So Menn sjaa/ ad þetta Hoorunar Slekte er enn þa ecke ølldunges wt aß daudt / er eg þvi hræddur umm / þeim mune eckert annad

Teikn

Teikn giefast / eñ Teikn Jonæ Spa-
mañs/ hvad Ninive Borgar-Mens giør
du Jdran vid Predikun Jonæ: Eñ Jes-
us Christus/ sa ad er eiñ og hiñ same i
Giær og i Dag i synum Kieñingum/ alle
fra þvi hañ hoof ad læta predika Jd-
ran og Syndaña Fyrergefningu i synu
Nafne: Hañ fiñur so lijted af Trwñe
edur hefiar Avoxtum i sumra Maña
Fare/ jafnvel þoott hañ Einusiñe sagt
hafe; Sæler eru þeir sem ecke sia og
trwa þo. Villtu sia Christum/ þa lijt
hañ med Trwareñar Augum: So giet
du mørg Þusund heilagra Maña sem
hañs Vitnesburd hafa med synu eiged
Bloode underskrifad: Villtu heyra noc-
ud af hønum/ þa spur hañ/ ecke so sem
Herodes/ helldur so sm̄ hañs Lærefveirn/
hañ mun svara þier: Sæler eru þr sem
heyra Guds Ord og vardveita þau/ Luc.
11. Villtu vita af honū hvad þu skallt
giøra/ þa adspur hañs Muñ/ hañ mun
svara þier: Leita fyrst Guds Rykes og
hañs Riettlætes/ þa mun þier allt añad

Gott

Gott tilleggiast/ apneita so sialpan pier/ og tak pin Kross uppa pig og fylg mier epter. Villtu vita hvad pu skallt trwa/ pa heyr han til pyn talande: Pad er hid eylyfa Lyf/ ad peir pecke pig sañañ Gud ad vera (pad er Fodureñ) og pañ pu wtsender JEsum Christum / Joh. 17. Pa pu stendur under hans Krosse/ mun hañ seigia: Eg skal alldrei sleppa pier / og alldrei yfergefa pig / Pa pu ert Freystadur / mun hañ hugga pig og svara: Eg em Freistadur a allañ Hatt/ lyka sem pu/po an Syndar/ pvi kañ eg og vil hialpa peim sem Freistader eru. Pu berst vid Daudañ/og getur ecke leing ur adspurt/hellдur Andvarpar mz Hiart anu / pa mun hans Myskunar Eyra hvad best heyra / pvi Brufur Giæsk-uñar veit / ad pa er ecke Tyme til ad draga Hialpena undañ leingur/ so hañ mun svara: Kom pu Blessadur/ Barn myns Fodurs/og eignast pad Ryked sem pier er tilbwed fra Upphafe Veralld-ar. Spur piñ JEsum pañeg/ eñ ecke

eins

eins og Herodes / og mun hañ ecke vid
þier þeigia: Eñ hvad gierer Herodes
nu framar? Sagañ seiger/ad hañ hafe
gabbad hañ med sijnu Hof-Foolke / og
fært hañ i hvijtt Klæde: Textiñ kvedur
þar so ad/Ad hañ hafe eckert wr hönū
giort. O hvilijk Vanvyrda er þetta /
ad hañ sem er allt i øllu/ Col. 3. Hañ
verdur ad Eingu hafdur / fyrer hvers
Nærd vier erum þad vier erum / 1. Cor.
15. Hañ reiknast so sem være hañ ecke.
Hañ sem allt hefur af Eingu giort/og
allt kañ aftur ad Eingu ad giøra / hañ
er Einkes metiñ. Þetta er nu þad
Lausnargialld miñ Herra/sem vier Dag
lega erum ad syndga uppæ / þegar vier
forsmæum hvør añañ/ og med Kiesk-ne
og Nærde meidum Sæmd añara: Allt er
þetta fyrer vorar Saker skied / vor ecke
skyldst/ sem af Heidingiaña Bornum er-
um Guds Børn ordner / og vorum hiæ
Vitvalninguñe/þad er Guds Foolke/fyr
er eckert reiknadet. Þess vegna er Mañ
sens Sonur Einkes vyrdtur/Marc. 9.

Aller þeir ed hañ sau hæddu hañ/ Psl. 22. Spekeñ maa Riettlætast hier aþ Son um sijnum / so hañ yrde oss ad Speke Guds/oss sm̄ heimskare vorum eñ Asneñ og Nauted er þeckia Jotu sijns Herra / Esa. 1. Jaa/ argare eñ Hestar og Mwl ar/ er Meñ verda Bitel og Beisl i Muñ ad leggia / Og oþañ a allt þetta/ færa þeir hañ i hvijtt Klæde. Hvilkt er Smæn þesse? Komvetiar hoþdu þañ Sid/ ad þr sm̄ epter Naþnbootum soktu/ þeir biuggu sig hvijtum Stacke / til ad byrta þar med Hreinlynde sitt og goodañ þocka til Þiðodar sittar/ Eñ aþ þvi/ ad Gydingar kiærdu þad til DRottens/ ad hñ heþde sier Konungs Naþn gieþed/ þa er hañ klæddur hvijtum Bwninge / eñ þo ad Gudlauser Meñ giordu allt þetta til Mijnkunar honum / þa maa þo hier med teiknast / hañs Eylijþa Konungs Tign/ þviad i þessu hvijta Klæde/ heþur hañ kroted sig til Rijkes yfer Zion / yfer Guds heilaga Fialle/ sem er hañs Christne/ hvert alldrei mun Enda taka.

Hvijtur

Hvøjtur var Skrwde hins Ypparsta Kiennemans a Døgum Gamla Testamentesens: Þessum villde DRotten klæd ast/ þa hann Oppprade Gude sialfum sier til eins Sætleikans Ilms / Eph. 5. Fyrer vorar Synder/ ad hann synde þad/ ad hann være einn heilagur Biskup og ann Flecks/ og fraskilenn Syndurunum/ og afrekade sier þar med eina Flecklausa Brwde / sem einganu Fleck nie Hruckn heþde. Ja/ hann klæddest hvøjtu Bwnȧnge / so hann wtvegade oss þad riettu Brwdkaups Klæde/ Matth. 22. og eirn hvøjtann Skrwda med Palma-Vidum i Hondum vorum. Þesse er sa Skrwdenn z þad Skart/ er hus Brwdur hrosar sier af hia Esa. 61. seigiande: Eg fagna mikelega i DRottne/z mijn Ond gledst i mijnum Gude / þvi hann heþur fært mig i Hialpradesens Fat / Riettlætesens Kyrtle heþur hann mig iþært so sem einn Brwdguma i Kiennemannlegum Skrwda/ og so sem eina Brwde/ er bijst um i Skarte sijnu. Hvad skal eg nu

hier

hier til seigia misi Herra JEsus? Skyll-
da eg nu reikna mier pad Vanvyrdu fyr-
er pyns Nafns saker / ad lijda nockud
af pvi sem pu hefur miklu meira lided
mijna vegna? Nei / Sæmd er pad / eñ
eingen Van-Æra. Pad hefur Moises
kient ost med sijnu Dæme/ad Vitne St.
Páls/Hebr. 11. er hañ seiger/ Ad hañ
hallded hafe Brixle Christs fyrer mei-
re Audlegd eñ Fiesioodu Egyptskra
Maña/ v. 26. Pad er nærsta Glede-
legt ad hyxa/ ad allt pad sem fyrer A-
dams Synd var i siælfu sier Mijnkun
hin mesta / pad er allt samañ i JEsu
Heidurlegt orded/ øllum peim sem hañ
elska og hønum vilia epterfylgia: Hina
versstu Niute hefur hañ giørdt ad peim
bestu / hina Audvyrdelegustu ad peim
Kostulegustu/ hina Vesælustu ad peim
Farsælustu. Stalleñ giørde hañ Vyrd-
ugleganñ i siñe Fædingu / sijna Vøggu i
Reifunũ/ Vøtneñ blessade hñ i Skijrn
siñe: Allt hvad hañ snerter/pad er hñs
Børnum Blessad: Bøndeñ i siñe Her-
leidingu/

leidingu/ Svipur Bødlaña i sińe Hwdø stroku/ Kroſſens Gꝏlga i ſijnu Lijkamꝏte/ og ſiꝏlfa Smꝏnenna z Fyrerlitningauna hefur hañ giort ad Dyrd og Heidre/ ſo eg ſeige eñ nu ſem til forna / Ad eþ þad er hin ꝏdſta Vegſemd / JEſu ad lykiaſt/ þa er þad eingeñ Van-Æra aþ Heimenum þyrerlitenn ad vera / fyrſt JEſus er ꝏdur fyrerlitenn: Honum ſie Dyrd og Heidur uñ Allder/ Amen.

Nu viliũ vier ganga med vorũ Lauſnara þrꝏ Herode til Pilatũ/ z ſiꝏ/ hvad þar giørdeſt oſſ til Huggunar og Synda Bootar. ÞA TOOK PILAtus JEſum og Hwdſtrijkte hañ/ ſeiger Textenn: Þad var ecke Venia Gydinga ad Hwdſtrijkia nockurn ꝏdur eñ hñ Lijflꝏtenn var: Romveriar lietu ad ſøñu Hwdſtrijkia Meñ Afhøfda/ Eñ þau Dꝏme vita Meñ ecke / ad nockur Illtꝏdes Madur haþe ſo Glꝏpafullur geþeſt/ad hañ hafe Hwdſtrijkkur vered under Kroſſþeſtingu. JEſus eirn/ ſem var hiñ allra Saklauſaſte/ hañ þꝏr ei þa

Vægd

Vagd ad deya so sem hiñ Ranglataste Konungur Gydinga verdur aß Lyße tekeñ/ verr eñ eiñ Neidinge/ hañ sem myskunar sig yfer øll sijn Handa-Verk/ hañ þær einga Myskun aß Syndurunum/ a þeim Deige/ er hañ hid mesta Myskunar-Verk giørde a syndugum Mañe: Guds Løgmaal var so Vægdarsamt/ ad ei matte sla nockurn meir eñ 40. Høgg/ Devt. 25. Hvilijkt er þa Laga-Brot þetta/ ad hañ maa ei somu Laga niota/ sem Løgeñ skipad haßde? Pilatus hafde ecke i Siñe ad lata hañ Krossfesta/ helldur ad fullnægia Gydingū med Refsingu þessare/ er þvi Lyklegt / ad hun haße so griñ vered/ ad Lands-Doomaranum sijnst hafe/ad eingeñ Fiand-Madur munde æskia meire Hefndar yßer Ovin sijnum/og i þeirre Meiningu liet hañ JEsum wtganga / berande eitt Purpura Klæde/og eina Coronu aß þyrnū/ og sagde: Siaed Mañeñ. Hvar fyrer miñ JEsu? Hvar þyrer ertu so hørmulega wtleikeñ? Af þvi/ ad margar voru

Hød-

Hwdstrokur Syndarans: Alli Mañ-kyn hafde eriad Bondskuna / og upp-skored Bølvanena / þar fyrer hafa Ploog-Meñerner eriad a þyñum Hrigg DRottens/ Ps.129. Hwdstrokur voru Præla Strafs i gamla Daga/og mioog Smaanarlegt hallded/þvi var ecke Leyfe-legt ad Hwdstriþkia Romverskañ Borg-ara/ Act.22. Slyka þioons Mind hef-ur DRotteñ Nimens og Jardar a sig teked fyrer eirn vondañ þioon/ ad hañ hefur so sem eirn Præll læted siñ naken Lykama Svipũ lemia: Þvi er þiñ Brwd gume so wtleikeñ christeñ Saala? Hvar hefur hañ blett syñum Klædum? þitt Fatleyse. Hvar hefur bunded hñs Hen-dur? þitt Handæde. Hvar hefur reitt Fætur hañs vid Kagañ? þiña Foota Fimleike. Hvar fyrer er þad Mustered/ sem oll Fylling Guddoomsens i bygger/ so nidurbroted med Svipum Bødlaña? Þess vegna/ ad i þier / þad er i þyñu Holldẽ/ bioo eckert Gott/ hélldur liestu Syndena drotna i þyñum Daudlegum Lykama/

Tyfama / lieder Timu þyna heñe til Jþwdar / fra eirne Ranglætingu til añarar. Michol Dootter Sauls Konungs sa wt aþ Bindauga sijnu / z hædde Konung David / þar ed hañ dansade Afklæddur fyrer Ork DRottens / 2. Sam. 6. Eñ Zions Dootter / hveria JEsus Sonur Davids hafde Trwlofad sier i Naad og Myskun sine / hun aþklædde sialf Herra siñ med Hondum Omilldra Maña / og liet hañ aþhyda. Hvad var þier / O Israel? Hefur Andskotteñ blindad þig a bædum Augum / ad þu þeckter ecke þiñ Vitiunar Tyma? Var þier þad Oþlyted / ad Gud er þiña vegna Madur ordeñ / þad þu liest hönum wthysa? Er þad Oþlyted / ad hönum wthyst er / þad þu liest hañ oþsækia? Er þad Oþlyted / ad hañ Oþsooktur er / þad þu liest hañ fanga og binda? Er þad Oþlyted / ad hañ fang eñ og bundeñ er / þad þu spottader hañ og liest i hañs Andlit hrækia? Er þad Oþlyted / ad hañ so spottadur er / þad þu liest

liest hañ Kiñhestum lioosta? Er þad Oþlyted/ þad hañ Kiñhestum losteñ er/ þad þu liest hañ Aþklæda og Hwdstryk-ia? Er þad Oþlyted/ ad hañ Hwd-striktur er/ ad þu setter Coronu aþ Þyrn un a Høþud hønum/ og fiekst Reyr-legg i hañs hægre Hond? O Israel/ mig skal ei furda/ þoott ad Guds Reide haþe bruñed yfer þier allt til nedsta Hel vijtes/ og JEsu Blood sie yfer þig og þijn Born komed. Hvor hñ heyrer þetta Dæme/ hañ hygge þar ad/og forherde ecke sitt Hiarta/ so Christur verde ecke ad nyu Krossþæstur a medal vor. Þijn-ar Hwdstrokur voru margar/ Barn mitt/ þvi þu ert eirn Syndare/og epter Mæla Syndareñar skal vera Mæling Reþs-ingareñar/ Seiger DRotteñ i Løgmal-enu/Deut. 25. Og þar a oþañ haþder þu forþienad/ ad fleingiast Eylijþlega med Guds Ellde legum Reide-Svipum i Helvijte: Eñ þiñ Brudgume er fyrer þig so sem Þræll Hwdstrikkur/ a moote hverium þu misgiørder/ hañ er Þrælk-

adur i þynum Syndum / og þu heþur honum Erþide auked med þynū Rangslætingum/ Esa. 3. Þu varst fra Hvirþle z allt til Ilia eckert nema Sar/ Raun/ Beniar og Þrote/ Esa. 1. Enn hañs blessadur Lykame er so aþ Ogudlegra Mañá Svipum i sundur-sliteñ/ ad fra Hvyrþle og allt til Ilia var þar ei heillt a hañs Holldе: Þar fyrer er þad skied/ ad so margt Ben sem þar var a hañs Lykama/ so margar og Þusundsiñum fleire Aþsakaner heþur þu i Himnenum fyrer Gude/ og hañs Blood lætur hærra i Eyrum þess himneska Konungs þier til Synda-Lausnar / eñ Blood Abels Riettlæta yfer Cain/ honum til Fordæmingar. I añañ Mata skendur i Text'anum/ ad þeir haþe fært vorn HErra i Eitt Purpura-Klæde / æn Eþa epter Plagsid Romveria / er þañeg klæddu Hoþdingia syna/ nær þeir tooku Keys'ara-Vellde: ÞRolleñ aþklæddest syñu eigeñ Fate/ christeñ Madur/ z took uppa sig Heidingiaña Bwning / ad hañ þar

med

med audsynde/ ad fyrer þessar og adrar Nædungar af Neidingiū i frame hafd-ar/ þa villde haū lata heidna Meū Jklædast Christo / hverium hans eiged Foolk afklædde sig/og færdu sig og sijna Epterkomendur i þa Olucku / ad fyrst þeir hofnudu Guds Rijke/ þa vard þad frā þeim tekeð / og Neidingium gefed. Act. 13. Purpureñ var i Orma-Bloode litadur: Eñ þad mā um DRottenn seigia / ad hañ hafe Mottul siñ i Orma-Bloode litad / þar hañ er Madkur og ecke Madur ordeñ/og i þeim rauda Eyr-Orme fyrermindadur/ sem Moises upp-heingde i Eydemørku til Lækningar þeim sem af Ormenum bitner voru: Ecke er þ um skør fram / ad Christur er a sijnum Pijnu-Deige i eitt Purpura-rautt Klæde færdur/þvi under þessu Fate hefur hñ huled vorar Synder/sem eru rauðar sem Purpure. J Numeri Bookar 4. Cap. Var Israels Sonum boded/ ad nær þeir flutlu Nerbwdernar/ skylldu þr yfer-klæda Gull-Alltared med raud-

um Purpura: JEsus er þad sana Gull-Alltare/christner Messi/hañ er hier med Purpura-Klæde sveipadur: Legg hier uppa þitt Offur / þad eru þijnar Gud-rækelegar Bæner/ hñ mun þær upptend ra med Elldе sijns Anda / so þær upp-stijge fyrer Gud i Himeneñ/til eins Sæt leiks-Ilms. Miñ Herra JEsu/ þess-ar Nædungar hafa afrekad oss Eylijfa Vegsemd: Þetta Spottlega Klæde hefr ur huled Fallepse vorrar Blygdunar: Þesse hin Konunglega Asynd / hefur giört oss ad Konungum og Kieñemöñ-um. Hversu ertu lijtels-verdur i Aug-um þiña Kvalara? Eñ hvad frijdur ertu i Augum þiña Sorgmæddra Bræd ra/ sem lata sier þad til Hiarta gaanga/ ad þeirra Bloodugar Hendur/hafa þiñ mislita Kyrtel rioodrad / og eitt Darga Dyr sem eru Synder þeirra / þær hafa þañ himnesska Joseph i sundur rifed-Þier sie Lof/Heidur z Vegsemd ad Ey-lijfu/ Amen. J þridia Maata get-ur Textiñ uñ/ad þeir hafe Flettad Tor

onu aþ Þyrnum/og sett á Hafis Høfud.
Allt er þetta epter Heidingia Wysu/þvi
Romveriar pløgudu ad brwka Kransa
aþ Grøsum/ Bloomstrum og Greinum
Eikaña/ sierdeiles Tignar-Mefi: Enn
hvilkt er nu Corona þesse? Aþ Þyrn-
um var hun flettud seiger Textefi. A-
dam leidde þa Bølvan yfer Jørdena/ad
hun skyllde þyrna og þystla bera/ Gen.
3. Adams gulldu aller hñs Nidiar epter
hñ/ allt til þssa Dags: Adams Skom
og Synda-Straþþ mw bera hift añar
Adam/ sem er Drotteñ aþ Himne/ so
Adams Bølvan skyllde ecke stijnga øll
Adams Børn Eylijþlega. Med þesse-
are siñe Þyrne-Coronu heþur Guds
Eingeteñ Sonur wtvegad oss Coronu
Lijþsens/ Apoc. 2. Coronu Riettlæte-
sens/ 2. Tim. 4. Coronu Dyrdareñar/
1. Pet. 5. Coronu Myskunareñar/Ps.
103. Og Coronu eylijþs Fridar og Fagn
adar a Lande liþande Maña. Salo-
mon seiger/ad Wegur hins Lata sie eins
og Þyrne-Gardur/ Prov. 15. Þad sieck

Christur ad fina / sem vorrar Heimsku vegna hefur geinged þessa Þyrne-Gotu-Sorg og Audæfū þessa Heims Gyrndum og Vellystingum/ lyker Christur vid Þyrna / Matth. 13. Fyrer þessarra Þyrna Saker/verdur JEsus hier Þyrn um krryndur. Ein good Eigen Kvinna/ er sijns Egtamanns Høfuds Corona: Eñ hvad syneft þier Doolturen Zion? Nlijtur ecke Meistare þijns Vngdooms ad bera hier þijna Mijnkun a Høfde sijnu? Hvad sært hefur þad stunged þiñ Elskuga / sem þu hefur a stundū kiærast allra Hluta? Þad sm̃ þu elskar prælega meir eñ lijfed/ þad hefur kvaled hans Høfud allt til Daudans. Gænged wt þier Dætur Zion / seiger i Lofkvædenu / og skoded Salomon Konung med þeirre Coronu / sem Mooder hans Coronade hann med a Deige sinar Trwlofunar / Cant. 5. Eñ eg vil seigia til ydar: Gænged wt um̃ Stundar-Saker/ christner Meñ / fra vondre Verølld þessare og heñar Laustætis Glaume/og

skoded

skoded þañ Eylijþa Fridar-Noþdingia/ berande þa Coronu sem hañs Brwdur haþde flettad hønum a þeim strænga Deige/ þegar hañ drack sitt Brwdkaup til Heñar/sem hĳs Niarta elskade i sijns himneska Fodurs beiskum Reide-Kaleik. Þañeñ gieck JEsus wt / seigia Gud-spiallameñerner / Berande Eina Pur-pura-Kæpu/og Eina Þyrne-Coronu / Og Pilatus Sagde / Siæed Mañeñ. HErra Gud/ eg vil fara og skoda Syn þessa hina miklu/sagde Moises fordum/ Exod. 3. Þar Ruñureñ logade eñ brañ þo ecke/ Eñ miklu er Syn þesse furd-anlegre / þar JEsu Þyrne-Buskur / logade aþ Guds Grimdar Reide / sem allrar Veralldareñar Synder høþdu til-uñed / eñ gat þo ecke uppþurkad / þañ sterka Guddoms Krapt sem i Hoñū bioo. Miñ HErra JEsu / þegar eg ligg Daudsiwkur i Bøndum Synda miña/og giet mier eckert Ld veitt / þa vil eg þo skrijda nær/eþ eg mæ vesøl Mañeskia/og siæ þessa miklu Syn / þar allur Mañ-

sens-Sonar Lijkame og Sæl / kvelst i þessũ Loga / Naßuded pijnest med Þyrnunum / Andlited verdur Hneßum sleiged / og med Hrækum Aßmyndad / allur Lijkamen er Svipum lamen / og med Hræsnesfullre Lotningu spottadur / hns Hendur Bondum reirdar / og hañs Fætur skiælßa aß Vanmætte: þetta Einasta z ecke añad / kañ mier Daudvona Mañeskiu ad biarga / þvi eg veit / ad þar Syndaren haßde med øllum Limunum illa breytt / þa heßur Skaparen a øllum Lijkamans Pørtum allt Illt þolad.

Framar stendur i Textanum / ad þeir haße læted Reirlegg i hns hægre Hønd / ßalled a Knie / spottad hañ og sagt: Heill vertu Konungur Gydinga. Hvad vantar nu Christ DRottens hier a ßulla Konungs Tign? Med Oleo var hañ smurdur / þar hañ allur lagade i sijnu H. og Saklausa Bloode: Purpura-Skrúdañ hapde hañ uppa teked: Þyrne, Coronuna bar hañ a Høfde sier / og so ad eckert vante til hiñar mestu Nædungar /

ungar/ og hvad ſkule ødru ſambiooda ſ:
þa geþa þeir honum eirn Reir-Staf i
Hendena þyrer Velldes-Spijru. Min
Herra JEſu/ Hvar var nu þad Oleum
Fagnadarens/ ſem Gud þiñ Gud haþ-
de ſmurt þiñ Mañdoom med? Hvad O-
lijkur er þeſſe Bwningur þeim Klæda-
Fallde/ſiñ uppþyller þa Himneſku Jeru-
ſalem? Eſa. 6. Hvar er nu ſw Prijd-
eñ þijns Hoþuds/ hveria Einglarner og
Hoþud-Einglarner tilbidia? Hvar er
ſw ſterka Jarn-Spijrañ/med hverre þu
ſundurbrijtur Heidingiana eins og añad
Leyr-Kier? Pſalm. 2. Skriþad er/ ad i
Naþne JEſu ſkule øll Knie ſig beigia/
bæde á Himnum og a Jørduñe / Phil.
2. Eñ hveriu giegner þetta/ ad Jørdeñ
getur þad ſtadeſt/ ad Ogudleiger þræl-
ar þad giørde til Spotts og Hædunge-
ar / ſem øll Verølldeñ er ſkylld ad gi-
ra til Vegſemdar? Eñ hvad vil eg her
um añad framar tala/ eñ ad heimþara
þetta ſo vel/ ſem allt þad/ er DRotteñ
leid ſyndugum Mañe til Nota. End-

 urlauſn-

utlausnarens seiger um̄ Johañem Baptistam/ ad hañ sie ecke lÿkur Reir þeim sem af Vinde er skiekeñ / Teiknande þar med hañs Stødugleika i Lærdoomenū/ i Trwñe/ i Þoleñmædeñe/ i Kiærleikanum/ i Vandlætenu. Gud nᴂde oss syndugar Mañeskiur : Hvad þᴂa skena Lÿka hefur Johannes af øllum Tilheyrendum sÿnum/ sem eru aller christner Meñ? Hvad lÿted Mootkast skielfer Trw vora? Hvad lÿtell Krossens Pikur hrister vora Þoleñmæde? Hvad lÿtel Mootgiørd wisslockur hia oss Kiærleikañ? Hvad lÿted Swr-Deig spiller fyrer oss Lærdoomenum og goodum Sidum? Hvad lÿtell A-Austur kiefur nidur vort Vandlæte? So vier meigum medkieña / ad vier i ollu þessu erum ecke sterkare eñ hiñ brotne Reir-Sprote af Ægyptalande/ vid hvern ef nockur styidur sig / þa geingur hañ i Hønd hønum og stÿngur hana i giegnum : Eñ JEsus hefur sett Andlit sitt so stødugt / sem eiñ Tiñu-Stein/ og so sem eiñ Klett fyrer Reir-

Sløg-

Sløgunum / og hefur þo hvorke kallad nie hroopad/ og hans Rauft heþur ecke heyrst a Strætunum/ þar þyrer mun hñ ei helldur hiñ. brakada Reir i sundurbriota/edur þañ lijtlloganda Nor-Kveik wtslockva/ Esa. 42. O HErra JEsu Christe / Eg hugsa til þess kallda Dags/ þegar Reir-Flake vors Lijkama tekur til ad skekiast aþ Daudans Andvidre/ minstu þa/ O HErra a þesse þijn Reir-Slog/ og alla adra Kvøl z Pijningu/ er þu þolad heþur vor vegna/ og læt þa ecke hiñ brakada Reir vorrar Trwar sundurbrotna / nie hiñ lijtt-logande Nor-Kveik Vonareñar wt-aþ slockna/ so ad nær vier stigner erū aþ Hroofe þessarar veraldar Tialldbwdar / a Land lifande Mañа/ þa mættum vier heilsa þier Konunge Dijrdareñar / med Kosse vors Muñs/ og eilijfre Loþgiørd : Bænheyr þad HErra/ þyrer þijna Forþienustu / A M E N.

Fimta

Fimta Midvikudags Predikun i Føstu.

Textenn.

NA Pilatus heyrde þad Ord / Ottadest hann enn meir / og gieck aptur i Þijnghwsed/og sagde til Jesu: Hvadann ertu? Enn JEsus gaf honum eckert Svar. Þa sagde Pilatus til hans: Talar þu eige vid mig? Veistu ecke ad eg hefe Rād til ad Krossfesta þig / og eg hefe Rād til ad giefa þig lausann? JEsus svarade/ eige hefder þu nockud Valld yfer mier / nema þier være giefed þad hier ad ofann/ fyrer þvi hefur sa meire Synd / er mig ofurselde þier. Og epter þad leitade Pilatus vid / hvorneñ hann giæte læted hann lausann. Enn Gydingar hroopudu/ og søgdu: Ef þu lætur þenann lausann/ þa ertu ecke Keysarans Vinur. Þvi-

ad

ad hvør sem sig giører ad Konunge/ hañ er a moote Keysaranum. Þa Pilatus heyrde þad Ord/ leidde hañ JEsum wt/ z sette sig a Doomstoolen/ i þeim Stad sim kallast hiñ Steinlagde/ eñ a Ebresku Gabbatha/ eñ þad var Aþþangadagur Paaska/nærre siøttu Stundu. Þa seiger hañ og til Gydinga: Siaed / þad er ydar Kongur/ eñ þeir kølludu/ burt/ burt med hañ / Krossþestu hañ. Pilatus sagde til þeirra: Skal eg Krossþesta ydar Konung? Kieñemaña Yspdingiarner svorudu: Aungvañ Konung høþum vær nema Keysarañ.

Þa er Pilatus sa þad hañ kom aungvu til Vegar/ helldur þad/ ad þar yrde eñ meira Vpphlaup ap / took hañ Vatn/ og þvode Hendurnar fyrer Folkenu og sagde: Saklaus em eg aþ Bloode þess hins Riettlæta/ siaed þier til. Þa svarade allur Lyduur og sagde: Hañs Blood kome yfer oss og yfer Børn vor. Eñ Pilatus þeinkte Folkenu Fullnægiu ad giøra/og dæmde ad skie skylde þra Beidne/

Beidne/ gaf þeim Barrabam lausañ / þañ er iñ var settur fyrer Upphlaup og Mañdrap i Myrkvastofu / um hvorn þeir bædu/ Eñ JEsum Nwdstryktañ fram selde hañ þeim epter þeirra Vilia/ ad hañ Krossfestur yrde.

Þa tooku þeir JEsum / epter þad þeir hofdu spottad hañ / færdu hañ wt Purpura-Kapuñe/ og færdu hañ i sijn eigeñ Klæde/ og leiddu hañ wt / ad þeir Krossfestu hañ/ og hañ bar siñ Kross og gieck wt. Eñ i þvi þeir geingu og leiddu hañ wt / fundu þeir eirn Mañ sem fram hia gieck af Cyrene/ Simonem ad Nafne / hvor ed komeñ var af Akre/ Fodur Þra Alexandri og Ruffi / hañ hondludu þeir og þreingdu honum ad hañ bære hañs Kross/ og logdu Krossieñ uppa hañ / ad hañ bære hañ epter JESV.

Eñ honum fylgde epter mikell Fiolde Foolks og Kveña / hvoriar ed grietu og hormudu hañ. Eñ JEsus sneresk til þeirra/ og sagde : Þier Dætur af Jerusalem/

Jerusalem/ grœted eige yfer mier/ helldur grœted yfer ydur sialfu̅ z yfer Børnum ydar: Þvi siæd/ þeir Dagar munu koma/ a hvøriu̅ þeir seigia: Sælar eru Þöyriur/ og þeir Kvider er ei hafa fœdt / og þau Briost/ hver eige voru mylkt. Þa munu þeir taka ad seigia: Fiollunum hrinied yfer oss/ Halsunum hilied oss. Ef þeir giøra þetta vid bloomgada Tried/ hvad mun þa skie vid hid þurra? En̅ tveir Spillvirkiar adrer leiddust z ut/ ad þeir være aftekner med honum: Og þeir leiddu han̅ ut i þan̅ Stad/ sem kallast a Ebresku Golgatha/ hvad ed þydest Hausa-Skelia Stadur / og þeir gafu honum ad drecka i Vijne Myrru og Edik Galle blandad/ og hn̅ took þad eige til sijn/ þvi þa han̅ smackade þad/ villde han̅ ecke drecka. Og sem þeir komu i þan̅ Stad / sem kalladest Høfud-Skelia Stadur/ þar krossfestu þeir han̅/ og med honum tvo adra Ræningia a bædar Sijdur / eirn til hægre Handar/ og an̅an̅ til hin̅ar Vinstre/ en̅

JEsum i Mided. Eñ þad var nær um̃ þridiu Stund er þeir Krossfestu hañ. Þa vard so Ritning uppfyllt sem seiger: Medur Illvirkium er hañ reiknadur. Eñ JEsus sagde: Fader fyrergief þeim/ þviad þeir vita ei hvad þeir giøra. Pilatus skrifade þa eina Yferskrift/ og sette hana z upp yfer Krossen/ upp yfer hũs Høfde festu þeir hũs Dauda-Søk. Eñ Yferskriften og hver Søk hønum var giefeñ/ var ritud yfer hønum med Grifkum/Latinskum og Ebreskum Bookstøfum. Þesse Er JESUS Af NAzareth KOnungur GYDinga. Þessa Yferskrift læsu marger af Gydingum/þviad sa Stadur var nærre Borgeñe / þar JEsus var Krossfestur. Þa søgdu þr Ædstu Prestar Gydingaña vid Pilatum: Skrifa þu eige Konungur Gydinga/helldur þad hañ hafe sagt/ eg em Konungur Gydinga. Pilatus svarade: Hvad eg skrifade/þad hefe eg skrifad.

Exordium.

SO sem Einum mæ vyrdast / ad ganga eirn forþæraṅ Veg/ so vidurlita miked þyker mier saumum Maṅe/ JEsu Blood-Ferel i hañs Krossgaungu med Ordum ad rekia: Ecke Einunges þess vegna/ ad eg veit ad mȳnar syndugar Hendur haþa þa Gøtuna lagt/ hverrar Klæng-ur ad heþur stænged hañs Fætur/ helld-ur og þess aṅars / ad Syndumspillta Nætturu hryller vid þar epter ad ganga/ Eṅ veit þo / ad eg ecke fæ iṅgeinged i hañs Dȳrd / nema eg ædur fylge hon-um i hañs Nørmungu: Eg sie ad søñu Dyrnar i gegnum hveriar oss byriar iṅ ad gæanga i Sauda-Nætsed / Eṅ þad fæler mig/ ad Vegureṅ þæangad er aller Bloode støktur: Jeg vil ad søñu bera mig ad fylgia Christo iṅ i Biskups-Hollena/ Eṅ ad jæta þvi/ ad eg sie hñs Lærelsveirn mz saṅarlegre Krossgaungu/ þad veiter Hollde mȳnu og Bloode nærsta

 kregt-

sægt. Vær høþum ad søñu lagt høn-
um uppa þa þungu Krossens-Byrde /
Eñ sialþer vilium vier ecke snerta hana
med einum Fijngre/ eþ vier meigum hia
þvi komast. Vier viliñ aller inganga
til hañs Nytldar/ og siaum/ ad Landed
er gott: Eñ hiñ gamle Adam vill ecke
beriast vid Canaan. Vier vilium þo i
DRottens Naþne ganga nockud nær /
og sia hier eiñ Heilagañ og Riettlætañ
Mañ / i hvers Muñe eingeñ Svik eru
fundeñ: Hañ vilium vier sia eins og
Saud til Slatrunar leiddañ/ Esa. 53.
Þad saklausa Guds Lamb/ sem ber hier
allar Veralldareñar Synder a sijnum
Orþiada Lijkama / Ja / eirn Gud og
Mañ/ecke Mañ/ helldur Madk ordeñ/
og hañ sem gieck uñ kring/ giørde Gott
og grædde alla aþ øllum illa wtleikeñ /
an allrar Vægdar / fyrer utañ Orsøk
alla / So ad eþ nockur þykest i Heimen-
um Oriett lijda / og vert vera vid sig
høndlad helldureñ hañs Saklepse skiled
atte / þa skule hañ sia hier eitt lipande
Dæme/

Dæme sañtar Noogværdar og Þoleń-mæde/ og þeinkia med sier/ ad eþ þad er hin stærsta Vegsemd Guds Syne sem lijkaster ad vera/ þa sie þad eingeñ Ovyrding / hañs Kross epter hønum ad bera i þolenmoodu Vmburdarlynde Oforþientra Meingiørda. Og vil eg so aþ þessare Grein Pijslar-Søgu Drottens vors/ Tvent hugleida/ sem er. 1. Hañs Vtgaungu aþ Jerusalem wr Þijng-Hwsenu. 2. Hverneg med hañ høndlad var i Aþtøkustadnum.

Hiælpa oss hier til DRotteñ / med Nąd þijns Anda i JEsu Naþne/ Am.

Vtleggingeñ.

UM Vtgaungu Lausnarans talar so Texteñ: Þa Tooku StrÿdsMeñerner JEsum / Epter þad þeir Noþdu Spottad Hañ/ Og Færdu Hañ Vr Kapuñe/ Og Færdu Hañ Aptur J Sijn Eigeñ Klæde/ Og Leiddu Hañ Vt/ So Hañ KRossþestur Yrde/ Og Hañ bar Siñ Kross. Seige

ed mier Børn mijn / hvad skyllde JE-sus epter i Hijng-Nwsenu? Blood-Lækena sem dundu aþ hans blessudum Lijkama/ Nørunded þad er med Svipunum var aþ-strøked/ Næred sin aþ Þyrne Broddunum var burtu slited. Hvad fæter hn med sier þadan? Eirn Blood-rísa Lijkama/ Nrækana i Andlite sijnu/ Þyrne-Coronu a Høfde sier/og Krossen a Nerdunum/ Epter sier hina Ogudlegu Gydinga / Vndan sier eirn Stadarens Þræl/sin wthroopad heþur Søkena hns Dauda ad Veniu/og i kringum sig Flock Neidingiana. Olijk er nu þesse Vtgánga / hans Vegsamlegre Innreid fyrer attta Døgum : Þa reid han so sem eirn Konungur / hier er han aþram dreþen so sin eirn Jllrædes-Madur / þar breiddo Foolked sijn Klæde a Veigen/ hier slijta þeir Purpura-Flijkena fra hans alblooðugum Lijkama / þar hiuggu þeir Kvistu aþ Trianum og dreiþdu þeim a Gøtuna/ hier er þad sama Lijþsens-Tre dreiged um gr ttkan

Veg:

Veg / Þar fylgdu hønum hans Elsku⸗leiget Lærefveinar / hier fylgia hønum tveir Opræger Ræningiar / Þar hroop⸗udu þeir Hosianna Synе Davids/ bless⸗adur sie sa sem kemur i Nafne DRott⸗ens/ hier hroopa þeir / Krossfestu hañ Þa reid hañ iñ til Musterеsens og Vandlætte vegna Guds Hwss / vid þa er þad Vanhelgudu / hier er hañ rekeñ wt til Golgatha/ og Vandlæting hans Fødurs⸗Hwss heftur upp⸗eted hañ. HErra Gud / er ecke þetta hañ / sem leidde Fedur Fra wt af Egypta⸗Lande/ berande Gull og Silfur Egyptiskra Manna. David seiger/ ad i þeirra Vt⸗før hafe Siooreñ hlaupeð til Baka/og Jordan hørfad aptur a Bak/Ps. 114. Eñ hier umkringia Belials⸗Becker hañ / og hañ er wt⸗helltur sem añad Vatn / Ps. 22. Hvad var þier Sioor seiger David/ad þu hlioopst so til Baka/ og þier Jordan / ad þu hørfader so a Bak aptur/ og ydur Fioll/ad þier stuck⸗ud upp sem Sauder / og ydur Hælsar /

ad þier so dønsudud? Eñ eg mætte vel seigia: Hvad var þier Sool / ad þu skylldert horþa a Lyk, For hins liþanda Guds i Maṅlegu Hollde? Og þier Golgatha/ad þu kyßter ad lita þig til soddaṅ Ohæþu / og þier Jørd / ad þu skylldert standaṡt under soddaṅ þwnga/ og ydur Hamsarner/ ad þier gætud þad lided/ ad þaṅ fære titrande og skialþande uṁ ydar Gøtur/ sem ydur vegur a Vigt / og Jardarefiar þwnga med sijnum litla Fijngre? Og Haṅ Bar Siṅ Kroſſ/seiger Textenn: Esajas i 9. Cap. Þegar haṅ spaer uṁ Chriſt / þa seiger haṅ a medal aṅars / ad haṅs Høfdingia-Doomur sie a haṅs Herdum/ og ad haṅ mune margfallda sitt Ryke / Hvert Esajas hefur hier mz meint Kroſſ-Trie DRottens sem a haṅs blessudum Herdum la / edur ei / þad kaṅ eg ecke fyrer viſt ad seigia : Hitt veit eg/ad þar sem Veralldar Høfdingiar auka Ryke sitt med Holldlegum Arme / og hiṅe mikla Makt siṅe; þa hefur Christur sitt Ryke auked/

aukeð / alleinasta fyrer það Orðeð af Krossenum/ z fyrer Normungar og Forsmaner sem hans Elskendur hafa lideð i hans Nafne/ so það er so megtugt orðeð/ að það hefur jafnvel hin stærstu Hofdingia-Dæme iñtekeð. Þeir Orðgustu Skalkar voru i Gamla Daga Kross-Berendur nefnder/ af þvi að þetta Strafs var so Smanarlegt / og þeir sialfer bæru siñ Kross til Aftoku-Stadarens: Eñ nu er DRottens Kross-Beranda Nafn heidarlegt orðeð a meðal allra þeirra sem Christum medkieña/ so að eirneg Ovíner Krossens Christi / þeir skyrrast við að tala miøg illa þar uñ / jafnvel þott þeir skore sig undañ hans Ok að bera. Hier af sie eg/ að Christi Ryke er ecke af þessum Heime/ og það sem veikt er fyrer Heimenum/ það hefur Gud utvaleð/ að hañ til Skamar giørde hid Oblúga / og það Foragtanlegt og Otiggeð er fyrer Heimenum / og það sem eckert er/ að hñ afmæe það sem nockurt er / uppa það / að eckert Holld

hrooſe ſter fyrer hønum. J Lev. 11. Er ad leſa/ ad hañ ſem ſnerte Daud-Jbled/ ſkyllde Ohreiñ vera: Eñ hier ſkiedur pad pvert a moote/ ad allt pad ſiñ ſnert-er Chriſti bleſſadañ Lijkama / janpvel Andvana a Kroſſenum edur i Grøpeñe/ pad er øllum peim hreint og heilagt / ſem ordner eru eitt med hønū/ og Kroſſ-eñ/ ſem t ſiælpum ſter er bølvadur / hñ er øllum Guds Børnum bleſſadur ordeñ/ og gagnar til Heilſuſamlegrar Lækning-ar Andlegra Meina. Adur helldur eñ Chriſtur bar ſiñ Kroſſ edr forlijkade fyr-er oſſ a Kroſſenū / pa hepur hañ nepnt pær Motlætingar (i gegnum hveriar oſſ byriar iñ ad ganga i Guds-Rijke) med peſſu Napne: So ſeiger hañ/ Luc. 14. Sa ſem ecke tekur ſiñ Kroſſ uppa ſig og fylger mier epter/ hañ kañ ecke ad vera miñ Læreſveirn: Ecke i peirre Mein-ingu / ad Kroſſens Napn edur Teikn kuñe nockurn Nlut Andlegañ edur Lij-kamlegañ ad verka/ helldur ſo ſem pad/ ad Moiſes baud Jſraelis Foolke i Guds

Stad/

Stad/ ad þeir skylldu binda Guds Løgmaal a sijnar Hendur / og skrifa þad a sijna Dyru-Stafe / uppa þad / ad þad være þeim alltijd fyrer Augum og i fersku Minne: So vyrdest mier ad Christur hafe epterskiled sijnum Læresveinum/ bæde þeim sem nu eru og hafa vered / Krossens-Miñingu/ til þess/ ad vier æ-vallt hufa skylldum til þeirra Nluta / er oss epter hañs Bode þiena til Salu-hiælpar: Þvi sa sem Christi Kross uppa sig tekur (þad er hñ sm̃ Krossþestter Nollded fyrer Christi Skulld/ ad þad hverke fremie þess Synder / nie mogle under Krossenum) hañ hefur ad mier vyrdest uppfyllt Christi Løgmaal / þad hañ baud sijnum Læresveinum / hia Matth. 16. Cap. seigiande: Ef nockur vill mier Epterfylgia / hañ take siñ Kross uppa sig og fylge mier epter: Og i þssare Meiningu mun Krossens-Teikn vera fyrst iñkomed og brwkad i christelegre Kyrkiu: Ecke af þvi/ad Krossens sie heilagre eñ Bondeñ / Svipurnar /

Nrakarner / edur hvert afiad Pijslar⸗Føtre sin̄ DRotten̄ var kvalen̄ med/ helldur Søkum þess / ad Kross⸗Burdur vors HErra wt af Jerusalem til Kvala⸗Stadarens / og Fullkomnan Lausnar vorrar a Krossenum skien / þad syneft allra helst/ ad kuñe ad miña oss a þad Tvent sem christen̄ Madur a Daglega sier fyrer Augum ad hafa / sem er ad bera Krossen̄ epter Christo / og so ad Trwa a Nafn̄ Krossfestans. Þaneg var nu JEsu Wtgangur af Jerusalem/og þad Førunefte er honum fylgde fra Raad⸗Hwse hins heidna Lands⸗Doomara : En̄ so sem avallt skiptist Folked i tveña Flocka/sem ad eru Guds Born z Heimsens/ so skiede þ einnen̄ hier/ kvoll þeir varu flester sin̄ wtgeingu til ad sia Villd sijna a þvi saklausa Guds Lambe/og ad wt⸗ausa þeirre Grimd / er Diøfullen̄ hafde leinge med þeim safnad : Ei ad sijdur ganga jafnfram þessū nockrer/ sem af Gudlegre Rækt og Elsku til sijns Meistara/ villdu

villdu leitast vid ad giøra hønum þa skyl-
ursku Þienustu/ er þeir giøra kunu/ Þar
um̃ gietur so Textenn: Og Hønum fylg-
de mikell Fiølde Folks/ z so Kvena/ þær
ed grietu han̄ og aumkudu. Kalled a
Sorgar Konur / ad þar kome / seiger
DRotten̄ / Jer. Cap. 9. Þegar han̄
hafde ætlad ad fortijna hin̄e firre
Jerusalem med Herskyllde : En̄ hier
þarf ecke ad kalla/ þar koma siælf-
krafa Okalladar / þar Guds Folk wt-
gieck af Jerusalem til ad kalla þa O-
luckn yfer sig/ ad þeirra Hws skyllde þui
i Eyde læted verda. Sagan̄ seiger/ad
þessar Kvinur hafe vered wr Galilæa /
En̄ eg hyxa til þess/ er Lausnaren̄ sag-
de Fordum/ Luc. 13. Meine þier/sagde
han̄/ ad þesser Galilæi hafe syndugre
vered ødrum Galilæis / af þui þeir lidu
þetta? Nei/ helldur/ nema þier ydrest
aller/ munud þier vidlijka fyrerfarast.
Eg mætte og seigia a þessare Stundu i
þiss Orda-Stad: Meined þier ad þess-
ar Galilæisku Kvinur hafe haft meira
Orsök

Orsök til ad grꜳta i JEsu Kroſſgaun-
gu/ eñ vorar Sꜳler hafa? Ad vyſu ecke/
þvi/ nema vier aller eins lærum JEsu
grꜳtande efter ad fylgia/ þa munum vier
ecke iñganga i Guds Ryke. Þær grietu
þvi þeirra Meiſtare var tekeñ fra þeir-
ra Nꜳdꜳe: Vær mættū grꜳta aꜳ þvi /
ad vær hꜳfum hañs Nꜳdꜳ Skømeñe
huled: Þær ſøkū þſſ hañ var til Kroſſ-
ens leiddur: Vær aꜳ þvi vier hꜳfum
hñ Kroſſfeſtañ: Þær vegna þeſſ/ ad hñ
ſem Blindum gaf Syn/ Hañ er aꜳ þm
blindu Hundum ſo kvaleñ / ad hañ ſꜳ
ecke Veigeñ fyrer Footū ſier: Vier aꜳ
þvi/ ad Fyſn Augna vorra hefur hñs
Augu ſlioꜳgad: Þær fyrer þvi/ad hñ
ſem læknade hina Hølltu/ hañs Hnim-
Lider ſkialfa / hañs Footlegger titra:
Hañ hefur eckert Megn edur Mꜳtt ad
bera hiñ þunga Kroſſ / Eñ oſſ ætte þ
Sorg ad ꜳbla/ ad hañ er þeſſvegna ſo
Vanburda vrdeñ/ ad vier erum ſkiooter
ad hlaupa þa breidu Gøtuna/ ſem ligg-
ur til Glotunareñar. Vier hølltrū opt-
ſiñes

sińes a bædar Sÿdur / og høpum ei wi-
kalad pa Prætu vid Holld og Blood /
hvert vier helldur vilium Gude þioona
edur Mamona. Þær gafu ei Tärun-
um hallded i Nøþde siinu / nær þær sau
JEsum / er læknade hina Lÿkþrau /
allań Benium hladeń / vert wileikeń aþ
syndugra Maña Nardydge / helldur eń
eirn Lÿk-Præl aþ Guds Fødurlegu
Vandlæte: Nań wtrekeń af øllum / sem
øllum hefur iñboded i pad Rÿked / sem
þyrerbwed er fra Upphaþe Veralldar:
Ja / widrifeń af siinum Brædrum / sem
eingań af siinum Ovinum vill þra sier
reka er til hańs kiemur: Yfergeþeń af
øllum / aþ Juda svikeń / hverium Petur
aþneitad haþde: af ødrum Læresveinun-
um þorlateń / sem þo hangande a Gal-
ganum i sterkasta Oþbode Salar og
Lÿfs-bitrustu Kvala / ecke þorliet siina
Moodur / standande under Krossenum /
Ecke siń Læresvein / þat nalægań / og
ecke eirn Glæpa-Mań a hægra Veg
sier til Smanar upphengdań. Eń þitt

Hiarta kloknar ecke / O þu hin þver-brotna Mañeskia / hvort ad Guds Sonar Hiarta smellteſt i honū ſo ſem añad Vax i þvi Bade ſem þu hefur kindt / z þu blygdaſt ecke ad ſia Gud i þiñe Fordæmingu. JEſus griet ecke wt af Miñingu Pijſlar ſiñar / þegar hañ ſa þad Mordingia-Bæle / ſem hañ Kroſſ-feſtu / helldur af þvi / þeir þecktu ecke ſiñ Vitiunar-Tijma. So munde eñ nu i Dag / ef honum mætte nockur Hlutur til Angurs vera / þar hañ ſitur a hægra Veg Gude i Dijrdeñe. Hañ telur ecke epter oſſ allt þad hañ þo þolad hefur vor vegna / Eñ þo munde hañ hafa Orſök til ad græta yfer Borgeñe / þad er yfer Chriſtneñe / þar Moñum ſinſt ſo lijtt til hañs Pijnu / og ſo lijtt fæta Meñ ſier hana i Nyt Almeñelega. O hvad ſkamt mun þar til vera / ef Gud hiñ alleina Sæle / kyñe ad græta / ad hñ munde ſoddañ Harma-Grat kveda yfer oſſ / ſem hañ kveda liet yfer ſijnu Foolke i gamla Daga / Jer. 8. Eg hefe apſkræmt mitt Andlit af Harme / mitt Hiarta klemeſt

i Sorg/ſiaeð Hroop Dooktureſar mÿns Foolks er aþ Fiarlægd / Jaa/ eñ fram- ar munde hũ vilia til vor ſtigia : Stand- ed vid Doomara Portið i Jeruſalem/ uñ hvert miñ Eingeteñ Sonur gieck wt til Kvala-Stadarens/ z lÿted wt a Hauſa- ſkelia.Stadeñ / þar hañ pÿndur var : Siaed þar ÿdvarn Doom a hønum/ ſĩ ÿdar Synder bar. Lÿted hverſu að hañ nær þvi ſkrÿdur eins og Madkur og var- la geingur ſo ſem eirn Madur/ under all- rar Veralldareñar Syndũ. Siaed þar Liooma miñar Dÿrdar og Jmind Gud- doomlegrar Perſoonu miñar/ hverſu hñ krameñ er under ÿdar Synda-Byrde. Lÿted þañ gooda Hÿrdereñ hverſu eg hñ ſleiged heþe : Siaed þa Speke ſem eg aatte i Vpphaþe Vega miña / hver- neg maa hun nu Riettlætaſt aþ Sonum ſÿnum : Siaed miñ Elſkulega Son i hverium mier alleina Velþoknaſt/ hver- ſu eg heþe hañ ÿfergieþeð / hverneg eg heþe fÿrer ÿdar Ohlÿdnes Saker ſtraþþ að/ miñ Trwlÿnda Þioon/ ſem giørdeſt
mier

mier hlydeñ allt til Daudans/ Ja/ allt til Krossens-Dauda / Lated ydur pad sqda / ad Negningeñ heþur a honum leiged/ so þier kyñud ad haþa Frid vid mig / hverju hañ er Prælkadur i ydar Syndum/sem er Konungur Konungaña og DRotteñ Drottnaña : Hverju ad hñ er Bolvan ordeñ/ sem er Gud blessadur um̃ Allder : Og eþ pad ei kañ ydur til Hiarta ad ganga/ ad hañ er miñ Son-ur/ pa læted ydur pad Oþbiooda/ ad hñ er ydar Brooder/ Holld aþ ydar Hollde / og Bein aþ ydar Beinum/ Hluttakande Hollds og Bloods eins og Smæ-Born-eñ/ Hañ haþe þier sært mz ydar Synd-um/ og auked honum Mædu med ydar Misgiørdum : Pad er hñ/ hvers Foorn i ydar Hollde Oþþrud er/sem ad pvijng-ar mijn Idur til Myskunar Daglega / so eg hlijt ydur Nadugur ad vera : Pad er hañ / sem Oaþlatanlega bidur fyrer ydur/ad eg late pad Avaxtarlausa Tre standa eñ eitt Ar/ ad hañ meige graþa i kryngum pad og leggia par Myke ad /

Eñ

Eñ þier bered ſwr Wijn-Ber/ og vilied ecke aplæka / eg heþe ſleiged ydur / eñ þad hepur ei ſvided/ eg heþe fullkomnad ydur / eñ þier vilied ecke Aganum taka. Þañeg munde Gud til vor tala / ep vær mættum ſia hañ og Lijpe hallda : Eñ þad vantar þo ecke /allt hañs Ord ſem er a medal vor / þad er fullt aþ ſkijkre Klogun/ ſo vier þurþum ecke ad fara i Himeneñ upp til ad leita ad hñs Vilia. So hoþum vier nu þañeg heyrt vors Endurlauſnara Vegaungu aþ Jeruſalem / og uñ þa Tveñſlags Hoopa er honum fylgdu.

Nu vilium vier Frañveiges yfervega / hvad Kvalararner hoþduſt ad i Aþtoku-Stadnum / þar uñ ſeiger ſo i Textanũ : Þeir gæþu honum Myrru-blandad Wijn mz Galle Forblandad. J Ordſkvida Bookareñar 31. Cap. ſeiger: Geþed ſterkañ Dryck þeim ed deya ſkal/ og Wijn þeim Sorgþullu ad drecka / ſo hañ gleyme ſiñe Armædu / og miñeſt ei framar Eymdar ſiñar. Eñ til þeſſa

 ſyneſt

synest ecke hafa ætlad vered af Kvolunum/ þvi Textenn seiger: Þeir Gafu HOnum MYrru-blandad Vijn Med GAlle Forblandad. Margur hefur þar umm talad/ hvilijkur ad vered hafe Dryckur þesse/ Enn valla er Efe a þvi/ ad hann hefur samboded annarre Breisne þeirra vid Frelsarann. Hvilijk eru nu O-skop þesse? Þar hann ecke Einasta alla Nootena var hrakenn fra einum Stad til annars / Sleigenn / Hwdstryktur og Þyrnum krijndur ad Morgne: Nu þwnga Krofs bar hann a Herdum sier: Hans Svala-Dryckur voru Nrakar O-gudlegra: Hans Huggun og Forfolut/ Brijxle z Hadungar Gudlausra Skalka: Helldur og ofann a allt þetta / bar hann allra Manna/ Vondra og Goodra / Trwadra og Vantrwadra/ Smærre og Stærre/ Ralægra og Fiarlægra/ Þad er allrar Verallдarennar/ Eg seige allra þeirra Synder/ z allt þeirra Strapp/ so sem i einum Bagga bunded: Þad bar hann/ so ad David klagar sierlega under

er hafs Persoonu / Ps. 22. Mijner Kraptar eru upp-þornader sem eñur Skurn / og mijn Tunga loder vid miñ Goom / þvi þu leggur mig i Daudans-Dupt. Miñ HErra JEsu / ertu ei þetta sem dryckiader Fedur þeirra af Helluñe i Massa og Meriba / Exod. 17. Þu sem Endurnærder Sæler þeirra med sama Hætte / er þeir mogludu i Cades? Num. 20. Þu sem gafst þrem Konungum Fullsælu Vatns i Edom-Eydemorku wr Grøfunum? Ertu ei þad sem dryckiar alla Rieft-Trwada med Vellystingañа Straumum af Lijfsins Bruñe / Ps. 36. Þu sem Fedur þeirra hafder læted siwga Huñang af Helluñe / og Oleum af hinum hardæ Klettenum / Devt. 32. Er ecke þijnum Muñe Gall bored? Hañ sem alla Hlutader med Orde sijns Kraptar / Heb. 1. Hañ fær eckert af ollu þvi sem hañ skapad hafde / til ad svala Hiarta sijnu / Sa sem Botneñ hefur wthaned / hañ fær ecke eitt Vatns-Dropa til ad kiæla

Tungu ſtgna / þar hañ kvaldeſt i þeſſ-
um Loga / Luc. 16. Tijtum nu chriſtner
Meñ til hins Rijka Veſælings / þar
hañ pijneſt i Helvijte og Kvølunu / hver-
ſu ad Ellduren er hañs Tungu heitur /
ad hũ veinar epter einu Dropa Vatns /
af Lazari Fijngre / So Myſkunarlaus
ſem Abraham var vid hañ / þar hañ
var Fordæmdr. So litla Myſkun feck nu
Mañſens Sonur / þa hañ bar For-
dæmdra Synder. Þeña Kvalaña-Þor-
ſta ættu vier Eylijflega ad þola / nema
Chriſtur hefðe hañ hier af oſſ teked / ſo
vier i Staden þeſſ / ſkylldum dryckiader
verda af Guds-Nwſs Nægdar-Giædu /
Pſ. 16. Taktu þeña Bikar ſeiger Gud
vid Jeremjam / Þeña Bikar miñar breñ-
ande Heiptar af miñe Hende / og gief
þar af ad drecka øllum þeim er eg mun
ſenda þad til / Jer. 25. Þeſſa Adryckiu /
hafðe allt ſyndugt Holld forþienad af
Guds Hende / þvi fyrer hønum er einge
Maña Riettlætur :. Eñ hiñ Elſkuleg-
aſte Guds / ma þad drecka fyrer eitt

Þver-

Hverbroten Syndara. O Israel / hvilkan Avoxt hefur Guds Vijngardur bored honum? Er ecke þetta eirn ville Vijn-Vidur fyrer sætan/ sem hns Hond plantad hafde/ Esa. 5. Er ecke þetta eirn ánarlegur Vijn-Vidur? Er ecke þetta so sem Hoggorma og Drekana Eytur? Er ecke þetta Vijn af Sodoma og Gomorra Akre? Jer. 2. Devt. 32. Er ecke þetta hid Babiloniska Hoortunnar Vijn/ af hveriu Þioodernar druck-nar eru? Og eru ei þetta þijnar Rangslætingar syndugur Madur/ sm þu Dagl-lega Jnndreckur so sem þurr Jord Jnn-dreckur Vatn? Hefur þu ecke ollu þessu blandad vid hin svra Dryck/ sem mitt i Kvalanna-Bale var þijnum Lausnara boren? Þetta liet han sier þocknast ad lijda / so ad ef. sw-Mann-Rænа kiæme einhvern Tijma ad þier/ad þig længade epter Gude/ so sem Hiorten epter ferstu Vatne/ad þu i honum sem er Lijfsens-Brunnur/ Joh. 6. Hefdet eirn Svala-Dryck / so þig þyrste ecke ad Eylijfu/

Þiña Rænglætinga Korgur z þær fwlu Dreggiar sem Andskotens hafde byrlad þier/ þad verdur skeinkt a fyrer hañ/ so nær ad Synder þijnar kvelia þig/og þier tekur til ad lijda i Briooste af Opstækju þeirra/ so þig hwngrar og þyrster epter Riettlætenu / ad hañ þa dreipe a þig i Aungvitum Jdrunar þiñar med sijnu Bloode/af þeim Blessunar Kaleik/ sem þier verdur i heilogu Alltaresens Sacramente boreñ. O miñ HErra/fyrer þiñ Sorgar-Dryck heþe eg Eirn Glede-Dryck hloted/ fyrer Guds Reide-Kaleik hefur þu skeinkt fullt a fyrer mig i einum Vina Bikar/ fyrer þiñ Kvala-Dryck/heþe eg eirn Svala-Dryck feing ed / og fyrer Gall og Myrru-blandad Vijn/ sem þier var bored i Kvoleñe / mun eg drecka nijtt Vijn mz þier i Dijrdeñe. Frelsareñ villde ecke drecka þeña bañvæna Dryck/ ecke þad hañ mætte sig undañ Þijslunum / helldur ad hañ kyñe ad endast til ad drecka þañ Kaleik ad fullu / er honum var ætladur af Fodurnum.

urnum: Hañ villde ecke deiþa Tungu ſijna med Eytrenu / ſo Muñureñ kyñe ad bera Vitne uñ hañs Elſku i Niartanu. Gydingar budu þad / kañſke i þeirre Meiningu / ad hñ ſkyllde ecke eida Ordum til Bandlætis yþer þeim / Eñ hañ villde ecke drecka / ſo hañ heþde eñ þa ſijna Tungu Oſkerta til ad bidia fyrer þeim / hañ haþde eñ þa ecke hetted Ræningianum Paradys / Eñ þa ecke giort hina Styrdurſtu Rædſtoþun uñ Moodur ſijna / hañ haþde eñ þa ecke vitnad fyrer Neimenum / hverſu hañ var aþ Gude yfergeþeñ / ſo Gud ſkylldе eirn ydrande Mañ alldrei forlæta: Ecke haþde hañ eñ þa ſagt oſſ hverſu miog hañ þyrſte epter Velþerd vorre / ecke yferlijſt Neimſens Endurlauſn / og eñ þa ecke faled Anda ſiñ i Hendur Fodurſens / ſo hañ kende oſſ hina Styrdurſtu Andlæts-Bæn. Allt þetta haþde DRotteñ eñ þa Ogiort / og fyrer þvi villde hañ ecke drecka. Þetta Gudlauſa Nijdings-Verk framþoor i þeim Stad/

er a Ebresku kallast Golgatha / Eñ a vora Tungu Hausa-Stadur/og var eitt miøg Oþrægt Platz / aþ Straþþe Glæpa-Maña sem þar voru Lijþlatner. Christur geck uppa Hausaskelia-Fiall-ed/ hvørt ad lær eirn ordugur Vegur/ so hañ leyste oss fra Helvijte / hvørt ad liggur eirn breid Gata til Eylijfrar Glotunar. Hañ wthellte sijnu Bloode i Oþrægum Stad/so hñ helgade Jørd-ena sem fyrer Mañsens Illsku-Saker bølvud var : Hañ liest i Ohreinu Platze/ so ad vier hreiner og kvitter aþ øllum vorum Syndum/ mættum iñganga i þa Himnesku Jerusalem/ hvar eckert Saurugt mæ Iñkomast / Apoc. 22. Judar giordu hñs Hws (sem var Bæna-Hws) ad Ræningia-Bæle/ Eñ JEsus giorde Ræningia-Bæled ad Guds Hwse / þar hañ hangande a Krossenum/ Oþþrade sialþañ sier Gude til eins Sætleiks-Ilms fyrer Synder vorar / og so Bænum og Audmiwkum Andvarpunum/med kroptugu Hroope og Tarum til hañs/er hañ frelsa

frelſa kuñe aþ Daudanum / Heb. 5.
Framar ſeiger Textcñ / Ad þeir haþe
Kroſſþeſt hañ i þeim Stad Golgatha:
Sæ eru þeſſe Ord/ eñ þo full aþ Kraptc/
þvi aþ þeim hænger øll vor Velþerd
og Sæluhiælp/ ſem Chriſtur hepur oſſ
a ſynum Kroſſe wtvegad. Kroſſþeſt-
ingeñ var hiñ Smænarlegaſte Daude/
þvi ſeiger ſo Moiſes / Devt. 21. Sæ
hiñ Vpphengde er ein Andſtigd fyrer
Gude/og þad var ſo Oþrægt medal Heid-
ingiaña/ad Cicero ſkriþar/þad er Glæp-
ur ad binda Romverſkañ Borgara/ O-
giorningur ad Hwdſtrykia / Ovoota-
Verk ad drepa. Hvad ſkal eg þa kalla
þad ad Kroſſþeſta? Eñ hier a urdu
nockur Vmſkipte i Kroſſþeſtingu Drott-
ens; Fyrer Kvølurunum var þad ſama.
Eñ i Guds Dyrdarþulla Auglite længt
um odruvyſe/ þvi JEſus a Kroſſenum
hængande / er fagur i Guds Augum /
og eitt Forlykunar Oþþur fyrer vorar/
og ecke ad eins fyrer vorar/ helldur fyr-
er allrar Veralldareñar Synder: Og ſo

 vidurs

vidurstiggelegt sīm ad var þetta Strapp/ so var þad og sart og biturt ad lyda-Stryds mēñ etner/ þeir Ogudlegu Kvalaña Prælar / þeir standa hier til allrar Ohæþu bwner i kryngum þad saklausa Guds Lamb/ Þeir hrinda Krossenum aþ hañs Herdum/ Þeir framreida Þyslar-Færeñ fyrer hañs Augum / Þeir slyta hañs Klæde fra hañs Bloodrisa Lykama / Þeir wtþenia hañs blessadañ Fadm/ sem hañ wtbreider allañ Dageñ til eins Ohlydugs Foolks / Þeir siegla hañs Hendur og Fætur med Gøddunum a Træd / sijdañ hanger allur hañs Lykamans-Þwnge a þremur Jarn-Nøglum. Sied nu Mañeñ/ christner Meñ : Hier hanger hiñ Blessade i Israel so sem ein Bølvan mille Himens og Jardar/ so þad Ord uppfylltest/ er hñ talade fyrer Muñ Davids/ Ps. 22. Þeir hafa mynar Hendur og Fætur i giegnū grafed/ Ja/ ein oñur Ritning er hañ sialfur talade med synum eigeñ Muñe : Þa eg verd fra Jørduñe upphafeñ/ mun eg

draga

draga alla til mijn: Þetta talade hañ / seiger Johannes: Teiknande med hvers- ium Dauda hañ deya munde / Joh. 12. Bølvadur vere sa sem ecke helldur allt þ sem skrifad stendur i Løgmaals-Book- eñ / seiger DRottens Zebaoth / Devt. 27. Þad giørdum vier eingañveigen / þvi vier geingum epter Høfdingia Verallðar Þessarar i Gyrndum vors Hollds / giør- ande þad sem vóru Hollde z Hugreñing- um þocknadest / og vorum af Nattur- uñe Reideñar Børn / seiger Paulus: Eph. 2. Þar fyrer høfdum vier ecke einunges Timañlegañ Gælga for- skulldad / helldur Eilijflega ad hæglast a þeim hrædelega Kvalaña Gælga / ecke med Galle og Edike ad dryckiast / helldur med Ellde og Breñesteine / ecke uñ þriar Stunder / helldur uñ alla Eilijfd. Bølvadur vere sa sem hænger a Trie- nu / seiger Løgmæled: Eñ hvad seiger Paall / Gal. 3. Christur hefur endur- leyst oss af Løgmaalsens Bølvan / ordeñ Bølvan fyrer vorar Saker / Þvi skrif-

ad

ad er/ Bolvadur sie sa/ sem a Triened hanger. Vier vorum Skulldaþrælar Almattugs Guds / og sialfdæmder til ytstu Myrkra/ þar vier hefdum golldid hiñ skdarska Pening. Nær munde þad hafa gietad skied af sialfum oss? Ecke um alla Eilijfd : Eñ Guds Sonur er stijgeñ uppa Tried med þa Handskriftena/ sem a moote oss var / hana hefur hñ a Krossen neglt og burtu teked/ seiger Pall/ Col. 2. z oss aptur eina Kvittun gefed med sijnu eigeñ Bloode rikada a Hiortu vor med Guds Fijngre/ sem er heilagur Ande / hvor ad er Pantur Arfleifdar vorrar / og ber Vitnesburd vorum Anda/ ad vier sieũ Guds Børn/ Rom. 8. Nun er þaðveg lætande / ad þar sie eingeñ Fordæming framar a þm/ sem eru i Christo JEsu/ þeim sem ecke epter Holldenu/ helldur epter Andanum ganga: So hefur þu loked hiñ skdarska Pening miñ HErra JEsu : Alla Suñuna hefur þu gollded DRottne: Barabbas slapp/ eñ Christur er uppa Galgañ

Galgans heingdur: Þrælleñ er kvittur/ eñ Drottenn er Krossfestur. Gief þu nu JEsu min/ Gief þu nu fyrer øll þau Nrigdar-Spor/ er þu giecks fra Gabbatha til Golgatha/ þa gief þad Drottenn/ ad nær vier eigū ad ganga fra Golgatha til Gabbatha/ þad er fra Daudanum fyrer hiñ hærsta Riett i Himnenum / ad þiñ blessade Krossburdur sie oss þa fyrer Augum/ so ad vier mættū fylgia þier Otrauder i giegnum Daudans Skugga iñ i eilijft Lifvs / og þa himneska Paradijs/ hvar Gud er allt i øllu/ og eingeñ Vmskipte framar Liofsens og Myrkursens: Þad Bænheyre goodur Gud/ fyrer JEsu Christi Skulld / Amen.

Siøtta Midvikudags Predikun i Føstu.

Textenn.

Þa

NA Stridsmeñer-
ner høfdu Krossfest
JEsum / tooku þeir
hüs Klædnad og giør-
du a fiogra Hluta
Skipte / sierhvørsum
Strijdsmañe eirn Hlut/og vorpudu þar
uñ Hlutkieste/hvor ad hñ skyllde hafa/
og þar med Kyrteleñ / eñ Kyrtelleñ var
eige saumadur/ helldur fra Ofañverdu
allur prioonadur: Þa toludu þeir sijn a
mille / skiptum vær hønum eige i sund-
ur/ hlutunst helldur uñ hvørs hañ skal
vera/ so ad Ritningeñ uppfylldest/ hvad
sagt er fyrer Spamañeñ / er seiger:
Þeir skiptu med sier Klædū mijnū/og a
miñ Kyrtel þa løgdu þeir Hlutkieste.
Og þetta giørdu Strijdsmeñerner / og
Folked stood og horfde a. Og þeir sem
geingu þar fram hia/hæddu hñ/skooku
Høfud sijn/ og søgdu: Svei / hvørneñ
niduibrijtur þu Musteredu/ og uppbigger
þad aptur a þremur Døgum? Hialpa
þu

þu nu ſialþum þier / eþ þu ert Guds Sonur / og ſtijg nidur af Kroſſenum. Og Hoþdingiarner ſpottudu han̄ med þeim/ lijka eirneñ hꝏddu han̄ þeir ꝏdſtu Preſtar ſijn a medal med Skriþtlꝏrdum og Ølldungum/og ſøgdu: Odrum hefur han̄ hialpad/ ſialfum ſier giekur hꝏ̄ eige hialpad. Sie hꝏ̄ Chriſtur z Kongur Iſraels / þa ſtijge han̄ nu nidur af Kroſſenum/ ad vier ſiaum og meigum ſo trwa honum. Hialpe han̄ nu ſialfum ſier / eþ han̄ er Chriſtur hiñ Vtvalde Guds. Han̄ treiſte Gude / han̄ frelſe han̄ nu/ eþ han̄ hefur Liſt til hꝏ̄s/þvi ad han̄ ſagde: Eg em Guds Son. Ad honū hꝏddu og Strijdsmeñerner/geingu til hañs og þꝏrdu honū Edik/ og ſøgdu: Eþ þu ert Kongur Gydinga / þa hialpa þier ſialþum. Lijka eirneñ hꝏddu han̄ Ræningiarner/þeir med honū voru Kroſſþeſter. Eñ eirn aþ þeim Spillvirkium ſem heingder voru/ laſtade han̄ og ſagde: Eþ þu ert Chriſtur / þrelſa ſialþañ þig og ockur. Þa ſvarade hiñ

aññar/

añar/ skrappade hañ og sagde: Og þu hrædest ei helldur Gud/ sem ert þo i eins Fordæmingu? Og ad sønu skier ockur þetta riettelega/ þvi ad vid medtøkū hvad ockar Giørder voru verdar / Eñ þesse hefur ecker Oskickanlegt giort. Og hañ sagde til JEsu: DRottenñ/ miñstu miin þa þu kiemur i Rijke þitt. Og JEsus sagde til hañs: Sañlega seige eg þier/ J Dag skalltu vera med mier i Paradijs.

Eñ þar stoodu vid Krossenñ JEsu/ Mooder hañs og Moodur-Syster hñs/ Maria Husfrw Cleophæ / og Maria Magdalena. Þa JEsus sa nu sijna Moodur / og þañ Lærësvein þar nær standande / er hañ elskade / Seiger hañ til siñar Moodur. Kona sia þu / þad er þiñ Sonur. Epter þad seiger hañ til Lærësveinsins: Sia / þad er þijn Mooder. Og upp fra þeirre Stundu took Lærësveirneñ hana ad sier.

Og þad var nær uñ hina Siøttu Stund ad Myrkur giørdest yfer allt Landed/

Landed/ allt nær til Nijundu Stundar/ og Sooleñ mißte sitt Skin. Og um̃ Nijundu Stund kallade JEsus hærre Reddu / og sagde: Eli / Eli / Lama Sabachthani. Hvad ed wtlegst/ Gud min̄ / Gud min̄ / hvar fyrer forlietstu mig? Og nockrer af þeim er þar stoodu hia/ þa þeir heyrdu þad / sogdu þeir: Sia / hañ kallar a Eliam. Epter þad / þa JEsus visse ad allt var nu fullkomnad / og ad Skriptañ yrde uppfyllt / þa segter hañ: Mig þyrster. Þar stood eitt Kier fullt af Edike / jafnsnart hlioop eirn af þeim til / og took Niardarvott / og fyllte af Edike / og sette hañ ofañ a eirn Reyrlegg / og gaf honum ad drecka / og sagde: Lat vera / Sium hvort Elias kiemur ad taka hañ ofañ. Eñ adrer sogdu: Bijded / lated sia hvort Elias kiemur ad hiałpa honum. Eñ þa JEsus hafde Ediked til sijn teked/sagde hañ: Þad Er Fullkomnad. Og JEsus kallade upp hærre Reddu i aftad siñ/ og

sagde: FADer J Þijnar Hendur Fel Eg Miñ Anda. Og er hañ hafde þetta sagt/ ad hneigdu Hefde / uppgaf hañ siñ Anda.

Og sia / ad Tiallded Musterresens rifnade midt sundur i tvo Parta / fra Ofañverdu / allt nidur i giegnum / og Jordeñ skalf/ og Biorgeñ klofnudu/og Grafernar lukust upp / og marger Lijkamer Heilagra risu upp/þeir ed sofnu/ og geingu epter hñs Vpprisu wr Grofunum/ og komu i hina heilogu Borg/og Auglijstust þar morgum. Eñ er Hundradshofdingeñ / hvor þar stood giegnt/ sia þad hvad þar skiede/og ad hañ kallade so / þa ed hañ lietst / prijsade hañ Gud / og sagde: Ad vijsu hefur þetta eirn Riettlætur Madur vered og Guds Sonur. Og þeir sem med honum voru ad vardveita JEsum þa þeir sau Jardskialftañ/ og þad hvad þar skiede/urdu þeir miog Ottaslegner/og sogdu: Sañlega var þesse Guds Sonur. Og allt Foolk/ er þar var hia og horfde a/sem

þeir

þeir sáu hvad þar skiede / Barde þad sier a Briooft og snere i burt aptur. En aller hans Kuñingiar stoodu langt fra. Þar voru og margar Konur / sem sau þar uppa aleingdar / medal hvorra ad var Maria Magdalena og Maria hins litla Jacobs / og Josephs Mooder og Salome/Mooder þeirra Zebedei Sona/ þær honum høfdu epterfylgt / þa hañ var i Galilæa / og þioonad honum / og margar adrar/ hvoriar med honu høfdu uppfared til Jerusalem / wr Galilæa / og horfdu a þetta.

Exordium.

Villtu ecke frelsa Fangañ sem til Dauda er dæmdur / og þañ sem liggur vid Lijflate / þar þu seiger / Vier þeckium ecke þeña? Meinar þu ecke ad hañ sem rañsakar Hiartad/ hañ merke þad/ og hañ sem tekur Vara a Saalu þiñe/ hañ þecke þad: Mun hañ ecke giallda hveriium Mañe epter Verkum sijnum seiger

Salomon/ Prov. 24. Ep ad hiñ Riett-
læte Gud/ sem eirn Mañ hepur ødrum
til Hiælpar skapad / Ep ad hañ er so
Vandlætur vid þañ sm dregur sig i Hlie/
þar hañ mætte hiælpa Løgræningnum
sem er adkomeñ Dauda / ad hañ vill
merkia þad og krepia þess ap hañs
Hende: Hvad mun hañ þa vilia giørt
hapa vid þañ sem hiñ saklausa heimter
til Daudans/ um hveria hiñ Vyse tal-
ar i siñar Bookar ødrum Cap. a þeña
Hætt: Vier viliu umkryngia hiñ Riett-
læta/ þvi hañ er oss Oparpur / og hañ
moostendur Giørdum vorum/ og brixlar
oss um Synder vorar/ hañ er giørdur til
ad reka til Baka Hyxaner vorar/ þad er
oss þwngt ad sia hañ/ þvi ad hañs Lifp-
erne er Olijkt ødrum / og hañs Veiger
liggia a adra Leid. Nu er Illmeñska
þesse so mikel / ad valla ma Ohæpañ
stijga hærra upp/ Eñ þad tikur þo miklu
a Stræksfkapeñ/ þegar nockur gledst ap
Opørum sijns Naunga/ er hañ siælp-
ur hepur spuñed Togañ til/ og japnvel
þoott

þvoít han ætte fyrer Synder sijnar lijda:
Þvi valla er nockurt so Stæl-sleiged
Hiarta/ ad ecke sinne Aumur a þeim sem
Hegningu sæter fyrer Afbrot sijn: Og
hvad skal eg þa tala um̃ þan̄ sim̃ hlackar
yfer þvi Ranglæte sem yfer hin̄ Riett-
læta geingur. Þetta mætte han̄ þo
lijda af Ogudlegum Mañum / sem er
Jehova vort Riettlæte/ Guds Eingeten̄
Sonur / hvorn eingen̄ kun̄e ad straffa
um̃ nockra Synd. Eg hefe a nockrum
Fyrerfarande Midviku-Dögum / talad
þar um̃/ hverneg han̄ var spottadur af
Biskups-Þienurunum / illa utleiken̄ i
Þijng-Hwsenu af Strijds-Mañunum/
hraktur a Veigenum/ Krossfestur i Af-
tokustadnum: En̄ nu vil eg ad Sijd-
ursstu þar um̃ tala / hvilijka Smæn /
Brixle / Kalls og Gudlastaner/ ad han̄
vard ad heyra a Krossenum.

Legg þu mier Mal i Mun̄ DRott-
en̄/ og Vm̃skier Eyru Barna þiña/ so
ad þetta Eyrende vel takest/fyrer þijns
dijra Nafns-Skulld/ Amen.

Utleggingen.

Nske Sijdurstu Grein Pijslar Sogu DRottens / sem leseñ var aß þessum heilaga Stad / feing um vier ad heyra / ad hañ Krossfestur var a millum tveggia Ræningia. Hañ sem a millum tveggia er settur/ hañ var fordum Daga mest meteñ. Salome beidde DRotteñ um̃/ ad syner Syner mætttu sitia eirn a hægra Veg hønum/ eñ añar a vinstre i hañs Rijke / hun meinte þeir skylldu hønum nærster verda ad allre Tign og Heidre: Eñ hier var eingre Vyrdingu ad skipta/hier var ecke nema Skøm̃ z Sneipa a Ferdum: þeir haþa man Epa sett hañ midt a millum Ræningiaña/so sem hiñ Argasta Ræningia / hañ sem þo gallt þad hañ ecke rænte/ hañ sem ei hiellt fyrer Ræn edur stærde sig aß þvi/ad hiñ Gude jaßn var/ helldur took a sig Mynd eins þioons / ordeñ Moñum lijkur/ hañ er medal Ofoota. Maña reiknadur: Hañ ed skijn i Dyrdeñe/

Dijrdeñe / midt a medal hiña Tveggia Guddoms Persoonaña/ honum velta þr Plaass millum tveggia Spillvirkia/ og so ad eg fære Soñur a Maal mitt/ ad þetta hafe vered giort til Smanar honum / þa seiger Texteñ: Eñ þeir Sem Fram Hia Geingu/ Løstudu Hañ Og Skooku Hofud Sijn. Eckert leggia þeir til Ræningiaña/ hverfu Opræger sem þeir voru / hañ alleina vard fyrer þessare Smaan/ midt i Stirkdenu vid Daudañ / sem alleina hefur Daudañ sigrad / þeir løstudu hañ alleina / hvern eingeñ kuñe fyrer nockra Synd ad lasta/ þeir skooku Hofud sijn yfer hũs Forsmaan z Normungu / hvern Einglarner og Hofud-Einglarner tilbidia: þeir skooku Hofud sijn seiger i Textanum: Þad var Venia þeirra a stundum i Fyrndeñe sem aumkudu nockurn / Eg skyllde og sametia Rædu og hrista Hofud mitt yfer ydur / sagde Job vid Vine sijna / Job. 16. Og um þa stendur / ad þeir hafe aused Molld yfer Hofud sijn og hügg-

ad hañ i öllum hañs Moorgaunge/Joh. 2. Eñ hier var eingeñ Huggun/ eingeñ Myskun / helldur i Stadeñ þess / Lastmæle / Hæd og Kesine: Er þvi þetta ad skilia so sm Drottenn sagde um Senacherib/ Jomprwen Zions Dootter hæder ad þier/ og Jerusalems Dootter hun skekur Hofuded epter þier/ 2. Reg. 19. Eñ yfer honum sem þetta liet seigia hinum stoorlaata Konunge/ vegna Fedra þeirra / hvers Eingell ad drap a einne Noottu 120. Þusunder Mañs / i hañs Herbudum / yfer honum skaka þeir nu Hofud sijn. Hier er framkomeñ Spaadoomur Davids/ er hñ seiger under Persoonu Christi/ Ps. 22. Aller þeir ed siaa mig / spotta mig og hrista med Hofdenu / Ja / þeir siaa og mig og skooku Hofud sijn/ Ps. 109. Hverier voru nu ad Skemtan þessare? Þeir Sem Fram Nia Geingu/ seiger Texteñ: Almwgeñ ec Ega / þeir ed wt voru geingner til ad svala sier a Bloode hins Riettlaata/ Adur hofdu þr hroopad: Kross þestu/

þessu/ Krossþessu hañ+ Nier vilia þeir sim Villd siña a honum / þvi David seiger i þeirra Orda-Stad: Vel/ Vel/ vor Augu haþa sied þad / Psalm. 35. HErra Gud / valla er nockur Hlutur Sorglegre. ad huxa um̃ eñ Vanþackælæted i Heimenum : Eingeñ er Eþe á þvi / ad margur heþur vaded i þessum Vitsiola Flocke/hvers Borgar-Meñ og jaþnvel Vine og Naunga ad JEsus lækuad heþur / þvi fyrer utañ oll þau Mynskunar og Krapta-Verk sem upp eru teiknud aþ Gudspiallamoñunum/ þa seiger Johañes/ad JEsus haþe marga adra Hlute giort / hverier eþ aller sier i Lage ritast skylldu/ þa munde Heimureñ ecke taka þær Bækur sm̃ skriþast mættu/ og kuña Meñ ecke þad ad ætla/ad þetta Illþyde haþe Hlutlaust fared aþ hañs Mynskunar-Verkum / þvi hañ gieck i kring/giorde Gott og grædde alla þa sm̃ aþ Imislegum Stwkdoomum halldner voru: Eñ þetta eru nu hañs Packer sem alle giorde vel/ liet Daupa heyra

og Mallausa tala. Bregstu þvi ei Okunnugur vid/ Barn mitt/ þoott Ver-olldenn legge þier illa i Þock: Guds Sonur fieckst eckert umm Smaan þessa / ecke gapst hann upp vid Endurlausnar-Verked hialþ-bwed / þoott hann mætte þetta heyra: Þu skallt og ecke helldur þreyt-ast Gott ad giora / hverneg sem þier er launad/ætla ecke ad þier sie vandara umm enn honum / Haþe þeir Hwsbooondann Beelzebub kallad/ hvad munu þeir ecke giora vid hanns Heimamenn? So sem Guds Sonur kom i Heimenn til ad nid-urbriota Dioþulsens Verk / so er þad og Dioþulsens Ydia / ad nidurbriota Guds Verk: Lat honum þad ecke tak-ast Guds Vinur / helldur fylg epter Lausnara þijnum i þessu sem ollu odru/ allt hvad þu gott giorer/þad giorer ecke þu/helldur sw Guds Naad sem med þier er/ so ad hann sem vanþackar þier/ hann vanþackar ecke þier / helldur Gude sem gaþ þier bæde Viliann og Mætteñ/ hanns er Ríked / Mæktureñ og Dyrdenn / þu

ert

ert alleina hañs Vmbods-Madur / lat þvi Dioþulen̄ z hn̄s Børn haþa Gamañ aþ Vanþacklætenu / Sa Dagur mun koma / ad þeirra eigen̄ þreck mun kastad verda i Naser þeim / en̄ þu munt skÿna eins og Sool i Rÿke þÿns Fød-urs. Hvør eru nu Brixlen̄ framar ? SVei/ ERtu Hañ Sem RJdurbraust Mustered/ Og BYgder Þad upp apt-ur þrem Døgū. Alldrei haþde Drott-en̄ þad so talad / So haþde hañ sagt : Brioote þier þetta Mustere/ en̄ eg mun þad a þridia Deige upp aptur reisa : En̄ hn̄ talade um̄ Mustere sÿns Lÿka-ma/ seiger Johañes : Og so langt var þra þvi / ad hañ meinte Jerusalems Mustere/ ad hid Gudlausa Kieñevalld/ þeir villdu ecke taka Fals-Vottana þyr-er gyllda/ sem þetta bæru. Þañeg er nu Almwgen̄ þegar hn̄ tekur til ad hen-da Lÿgena Muña a mille (Eg þræ-skil alla Rædvanda Men̄ / sem leggia nockurt Naþt a Tungu sÿna / þvi þad være ecke gott ad allur Jsrael skÿllde

haþa

hafa beigt sijn Knie þyrer Baal) Þañ-
eg er hañ/ seige eg/ þegar nockrum O-
hroodur er liooſtad upp/ jaſnvel uṁ goo-
da Meñ/ sie þad Satt edur Loged/ þad
skal þo Satt heita/ og þykeſt sa Goodu
Bættur/ sem nockru gietur vidauked. Þeg-
ar Tungañ er upptendrud aß Helvijte /
seiger Jacob/ og upptendrar sijdañ alla
þeſſ Mañs Umgeingne/ sim hefur leigt
hana Fiandanū/ til ad spilla Byrdingu
Nꝛunga sijns / og hañs goodu Mañ-
Orde: Eñ hvat þyrer mundu þeir nu
brixla DRottne hellſt uṁ Kyrkiuna?
Mun ecke þeſſ vegna / ad þeir høßdu
meire Mætz a heñe/eñ a Guds Bodord-
um. O/ Hversu vel heßur þeſſe Diof-
ulſens Samkunda uppþyllt Mæling
Fedra ſiña. Eru þad ei þeir/ til hver-
ia Gud ſagde: Haßed ecke Trauſt ydar
a ſkrnijtum Hlutum/ seigiande: Guds
Musterе/ Guds Musterе er þetta/Jer.
7. helldur giøred ydar Vegu gooda/ og
dæmed rett a millum eins Mañs og añ-
ars: Skylldud þier ſtela/ Meñ vega /
ſveria

ſvería rænglega og þæra Baal Foor-
ner/ z ſtanda þo þyrer miet i þeſſu Nw-
ſe. Þetta giørdu Fedurner: Eñ hvad
giøra Nidiar þeirra? Muſtered giørdu
þeir ad Ræningia-Bæle/ Eñ hid ſaña
Guds Muſtere/ i hveriu ad bivo øll hñs
Fylling Lijkamlega/ þad þeſtu þeir uppa
Kroſſeñ mille tveggia Ræningia/ þeir
hrooſudu ſier aþ Logmælenu/ eñ Bar-
abba ſlepptu þeir/ og JEſum kølludu
þeir Dauda-Sekañ. Nu þoott ad Drott-
eñ hepde talad þeſſe Ord uñ Jeruſalems
Muſtere/ munde hønum nockud vera þ
Omøgulegt/ ſem alla Verolldena giør-
de a ſex Døgum: Var ecke þad hañ/ er
ſagde vid Fedur þeirra/ Fared til mijns
Stadar/ ſem var i Silo / hvar eg liet
mitt Naþn fyrſt bwa/ og ſiaed hvad eg
giørde hønum ſøkum Jllſku mijns Folks
Jſraels. Hvad var þad DRotteñ? Þad/
ad þu leiſder ad Sættmæls-Orkeñ /
hvør ed var Fulltrwe Jſraels Barna /
ad hun yrde hiñi Ouñſkornu Philiſtæ-
is ad Herþænge/ ſo ad hun kom ſijdañ
alldrei

alldrei meyr i þañ sama Stad. Eñ
hvad seiger nu DRottenñ um̃ Salomons
Mustere skömu sydar i þessu sama Cap.
Eg skal giøra vid þetta Hws/ sem epter
miñu Nafne er kallad/ a hvert þier
treisted/ og vid þeña Stad/ er eg gaf yd-
ur og Fedrum ydar/ so sem eg giørde vid
Silo. Mundu ei þesse DRottenñs Ord
sañast / þegar Nebucadnezar liet þad
nidur ad Velle brioota / eñ took Folked
Herþange? Hvad munde þa nu vera i
þessu sydara Mustere/ sem helldur kyñe
ad frelsa þad þrxa Olukkuñe/ helldur eñ
hid fyrra / nema sa Drottnareñ/ sem
Micheas um̃spaer / hvørn þeir Kross-
festu / nema sa Hyrningar. Steinneñ /
hveriñ þeir wiksøstudu? Alltyd er Dioff-
ulleñ sialfum sier lykur i vantrwareñar
Børnum: Fedur þeirra villdu ecke trwa
Spaamøñunum/ sem toludu til þeirra i
Nafne DRottenñs/ þysser ei helldur Syn-
enum/ er Fadereñ talade til þeirra/ þyr-
er hañ/ Hebr. 1. jafnvel þott hñ seg-
de þeim nøgu Skøruglega/ ad þeirra
Hws

Nws skyllde þm̄ i eyde lated verda/ z ecke skyllde i þvi Steirn yþer Steine vera. Lærū hier af/ christner Meñ/ad ei koll- um vier þad fulla Guds Dyrdkun / ad vyrda hañs Nws og sækia þad / nema vier prydum þad Guds Mustere/ sm̄ eñe hia oss er/ og heiter Niarta vort / med christelegum Dygdum: Alla Byrdingu a ad veita Guds Nwse og øllum þeim Nlutum / sem honum sier i Lage vidko- ma. Þad heyre eg til Gylldes taled Nundrads-Noþdingianum/ad hañ upp- bygde Samkundu Gydinga: Eñ hilt byriar ad giøra Børn myn / og þetta ecke epter ad skilia/ þvi hver hñ iñgeinge- ur i Guds Nws til ad heyra hañs Ord/ og færer þangad med sier Ovine Kross- ens Christi/ sem eru þar Synder/ er hñ ecke ydrast vill / edur og æsetur ad drygia þrām̄veiges/ hañ saurgar þad / z er einau betre eñ þeir ed giørdu Mustee- red ad Ræningia-Bæle. Ef Þu Ert Guds SOnur/ Þa SEtt Oþañ Af KRossenum / seigia Bärmeñ þesse:

Ecke

Ecke er þess Von/ ad Epled falle langt fra Eikenne. Diøfullenn hafde adur sagt/ er hann freistade DRottens: Ef þu ert Guds Sonur/ þa stig þier hier ofann af / og hier kvarfa hanns Børn hann med sömu Ordum. O hvörsu samvæs er Holldlegur Madur / ad skyna þad sinn Anda Drottens er: Þeir sögdu minn HErra/ Ef Þu Ert Guds Sonur / Þa Stig Ofann Af Krossenum: Enn af þvi ad þu varst Guds Sonur / þa villder þu ecke ofann stijga/ þu stoodst hier ad þvi Verke sem var miklu meira/ miklu Guddoomlegra/ enn ad stijga ofann af Galganum / þu hafder geinged aa Hoolm vid hinn sterka Hervopnada / þu hafder teked hier Daudann/ Helvijte og Diøfulenn i Fang þier / þu villder ecke af Hoolmenum ganga / fyrr enn Daudenn var i Sigur upp-svelgdur/ Helvijtanna Port nidurbroten / og Hoggormsens Haus i sundur trodenn / enn hann wtsnarad: Hvad liett var þier sem komst wr þeirra Hondum/ er þeir villdu grijpa þig/

sem brauſt þa a Bak aptur med Einu Orde / er þeir villdu grÿpa þig / Hvad liett var þier ad ſtÿga ofan af Kroſſen-um? Þu varſt an̄ad ad ſtarþa DRottenſ min̄ / helldur en̄ ad leika fyrer Spie-Fuglum þeſſum / sem þeir munde þo ecke trwad hafa / ſo mørg Teikn og Stoor-merke haſder þu giørt hia þeim For-geþens / þu gafſt læted Ræningian̄ ſtÿga ofan̄ af Kroſſenū / sem leid fyrer Synd-er ſÿnar / auk helldur hiælpad ſiælfum þier. En̄ þad var Krapta-Verked miklu meira / miklu meira Myſkunar-Verk / ad þu gafſt hønū og øllum San̄-ydrande Stoor-Syndurum Paradys og eylÿfa Viſt / med þier i Rÿke Himnan̄a / Þier ſie Lof / Prÿs og Æra / ad Ey-lÿfu / Amen.

Þetta giørde nu Almwgen̄ sem fram̄ hia gieck / Høfdingiarner / hiner Ypp-urſtu Kien̄emen̄ / Phariſæi / Olldung-arner z Skriftlærder / hielldu eirn Hoop og ſpottudu han̄ ſÿn a mille / ſeiger Textin̄. Hier kiemur mier i Hug þad

sem Jeremias skrifar i sinar Mæla-Bookar / 5. Cap. Eg sagda / þesser hiner Vmkomulausu breita Fæviss-lega / þeir þeckia ecke Veg DRottens / nie Riettindeñ Guds syns: Eg vil fara til Nøfdingiaña og tala til þeirra / þvi þeir kuña Veg DRottens og Riettinde Guds syns / Eñ þeir høfdu allt eins Oked i sundur-broted / og Bøndeñ slit-ed. Hier vill þad nu eins heita / og a Jeremiæ Døgum. Þad er ecke Trw-legt / ad Almwgeñ munde hafa heimt JEsum under Krossen/nema ad Nøfd-ingiarner hefdu eggiad þa / þviad allt Foolked hnie ad hønum / og leinge vog-udu þeir ecke ad leggia Hendur a hañ þeirra vegna / Eñ er þeir Einusiñe høfdu flekad þa til ad byta Nøfuded af Skøñesse/þa gieck sa skynlause Mwg-ureñ æfraſti i sømu Blindne / allt til þeirrar Ohæfu/ad þeir spiædu DRott-eñ og løstudu hangande a Krossenum / fyrer þra z allrar Verallareñar Synd-er/ og er hier af audsært/ hvilyk Drep-

foott

Sooll þad er i einu Lande / nær Ornd-vander Meñ i Vølldum sitia / þeir ed hverke Ottast Gud nie Meñena/so sem Christur seiger epter Hinum Ranglæta Doomara hia Lucam : Adrar Land-Plagur svipta Moñunum i buku/og so er þad wte med þa/ Eñ Ranglæted þad lætur bæde Bonda og Gooda fyrerþar-ast liþande: Bonda ad sonu aþ þvi / þad elur med þeim Strakskapeñ / og hegner ei vondra Verka/allt þar til þeir koma under hiñ stoora Allsheriar Dom/ hvar Urskurdureñ mun verda þesse: Wyked fra mier aller þier ed Rang-læted drþed : Eñ Gooda sokum þess/ ad þeir iaþnañ eru Oþryrke hiña og Aszlne underotryner / so þad fram kemur sem Drottens klagar yfer hia Esajam/Cap. 59. Saklleikureñ er i burtu vikeñ/og hñ er sneider hia Illu/ hañ giorer þad / ad hañ verdur Skynlaus halldeñ: Ja / i einu Orde ad segia / hvilykar Poddur eru nockurskonar Atu-Mein Landa og Lyda/ Eitt Net i Mispa/og ein Taal-

Snara a Tabor / Og so sem DRottenn um̃ Babilon talar / Eirn Meistare til ad fordiarþa. Hvad seigia nu þesser Vjsu Menn ꝫ Adra Neþur Hañ Frelsad / Sialþañ Sig Gietur Hañ Ecke Frelsad: Þesse Smanar-Ord fara ei langt fra Almugans / so ad hveru tveggiu mattu stinast / i einu Moote steypt ad vera / nema ad þeirra voru þess verre sem þeir attu ad heita Meñerner meire / þar þeir brixla honum um̃ sijn Guddomleg Mÿskunar-Verk: Þetta eru Þacker þær miñ HErra/er þitt eiged Foolk galls þier/fyrer þad ad þu rakst wt Diobla/hreinsader Lijk-Þraa/uppvakter Dauda/læknader Blynda/ reister Hallta a Fætur/ꝫ liest Mallausa tala. Eþ HAñ Er CHristur Sa Israels KONungur / Stijge HAñ Oþañ Aþ Krossenum/ So Vier Siaum Þad Og Truum Honum. Þier Vitþyrringar/ var ecke þvi um̃ Christum spad/ad hañ skyllde þesse Krapta-Verk giora / er strax voru upptaleñ? Medkiene þier ei hier

hier ad hañ hafe þau giort ? Eñ nær var þui spæd/ ad hañ skyllde stijga ofañ af Krossenum? Þvi var um̃ hañ spæd/ ad hañs Alit skyllde Vidurstyggelegra verda eñ añarra Maña/ ad hañ skyllde Madke og ecke Mañe lijkur verda/ þad var i Eyrormenum fyrer-myndad/ sem Moises upphoof / ad hañ skyllde og a Tried upphafeñ verda. Allt þetta sæu þier nu fyrer Augum ydrum / Mundud þier helldur trwad hafa/ þoott hañ hefde stijged ofañ af Krossenum / þar þier trwdud ecke ollu þessu ? Og ecke/ miklu helldur sagt hafa / ad fyrer Beelzebub Diofla-Hofdingia være hñ ofañ stijgeñ. Spæmeñerner giordu Krapta-Verk / þo Aplijfudu Fedur ydrer þa / Eingeñ af þm̃ giorde þo slijk Krapta-Verk sem JEsus giorde / þo trwdud þier honum ecke: þier Hræsnarar/ sem uppbygdud Leide Spæmañaña og sogdud/ Hefdum vier lifad a Dogum Fedra vorra / þa villdum vier ei hafa vered Laxmeñ þeirra i Dræpe Spæmañaña.

Enn Hertoga Lijfsens skommudust hier ydar ecke aff Dogum ad rada. Sialfum Sier Gietur Hann Ecke Hialpad/sogdu þeir/ nær hann yfergieffenn og Hialparlaus/giorde alla Verolld hoolpna. Jæ HErra/ vijst gastu hialpad sialfum hier; Hvør byrgde Soolena? Hvør klauff Biorgenn? Hvør skook Jordena? Hvør reiff For-Tialld Mustereſens i sundur? og upplauk Groffum Framlidenna/nema þu Frummburdur hinna Daudu? Ad vijſu gaitstu hialpad sialfum hier/ HErra/ þegar þu tookst sialfur aptur Salu þijna/ er þu haffdet sialfur fra hier lated/og reist sialfur upp ad luktre Groffenne/ og Steinenum O-affvelltum. Enn hier vissud ecke þetta hier Hoffud-Prestar og Olldungar: Eg læt þad satt vera/ þvi þad villde Brunnur Mystunar ydur til Affbotunar duga læta hia Fodurnum/ þa hier kvoldud hann/ ad hier vissud ei hvad hier giordud: Enn sialffskopud voru Vijte þesse/ Vissu hier hann haffde uppvaked Lazarum skomm-

mdur

adur eñ þetta ſkede/ þier/ſem alla Rit-
ningarenar Bookſtafe kaled hofdud:
Læſud þier alldrei hia David/ad Drott-
eñ ſie alleina ſa ed fra Daudanū frels-
ar/ Mættud þier ecke þa vita/ ad þeſſe
Guds Sonur være/ Edur ad vyſſu Guds
Kraptur i honum: Edur nær viſſud þier
Beelzebub reiſa nockurn fra Daudum?
Hvi hielldu þier þa Rad-Stefnu um̄
Chriſt/hverneg þier mættud hn̄ af Dog
um rada/ er hafde Lazarum uppvaked?
Þier viſſud þad ecke ſeige eg/Hvi ſogd-
ud þier þa vid Pilatum / ad hañ hefde
giort Rad fyrer / ad ryſſa-upp epter
þria Daga? Mætte ydur ecke til
Hugar koma / ad hañ ſem med eiñu
Orde reiſte hina Daudu a Fætur /
hañ munde og Gud kuña upp aptur
ad vekia ef hañ ei ſialfur gat? Viſſud
þier þad ecke/ ſeige eg eñ nu: Eñ þeg-
ar þier viſſud ad hañ uppriſeñ var/ þvi
keiptud þier af Stryds-Moñunum ad
liwga þad/ad Lærèſveinarner hefdu ſtol-
ed hns Lykama? Hvi giordu þier Sende-

Før til allra ydar Saþnada i Austur-Alþusie/ skomu epter hans Himnaþør/ til ad styrkia Tyge þessa? Og hvør munde ydur trwa/ nema ydar eiged Nødru-Kyn/ sem Raun gaf Vitne epterá/ þeg-ar Guds Rÿke var þrá ydur teked og Heidingium gieþed? Þad var Lÿklegt/ ad Vardmenerner munde aller soþed haþa/ þad var ecke Heimenum kunugt hvad þad gallt ad soþa a Vaktene/ hiá Romverium/ þad var ecke Otrwlegt ad Lœresveinarner / sem þorlietu DROttenn aller þa hann griþenn var/ ad Petur sem ecke stoodst ad horfa a eina Obreitta Ambœtt / ad hann og þeir mundu voga sier i Hendur Voknadra Manna / Edur mundu þeir haþa Toom til ad leysa Lÿk-Bøndenn / og þœra DRottenn wr Lÿkþlœune / sem epter lá i Groþene? Þœngur hefur og sa Sveþnenn vered / ad eingenn aþ Sirþds-Monnunum skyllde vakna/ nœr Steirnenn var aþvelltur / hvør ed þo var nœrsta mykell/og er þesse hinn Skielþeleige og þo Riettvÿse Doo-

mur

mur Guds yþer Vantrwfie / og þeim er Paulus kallar af siálþum sier Fordæmda / uḿ hveria Stephanus sagde under þad hañ liet Lijf sitt: Fyrer þeña Saḱleika/ ad þeir mootstædu jaþnañ heilogum Anda. Hvad seigia nu þesser Þiju og Lærdu Meñ þrañveiges : HAñ HErur TReist GVde/ Hañ FRelse Hañ Nu/ Eþ Hañ HEþur þOcknan a Honum/ Þvi Hañ HEfur Sagt/ Eg Em GVds Son. Hversu vel heþur Dioþulleñ lagt þeim hier i Muñ Spaadoom Davids uḿ Christ / er hañ seiger/Psalm: 22. Hañ hefur varpad sier til DRottens/ hañ þrelse hañ / hiálpe hañ honū/eþ hañ heþur þocknan a honum ? Munu ecke Vitringar þesser haþa all Davids Ord Gullvæg hallded/ og ad vijsu þeckt/ ad hañ talar þetta i Ordastad Gudlausra Maña/ og þo brwka þeir siálþer þau vid hañ/ sem þeir ecke kuñu ad straþþa uḿ nockra Synd. Haþde ecke Gud þocknan a Esaia/ og þo sogudu Fedur þeirra hañ

i sundur med Tre-Søg / edur a Zacha-ria Syne Barachiæ/ hvern þeir dræpu mille Mufteres og Alltares/ þvi munde og ecke Gud kunna ad haba Þocknan a JEsu/ þott hann giæbe hann i syndugra Hendur? Og var nu þetta rett ad mana hinn sterka Gud til Hefndar yber sier / vegna Sonar sijns/ vegna hanns/ i hverium hann habde alla Velþocknan sijna/ og þo matte hinn Guddoomleige Kiærleike meir þijna Velferd syndugur Mad ur/ helldur enn Blood þeirra/ er kvølldu hanns Eingetenn Son: Lat þetta drepa i þier Heiptrækneñar Anda/ þegar iller Menn offsækia þig/jafnvel þyrer þa Klu-te/ er þu hyggst þeim til goodra ad giø-ra / nær þeir haba Ord hinns Vijsa i Munne/ eins og Gydingar høbdu Da-vids/ seigiande: Hann læst haba Vitsku DRottens/ og kallar sig Guds Barn : Ef hann er sannarlegt Guds Barn / þa frelsar hann hnn wr Hondum sinna Moot-stødu Manna. Sierdu nu Guds Barn/ þa er þad stoor Æra/ ad þu mætt slijkt

þola med þijnu Frelsara Illmæle þesse og Brixle fyrer Sakleyse edur goodar Giørder / þau eru meira Hroos i Guds Eyrum / enn þooit øll Verølldenn i einu Hlioode lofade þig fyrer Goodverk þijn/ þvi hans Doomar eru ecke eins og Manna Doomar: Og i Sannleika/ þad er Omøgulegt ad hann trwe þvi/ ad Guds Sonur hafe so mikid lided fyrer sig/ sem sagt er / sem einganu Oriett edur Vanþock lijda vill fyrer Riettlætesens saker/ þvi hann metur Gud epter Smæmunum sijnum/ og hanns Hugarfar epter sijnu Skape. Þeir spottudu þig Herra i Þijnghwsenu/ fiellu a Knie/ lutu þier z søgdu : HEill VERtu KONungur GYDinga : Þeir itreka þetta hier aptur og seigia: EF Þu Ert KONungur GYDinga/ Þa HJalpa SJalfum ÞJer : Þetta giørdu hiner Heidnu Striidsmenn / þeir blindu Vesælingar/ þeir vissu ecke af ødru enn Konungs-Nafnenu ad seigia : Enn munde þad hana Heidingiann fyrstum allra þeirra/

er þar stoodu/ ad jata Samstundes ad þu Guds Sonur værer. Miñ HErra/ mun þad standa oss fyrer þvi/ ad þu siert Heidingtaña og þeirra Barna Konungur/ so vel sem Abrahams Sona? Mun þad varna þier ad vera Konungur ad Eilifu yfer Guds Heilaga Fialle? Fyrst nu ad Gud hefur gefed þier Heidnar Þiooder til Arfleifdar / þa vilium vier seigia/ vier sem hier liggium a Footskør Veralldareñar: Heill vertu Konungur Heidingia/ Blessadur sie sa sem kiemur i Nafne DRottens: Og fyrst þu hefur hialpad sialfum þier/og ad uppleistum Daudans Fiotrum / ert setstur til Kraptarens hægre Handar/ þa hialpa oss og so DRotteñ miñ/ þvott þu siert af Heidingium a Krosseñ hafeñ/ þa miñst þo Orda þiña/ og drag alla til þijn/ þu blessada Lamb Guds/ so þar verde eitt Sauda-Hws og eirn Hyrder. Vier vilium og sem i Fiarska erum / vier vilium hlaupa med þeim tiju Møñu/ af hvørre Þiood er Zacharias um̃ speer/ z þrijfa i

Klæda-

Klædaballd Gydingsens: J þiñ Klæda-
Falld viliū vier þrÿfa miñ Herra: Ecki
þañ er Heidingiarner skiptu med sier /
helldur þañ / er þu skrÿddur ert a hægra
Veg Gude Fødur / sem er vort Holld /
og seigia eff nu: Heill vertu Konungur
Heidingia / Hosianna Syne Davids /
Blessadur sie sa sem kiemur i Nabne
DRottens / Hosianna i hærstū Hædum-
þier med Fødur og heiløgum An-
da / sie Vellde z Kraptur / Spe-
ke / Mattur og Dÿrd / ad
Eilÿfu / Amen.

Siøunda Midvikudags Pre-dikun i Føstu.

Textenn.

NN Gydingar / med þvi þad var Ab-
bæangadagureñ / so ad
Lÿkamarner være ecke a
Krossenum um Sabb-
ats Dageñ (þvi sa same
Sabbats-

Sabbats Dagur var mikell) þa bædu þeir Pilatum/ ad þeirra Bein brituſt og oþañtækeſt. Þa komu Stridsmeñern er og brutu ſundur Bein hins fyrſta/og ſo hins añars / ſem med honum voru Kroſſþeſter. Eñ þa þr komu til JEſum/ og ſau ad hañ var Allareidu dæ eñ/þa brutu þeir eige hañs Bein/ helldur opnade eirn aþ Stridsmoñunum hñs Sijdu med Spioote / og ſtrax þa rañ wt Blood og Vatn. Og ſa er þad hepur ſied/ber þar Vitne um̃/og hañs Vitnisburdur er ſañur/ og hañ ſame veit þad/ ad hañ ſeiger ſatt/ ſo ad þier og ſo trwed. Þviad þetta er ſkied/ſo ad Ritningeñ uppfylldeſt. Eige ſkulud þier briota nockud hañs Bein. Og eñ aptur ſeiger oñur Ritning: Þeir munu ſia hañ/ i hvorn þeir ſtungu.

Þar epter þa ed Kvølld var komed / aþ þvi þad var Aþþangadagur / hvør ad er fyrer Sabbatsdageñ. Kom nockur Madur Rijkur aþ Borg Gydinga Arimathia / Joſeph ad Naþne/ Eirn

Neidur

Heidurlegur Raad-Herra/Goodur Madr og Riettvijs/hvør eige hafde vered sampickur þeirra Raadagiørd og Breitne / hvør ed og so var eirn af Lærersveinum JEsu/þo heimuglegur/ fyrer Otta sakcer vid Gydinga / sa er og vonade epter Guds Rijke/ hann dyrfdest ad ganga inn til Pilatum / og bad um ad hann mætte taka nidur Lijkama JEsu. Enn Pilatus undradest ad hann være þegar latenn/ og kallade Hundrads Hofdingiann / og spurde hann ad / ef hann være fyrer laungu andadur? Og er hann var þess vijs ordenn af Hundrads Hofdingianum/ leifde Pilatus og skipade ad Joseph skyllde afhendast Lijkamenn/og gaf hønum hann. Þa kom hann og took nidur Lijkamann JEsu. Og hann keipte eirn Lijn-Dwk/ og took vid Lijkamanum/ og sveipade hann i hreinu Lerepte/ þar kom og Nicodemus/sa er fyrre kom um Nootk til JEsu/ færande samblandad Myrru Aloe/ nær Hundrad Punda. Þa twoku þeir Lijkamann JEsu / og sveipudu hann

i Lijne

i Lijne med dyrmætu Salve/ so sem Gyd inga Sidur er til ad greptra. Eñ þar i þeim Stad sem hañ var Krossfestur / var Grasgardur / og i Grasgardenum var nij Grøf/ i hvoria ad eingeñ hafde eñ vered lagdur/ og Joseph lagde hañ i þessa sijna eigeñ nija Grøf / hvoria hañ hafde wthøggva læted i Steine / og vellte stoorum Steine ad Grafar-Dyr-unum / og gieck i burt. Da þad var Affangadagur / og Sabbatsdagureñ took til/ þangad løgdu þeir JESVM fyrer Saker Affangadagsens Gyd-inga/ þviad su Grøf var nærre. Eñ þar var Maria Magdalena / og øñur Maria Josephs / og þær Konur sem komnar voru med hønum af Galilæa / fylgdu epter / sitiande giegnt yfer fra Grøfeñe / og skodudu Grøfena/ sau til hvar og hvorneñ hañs Lijkame var lagdur. Eñ þær sneru aptur/ reidande til dyrmætar Jurter og Salve. Eñ wm Sabbatsdageñ voru þær kyrrar ept-er Løgmælenu.

Og

Og añañ Dag þañ sem epter Aþbangadageñ er / søþnuduſt samañ þeir Yppurstu Prestar og Phariſei / æſamt til Pilatum/og søgdu: Herra/ vær miñe unſt a þad ad þeſſe Svikare sagde/þa er hañ lifde / epter þria Daga mun eg upp-rijſa / aþ þvi skipa þu ad forvara Grøþena allt til hins þridia Dags / so ad eige kome hñs Lærestveinar a Nooktu og stele hønum i burt/ og seige Foolkenu ad hañ sie uppriseñ fra Daudum / og verde hin seirne Villa argare þeirre fyrre. Pilatus sagde til þeirra: Þar haþed þier Vardmeñena / Fared / forvared sem þier haþed Vit a. Eñ þeir geingu i burt/ z forvørudu Grøþena med Vardmøñunum/og Iñsigludu Steineñ.

Exordium.

AD græda Saar med Saare/ er sa heyrt / ad særa þañ / sem Mañ elskar / er Oheyrelegt. Hvør mun elska añañ heitara eñ eirn Brwdgume elskar sijna Brwde?

JEsus er Brwdgume vorra Sælna / Jeg vil/ seiger hañ/ til siñar Andlegrar Brwdar Christneñar/ trwloþa mig þier ad Eilifþu/ Os. 2. Verdugur var þvi-likur Brwdgume/ ad hañ være elskadur af siñe Brwde / og hañ være ecke af heñe særdur/ Eñ þo seiger hañ/ ad hun haþe særtt sig / þar hañ talar med þess-um Ordum til heñar / wt af Muñe Salomonis/ seigiande : Þu heþur særtt mitt Hiarta / min Syster / Elskuleg Brwdur / Þu heþur særtt mitt Hiarta / Cant. 4. Tvisvar siñum er þad i þess-um Ordum ítrekad / ad sw Andlega Brwdureñ haþe særtt síns Brwdguma Hiarta / og af þvi þetta er af henum i tvær Reisur talad/ merke eg þar af/ad JEsu Christi Hiarta haþe med Tvo-folldu Sare særtt vered. Þad Eina var Sar Elskuñar/ uñ hvert hañ eig-eñlega talar i þessum Ordum. Af þvi hñ elskade so heitt sína Andlega Brwd ur / tilreiknar hañ heñe þad / ad hun haþe særtt / edur so sem til Fanga teked

(epter

(epter þvi sem sumer wtleggia) sitt Hiarta / eins og þetta/vegna þeirrar Elsku / sem Brwdurenn hefde haft a honum / hver þo var eingenn ad Fyrra-bragde / hefde sært hans Hiarta / helldur hefur hann siälfur audsynt sitte Christne / pa störstu / hreinustu og Hiartgroonustu Elsku. Þar fyrer seiger hann vegna Eymda sinnar Brwdar / vegna hennar Olucku / vegna hennar yfirhangande Fortöpunar / sie sitt Hiarta sært / af sinne Elsku til hennar / og hann giörde ecke vol ad þad / ad hun skyllde fyrerfaraſt / og þvi særde hennar Fortöpun sitt Hiarta / af þvi hann elskade hana / Og med þessum Hætte hefur su Andlega Brwdurenn fyrst sært Hiarta JEsu Christi. Þad Annad Hiarta-Sared JESU CHRJSti / var Saar Pijslarennar / sem af þvi fyrra Elskunnar-Saare Orsakadest / Þviad sökum þess HErrann vor JEsus Christus / hefur so heitt og Hiartanlega elskad oss Mennena / sem hann hefur wtvaled fyrer sijna Brwde /

þar fyrer heþur hañ og eirneñ lided Sløg/Sær og Beniar/a sijnum Allra-heilagasta Lijkama/ i sitte Pijnu og sijnum sara Dauda / fyrer vorar Synder/ med hvørium vier høþum sært hañ/ Esa. 53. Eñ fyrer utañ Sær Eljkuñar / voru eirneñ Pijslar-Særeñ JESV Christi tvøþølld/edur med tveñu mooti. Fyrst hid Ytra a Lijkamanum / so sem var hañs Hwdstrijking / Þyrne-Krijning og Krossþesting. J Añañ Mata/ særdu Pijslar-Særeñ hid Jñra Sæl og Samvisku vors blessada Endurlausnara/þvi HErrañ vor JESVS Christur leid ecke alleinasta þa Utvortes Kvøl og Pijnu a sijnu heilaga Hollde/ helldur og eirneñ þa Jñre Angist/ Sær og Kvalningar Hiartans og Sælareñar. Um þesse Jñre Hiartans og Sælareñar Sær og Tilfiñingar Pijslañа / kvartade hañ Narmþrøngeñ i Grasgardenum/ þa hañ byriade sijna Pijnu/ seigiande: Mijn Sæl Er Hrygg Allt J Daudañ/ Matth. 26. Eirneñ undet

er sitt Andlaat a Krossenum: GUD minn/ GUD minn/ þvi Yfirgafstu Mig. Pad skdarsta Saar sem vor Endurlausnare leid i sinne Pijnu (þo þonum kynne þad ecke til Kvala ad vera/ med þvi hann var Andadur) var hans Sijdu og Hiarta-Saar. Eckert Saar hans Lijkama gieck nær þonum enn þetta/ þar hans Hiarta var i giegnum stunged. Jeg vil fyrer mig / Jeg Rædlegg þier og eirnenn þu christenn Saala/ ad vid leggium Saar vid Saar / þegar Samviskann særest af Syndunum / Hiartad af Freystingunum / og af Dioflenum sem þad opt med Knefum slær/ Leggium þa i Trwnne ockar særdu Hiörtu vid þad særda JESu Christi Hiarta / þa er lagt Saar vid Saar / vor Synda-Saar vid blessud Lækninga-Saar JESU Christi/ þa er eg og Esaiaus umm þad/ ad vid verdum læknud / þviad bæde fyrer Hiarta-Saared JEsu / og allar hans Beniar verdum vier heilbrygder/ Esa. 53. Og med þvi/ þad skdasta Saar sem

JEsus leid / gieck næst hans Hiarta / Þa skyllde þad og ganga næst vorum Hiortum / og þvi vilium vier nu i þetta Sinn athuga Sijdu og Hiarta-Sared JEsu Christi/i þessare Sijdutsku Predikun wt af hans Pijnu: Og vilium vier athuga hier um tvær Smæ-Greinar: Sw Fyrre hliodar um siælfz Sijdu og Hiarta-Sared Christi. Sw Onnur um þad/ sem af þessu Sare wtrañ.

DRotten JEsu/ sem lietst uppliwka þijnu Hiarta a Krossenum / Uppliwktu þvi nu fyrer oss i Himnenum/ og styrk oss til þessa vors Verks og Aforms / mz Krapte heilags Anda/þijnu Nafne til Dijrdar / Eñ oss til Saluhiałpar/ A M E N.

Utleggingeñ.

Wm Uppleseñe Pijningar Historiu vors blessada Endurlausnara verd ur þess gieted/ ad Strijdsmeñerner / epter Leife Pilati Lands-Doomara og Beidne Gydingaña / hafe i sundurbroted

broted Bein þeirra Tveggia Spyllevirkia/ sem med JEsu Krossþester voru/ uppá þad/ ad þar med være flÿtt þeirra Dauda / og Lÿkamarner være ecke umm Nattÿdena a Krossenum vegna Lögmalsens / i hvoriu soddann var fyrerboded / Devt. 21. Enn med þvi / ad HErrann vor JEsus Christur / var þa lateñ (a þeim Tÿma hann sialfur villde / enn ecke a þeirre Stundu / sem hanns Fiandmenn meint høfdu) þa brutu þeir ecke hanns Bein. Þetta er ein Gÿpa af sierdeilis Guds æsettu Rade frammkomed. HErrann JEsus Christur var þad sanna Pæska-Lamb / hvor med Gamla Testamentesens Pæska-Lambe var i margann Mata fyrermyndadur: Og so sem Pæska-Lambsens Bein mattu ecke briotast/ so voru ecke heilldur JEsu Bein broten. Ecke var Fyrermyndan Pæska-Lambsens hia þeim Ogudlegu Gydingum/ edur þeim Heidnu Striidsmønnum / hvorier eckert høfdu ad seigia af Pæska-Lambenu. Orsak

 til

til þss ad JEsu Bein voru ecke broten/ helldur sw / ad þeir sœu hn̄ lœtest vera/ þvi hefde han̄ þa lifande vered/ hefdu þeir ecke þyrmt hønum framar en̄ Ræningiunum / sem med hønum voru Kroßfester. Hier var nu af Gude Takmarked sett Guds Ovinum. Nu hafde JEsus drucked wt þan̄ Pyslaniar Kaleik/sem hans Fader hafde sett fyrer han̄/sem han̄ siælfur Auglyste under sitt Andlaat/ seigiande: ÞAD ER FULLKOMNAD. Og þar fyrer kun̄u hans Fiandmen̄ þar epter ecke i hinu Minsta ad giøra hønum nockra Pynu. Guds Trwada/sem ad eru Andleger Christi Limer / kan̄ eckert Illt ad skie / medan̄ þeir hallda sig riettelega i sine Stiett og Kallan/ og fram̄ganga a Veige Gudrækneñar/ utan̄ hvad siælfur Gud af synu œsettu Raade skam̄tar / ad vid þa skule fram̄koma. Hvorke Dieffull nie vondar Man̄eskiur / kun̄a œn Guds Vilia ad snerta eitt Haar a voru Høfde. Allt hvad Gud hefur

skeinkt

skeinkt a fyrer oss/eigum vier og hlioot-
um af ad drecka / þar ad auke ecke eitt
Taar / meira edur miña. Gud setur
fyrer eitt og sierhvort sitt Barn / strax
sem þad er Endurfædt/ Tvo Bikara/ sa
Eine (epter þvi sem hvor kañ epter
Andans Vtdeilingu ad þola) er byrlad-
ur med Beyskleika Krossens og Mootꝰ
lætingaña: hvern Dropa wr þessum
Bikar eigum vier ad drecka/ þar til hañ
er Lokſens tæmdur / sem valla kañ ad
skie fyrr eñ a vorre Dauda-Stundu.
Sa Añar Bikareñ er fylltur af Sæt-
leiks Dropum Guds Anda Himneskrar
Huggunar/ a hvorium hañ svalar þeim
Kross-Þiœdu / Endurnærer þa Harm-
þrwngnu/ z lÿſgar þa ſ Daudvona ligg
ia i Freystinguñi / so ad ecke alleinasta
verdr þier/þu christeñ Sæla/ sa Lÿkam-
lege Krosseñ sætr z liettur/ helldur z eirn-
eñ styrkest Saleñ / og odlast Andlega
Hreyste af Guds Naad / sem er mættug
bæde i vorum Lÿkamlegum og Andleg-
um Breyskleika / 2. Cor. 12. Þegar

 Gud

Gud a soddañ Natt / huggar og hresser sŷna Trwada / verdur ecke eitt Bein broted a þeim Andlegu Christi Limum/ og sañast þad sem David seiger i Psalmenum 34. So um JEsum(sem hñs Andlega Lime)hñ forvarar øll hñs Bein/ so ecke eitt af þeim i sundur brotnar. JEsu Bein voru ecke i sundur brotteñ/ eñ þo var hañ i siñe Pijnu/ sem añad Vatn wtheltur / og so Aumkunarlegur ordeñ / ad (øll) hañs Bein hoppdu i sundur skilest og togast / hvørt fra ødru / Lid fra Lid / Ps. 22. Samt mætti ecke hañs Bein briotast epter hañs Dauda. Ecke Olijklegt ad Gudlegur Vijsdoomur fyrer utañ ædursagda Fyrermyndan Pæska-Lambsens/ hafe þar med viliad hafa til Vitundar gieffed/ ad lijka so sem Beineñ/ i hvørium epter Natturuñe/ var foolgeñ allur Lijkamans Styrkur / voru Obroteñ/ so være og eirneñ hañs Jñvortes Magt og Kraptur i Daudanum / ecke i hiñ mihsta Mæta veikur / so ad hañ midt i Daud-

Daudanum / frad under ſtȷnar Fætur Dioͤbulſtñ/ Daudañ og Helvȷtte. Pad ſau Vaktarar Kroſſens / þa þeir brutu Bein Spillvirkiaña / ad JEſus var andadur / hvers vegna þeir brutu ecke hañs Bein/ ſem ađur er ſagt : Samt gieck fram̃ eirn Ogudlegur Strijdsmañ/ og tak eitt Spioot edur Lenſu i giegnum hañs Sijdu og Hiarta. Af þeſſu/ſem ødru ſie eg ſatt ad vera þad Paulus ſeiger : Ad Dioͤbulleñ ſie kroptugur i Børnum Vantrwareñar. Hver munde ſtijra Hende þeſſa hreckvijſa Skiel, mers/ nema ſiałfur Dioͤbulleñ / ſo ſem hañ ſtioornar i øllum vondſku Verkum hinum Vantrwudu. Hvad hræđeleg Grimd/ og eirn Oſvalañlegur Blood-þorſte var þ/ ſem þeſſe bølvada Mañ-eſkia hafde ad geima i ſijnu Gudlauſa Hiarta ? Hañ kuñe ecke ad metta Sijr-ugleik ſiñar Grimdar þar med/ ad hañ ſæ HErrañ vorn JEſum Alblooduġ-añ og Benium hladeñ/ ƀrœ Hoͤtt ble og allt til Ilia / og med ſundurboruđum

Hondum

Nøndum og Footum/ Sideñ og Andva'na a Krossenum/ helldur villde hañ hier eñ nu auka/ og lagde hañ i Sijduna med einu Spioote/ hvert og eirneñ gieck iñ i JEsu Christi Hiarta. Tilgangur hans heþur sa i þessu vissulega vered/ ad sa Lijkamans Partur/ i hveriu ad Lijþs-Aundeñ hafde hvijlst / skyllde ecke helldur eñ adrer JEsu Limer O-særdur epter skiliast. Nu þo ad þetta være sa stærste Oriettur giørdur þeim Andvana JEsu Christi Lijkama / þa skulum vier þo vita/ ad þetta heþur ecke þyrer þad vonda Andskotans Verkþære/ wn Gudlegrar Tillatsseme og Fyrer-Hyggiu / skied og þramkomed: Helldur var Sijda JEsu Christi særd z opnud. Fyrst þyrer þa Ordsøk / ad uppþylltest og framkiæme Spadoomur og Fyrer-søgn Ritningareñar / þar so stendur: Þeir muñu sia mig hvern þeir hafa i giegnum stunged/ Zach. 12. J Añañ Mata var sw blessada JEsu Christi Sijda særd og i giegnum stungeñ/

(epter

(epter Gudlegre Tillatseme) uppa þad/ vier mattũ þar um̃ i allañ Mata fullvisser vera/ ad hañ sie sa sañe Messias og ƀyrerheitne Heimsins Endurlausnare: Þvi aƀ þessu hañs Sijdu Sare og Audkieñingar Merke/var hañs heilage Lijkame adgreindur ƀra ødrum/ og kuñe epter hñs Vppprisu ad þeckiast ƀra þm̃/ s̃ a Tijma hñs Dauda liƀnudu og epter hañs Vpprisu wtgeingu af Groƀunum. Þegar hañ epter sijna Sigur-Rijku Vpprisu opeñberade sig ƀyrer Lærisveinunum/ og stood i Mided hia þeim / og sa Vantrwade Thomas matte leggia sijna Hond i hañs Sijdu/ þa þeckte hñ strax þar aƀ/ ad þad var sialƀur Herrañ/ hroopade þvi upp i søñum Trwarenar Stirkleika/ og sagde : DRottenn miñ og Gud miñ / Joh. 20. Sw þridia Ordsøk ƀyrer hveria sa Andvane JEsu Christi Lijkame vard þeim Driette og Nardydge ad mata/ ad hañs Sijda og Hiarta var med einu Spioote opnad og i giegnum stunged / voru vor

Mañaña Synda-Giölld ꝛ Rangläte. Vorer fyrſtu Forelldrar/ Adam ꝛ Eva luckτu ſijn Hiortu fyrer Gudlegre Bifalningu/ og hañs bleſſada Bodorde/ eñ opnudu þau fyrer Hoggormenū/ i hvertum Dioffulleñ til þeirra talade/ þegar þau hlyddu Andſkotanum framar eñ Gude/ og atu i ſig eitlyfa Olifian Helvijtiſkrar Fordæmingar af þvi forbodna Tre/ ſem leſa er i Geneſis Bookar 3. Cap. Vier þeirra Nidiar og Afkomendur/verdum/ſem Von er/ i ſømu Søk fundner: Vier apturlikium optlega vor Hiortu fyrer Gude Almattugum / eñ erum fwſer ad opna þau og liwka þeim upp fyrer Dioflenum og Syndeñe/ ſo ad wtaf Mañaña Hiortum frañganga vondar Hugreñingar/Mord/ Hoordomar/ Frillu-Lifnadur/ Þioofnadur/ Liugvitnan/ Leſter/ Matth. 15. Hvad opt og mørgum-ſiñum apturlykur Mañeſkiañ ſitt Hiarta / fyrer ſijnum Endurlauſnara/og hñs bleſſada Nadar Orde/ ſo ad ſialfum JEſu/ ſem ſtendur fyrer

Dyr-

Dyrunum/ og klappar uppœ/ er wißijst i Maũlegum Hiørtum. Hvad marger piñast þeir/sem hverke liwka upp Hiarelanu nie Hendeñe fyrer þeim Boludu og Naudþreingdu JEsu Christi Andlegum Limum og DRottens Purpa-Mosum? Þar sem Meñerner eiga ad hafa eitt Kiøtlegt / Audmiwkt og ydrande Hiarta/þa hafa þeir i þess Stad eitt O-umskored z forhert Stein Hiarta/ so ad i þeirra Hiarta býr og bygger Of, Dryckia og O-hoofseme/ sem Nabals/1.Sam.25. Forherdsla/sem Pharaonis/ Exod. 7. Afgudadyrkan / sem Salomonis/1.Reg.11. Drambseme/sem Nabogad-Nezar / Dan. 5. Tofra-Konst/ sem Simonis Galldra-Mañs / Act. 8. Hvad marger hafa þeir og fundest / og piñast eñ nu i Verølldeñe? sem Helstijnga og mirda siñ saklausañ Broodur og Naunga/ sem Joab giørde vid Abner og Amasa/ 2. Sam. 3. og 20. Cap. Muñe og Tungu þeirra/sem Bakmælg/ Forlijwga og Lastyrda siñ Naunga/

Naunga/ verdur af Guds Anda samslijkt vid eitt Sverd z skadsamlegt Mord-Vopn. Þeirra Muñur er kløckvart eñ Smior (seiger David) og hafa þo Strijd i Siñe: Þeirra Ord eru miwkare eñ Vidsmior/ z eru þo nakeñ Sverd/ Psalm. 55. Fyrer allar þessar Illskur / og adrar lęngtum fleire Oialdar/ vard nu sa Andvana JEsu Christi Lijkame a Krossenum ad mæta þeim Oriette/ ad hañs blessada Sijda var opnud/ og þar med hañs Hiarta i giegnum stunged. So var hañ þa bæde Lijfs og Lideñ fyrer vorra Misgiorda Saker lemstradur / og fyrer vorra Synda Saker var hañ særdur / Hegningeñ la a hønum (ef eg mætte so tala) Lijfs og Daudum/ uppa þad/ ad vier Lijfs og Dauder hefdum Frideñ / Esa. 53. Sw Fiorda Orsokeñ/fyrer hvøria vor blessade Endurlausnare leid þad / ad hañs Sijda og Hiarta var opnad og i giegnum stunged/ er þesse/ ad vier Syndugar Mañeskiur mættum med vorre Salar-

Sioon

Sioon og Trwar-Augum/ sia og skoda hans Broodurlega Elsku/ Myskun og Astar-Pel / sem han hefur til vor Manana. Upplíwktu nu þar fyrer/ þu christen Madur / þijnum Hugskots-Augum / og athuga Gaumgiæfelega hvad þad er / sem þier verdur i þeirre opnudu Book JEsu Christi blooduga Hiarta/ synt og fyrer Siooner leidt. Þar fær þu sanlega ad sia/ ecke nett svart Letur / med hvsrtu Bolvan Logmalsens er skrifud hia Moise / Devt. 28. Helldur sier þu þar med raud-um Book-Stofu skrifada JEsu Gud-doomlega Astseme / Myskun og Kiær-leika. Þar mattu þesse Nadar-Ord uppteiknud sia og lesa: Þu ert mitt dijrmætur Son/ mitt Elskulegt Barn / þar fyrer sundur brotnar mitt Hiarta til þyn/ svo ad eg hlyt þier Myskunsamur ad vera/ Jer. 31. Item/ Hvad skal eg giora af þier/ skal eg vernda þig / skal eg ecke med riettu giora (eina) Adama af þier / og wtelykia þig? En mitt

Hiarta er odruvijse sinad / mijn Mysk-
unseme er so mieg brenheit / ad eg vil
ecke snwa mier ad fordiarpa þig / Hos-
xı. Þad blessada JEsu Christi Hiarta
bran ap Elskune til vor Mañana / og
þess vegna villde hañ nu læta opna þad
og uppliwka þri / so ad vor mngrœdu og
Syndum-þiœdu Hiortu / mætte ap þeim
glooande Astar-Geyslum og Kiærleiks-
Byrtu / sem þadañ wtskijn og lioomar /
uppbyrt / vermd og Endurlijpgud verda.
Hañs heilaga Hiarta er opnad / hañs
Myskunar Ydur eru og opeñ sett / og
verda alldrei hiedañ i fra aptursukt fyrer
hañs Trwudum / nie nockrum Syndug-
um sem Ydran giorer. Þetta heilaga
Hiarta-Sœred JEsu Christi / læknar
og grœder kroptuglega oll Andleg / bañ-
væn Svida z Synda-Sœr vors Hiarta /
Sœlar og Samvitsku. Hijngad til
hapde vor blessadur Endurlausnare ver-
ed særdur a ollum odrum Lidum og Lim-
um sijns heilaga Lijkama / so ad sa Eine
Partur hañs signada Holldz / sem ad var

simlegt

ſiálpt Hiartad i Briooſtenu/var til þeſſa Oſkiert lated: Og uppa þad/ hn̄ koſtade þvi eitneſ̄ til vorrar Endurlauſnar/ leid haſ̄ ad þad være nu opnad og i giegnum ſtunged/ ſo þadaſ̄ giæfeſt eins ſem af hinum ødrum haſ̄s Lijkamans Limum þad dijrmæta Lauſnar-Gialld fyrer oſſ Syndarana / med hvoriu haſ̄ keypte oſſ þa Eilifu Saluhiálp hia ſijnum Himneſka Fødur / ſem ad var haſ̄s eiged Hiarta-Blood/ ſo ad þar var nu ecke epter i haſ̄s Hollde Eirn Bloodoe Drope / hverium haſ̄ hafde ecke wtheллt oſſ Syndurunum til Endurlauſnar. A medal þeirra i Athenu Borg / var ſa Sidvane / ad upp.mála Elſkuna/ edur Kiærleikaſ̄/ med eirne Maſ̄s Mynd/ ſem ad var med grátande Augum / og hafde eitt opnad Hiarta i ſiñe Hende/ af hveriu Blood-Dropar nidur fiellu. J vidlijkaſ̄ Máta/ vyrdeſt mier ſw Verulega Elſka þeſſ Himneſka Fødurſens / haſ̄s Eingieteſ̄ Sonur / vor Endurlauſnare JEſus / hafe vered a

Krossenum uppmaladur: Nañ hængde þar med grætande Augum og Asioonu/ hañs Hiarta var þar opnad/ aþ hvoriu ad Blooded wtraã og streymde/hvar med hañ synde oss þa heitu og Hiartanlegu Elsku / sem hañ hafde til vor Mañ-aña. Og med þvi (El. Guds Børn) ad vor Elskurikke Endurlausnare hefur svo opnad fyrer oss sijna Sijdu og Hiar-ta / og giefed oss so ad siaa og reyna sitt Kiærleiks fulla Altar-Þel / þa gleym-um ecke þessare hañs O-wtseigianlegre Elsku til vor / Endurmiñunst hellar helldur à þañ Nætt / ad vier eirneñ aþ Elskuñe til hañs / opnum vor Hiørtu fyrer hønum/so þadañ meige wt brioot-ast sæ saurrge Blood-Besse Syndar-eñar og Ranglætesens / og wt-ausum aþ vorum Hiørtum og Augum / þo vier gietum ecke Blood-Straumum/ þa samt hreinum Vats-Straumum vorra aud-miwkra Ydrunar-Tæra / og grætum aþ Hiarta vora Misgiørninga / med Hvetium vier høfum vered Orsøk til

þess/

þess/ ad Sijda og Hiarta Guds Sonar var sært og i giegnum stunged. Sundur-rijfum nu vor Hiortu / Enn ecke vor Klæde/ og umskierum Hiortun vor fyrer Gude/ so ad Forhwd þess gamla Adams meige i burtu kastast / og Kappkostum ad elska vorn JEsum hier epter aß øllu Hiarta/ allre Saal og øllum Kroptum: Voruskum og ad opna vor Hiøtu framm veiges fyrer Dioßlenum/ Syndenne edur Heimenum / so ad vier særum ecke uppa Nij/ þad Elskulega Hiarta vors Lausnara og Sælar-Brwdguma JESU Christi / med þeim Oguðlegu sem hann krossfestu ad Nyu/ Hebr. 6. Skyllt er þad/ ad vier giætum og jafnann ad þvi/ ad þegar vier vorum Guds Oviner/ Rom. 5. Þa kom Herrann vor JEsus Christus oss i Stað vid sinn Himneska Fodur: Þa vier sem adrar Tyndar og Tapadar Sauda-Skiepnur / foorum aller Viller Vega / i þeirre vijdu Veralldarennar Audn og Eydemork / Leitade JEsus oss upp/ med þvi stærsta Erfide og lagde

oss fier a Nerdar/ under eins og hañ bar siñ Pijsla-Þwnga og Kross vorra vegna/ og hefur so / sem sa goode Hyrdereñ heimfært oss aptur til sijns Himneska Fødurs og þess rietta Sauda-Hwss. Þetta kostade hañ so mikels Erfides og Pijninngar/ ad hañ sveitteest Bloodenu/ liet sitt Hollð Hwdstrijkia / sitt Hofud Þyrne krijna / sijnar Hendur og Fætur i gegnum bora / og ad sijdurstu opna sitt Andvana Hiarta a Krossenum/ og hefur so sitt Lijf/ og allt sitt Blood wtgiefed uppa þad/ hañ giæfe oss sialfañ sig/ og hreinsade oss af Syndunum / so ad vier sem vorum Andlega dauder/ skylldum fyrer honum og hañs Himneska Fødur lifa Eilijflega.

J Fimta Mata/edur sw Fimta Orsokeñ/ fyrer hveria vor blessade Endurlausnare leid þad / ad hañs Sijda og Hiarta være opnad/ var þesse / ad vorar veiku og Barnarlausu Sæler / skylldu meiga hafa i hañs Sijdu og Hiarta" Sæte Eitt Hættulausañ og Ohultañ

Grida-

Grida-Stad z Heimkyñe/ fyrer Ogn og Aræsum Dioþulsens / og eitt sañar-legt Skiool og Hæle fyrer þeim hrædelegu Stormum Guds Grimdar Reide/og eina kroptuga Endurnæring i øllum vor um Freystingum og sierhvøriu þvi / sem Samvitskuna kañ ad æstrida. Med þessu synu Sidu og Hiarta-Saare heþ ur JEsus opnad oss Dyr Himnarikes og eilifs Lijfs / og ad vier skylldum a vorre Sijdurstu Dauda-Stundu/ meiga med vorum Trwar-Augum sia Him-nana fyrer vorum Sælum upplokna / og hañ vorn Endurlausnara til hægre Handar sijns Himneska Fodurs/med sitt Opnad Astar-Hiarta / og wtbreiddañ Miskunar-Fadm / Reidubweñ til ad med-taka vorar Sæler/og ad vorer Lijkamer/ ad endudum sijnum Hvijldar-Tijma i Grøþunum / skylldu hitta a opnar Dyr Eilijfs Lijfs / og med þeim Forsiælu Jomþrwnum (Sælunum aptur sam-teingder) Jñganga i þa Nyu Jerusal-em/ og þañ Himneska Brwdguma Sal

ſyns allra kiæraſta Sælar-Brwdguma JEſu Chriſti / og bwa þar med hon-um i Oendanlegum Fognude Eilijf-lega. Nu þar fyrer Elſkuleg Guds Børn/ a hverium þeim Tijma/ſem vier ſiſkum þad/ad vorar Sæler verda þvijng adar aff Dioflenum / Aſtrijdu Freyſt-ingaſta / edur þeim (ſterka) Storme Gudlegrar Reide / hoffum þa i Mynñe Sijdu og Hiarta-Sær vors Frelſara JESu CHriſti / og ſlijum þangad i Trwñe undañ þeſſum vorum Aſookn-um. Vor Endurlauſnare avarpar a þeſſañ Hatt ſijna Andlega Brwde/þad er eina og ſierhveria chriſtens Mañs Sælu / fyrer Muñ Salomonis / ſeig-iande/Loff. 2. O mijn Dwfa i Biarg-Skorunum. J þeſſum Ordum bender ſialfur JEſus oſſ/ ad vier ſkulum lijka ſem adrar Meinlauſar / Hoogværar og Barnarlauſar Dwfur/ſlija undañ þeim Helviſka Grip-Fugle Dioflenum/ fyrer Reide-Stormum DRottens/ og i Hrel-vidre Hormungaña / i þær Andlegu

Birg-

Biarg-Skorur sinna Pyslar-Saara / hvřad hann sialfur er Hella Nialþrædes sens/ 1. Cor. 4. Þegar vier erum fyrer Trwna þangad komner/ so erum vier Nætulauser / og meigum þar ann allrar Næskaseme Ohulter vera. Þar erum vier vardveitter i Fride. Leitum þar fyrer alltyd/ i hvørre Niartans og Saalarenn at Astrijdu/ Inn i þad Blooduga Niarta Saar vors Lausnara JEsu Christi/ þar kann oss ecke Dioþull/ ecke Synd/ Daude nie Helvijte ad granda / hvřad eckert er Fordæmanlegt a þeim / sem ad eru i Christo JEsu/ Rom. 8. Þegar vier erum fyrer Trwna þangad Innkomner / meigum vier i Gladværd vors Niarta undertaka med Postulanum Paule seigiande: Hver vill nu asaka Guds Utvalda/ Gud er hier sem Riettlæter/ Hvør er hann sem Fordæmer? Christur er hier sem dæenn er/ Jaa/ miklu helldur saa sem upp aptur er vakenn/ hver ad er til hægre Handar Gude og bidur fyrer oss / Rom. 8. Þegar vier høfum mz søgdum Nætte

teked oss Vistarveru i JEsu Christi Sijdu og Hiarta/ er oss þar betra ad vera eñ Petre a Fiallenu Helga/ Matth. 17. Þar þurfum vier ecke ad hrædast fyrer þeim Sijdarsta Doome / edur ad seigia af Hrædslu til Biargaña / Falled yfer oss / og skyled oss fyrer Auglite þess sem a Stoolnum situr/ og fyrer Reide Lambsens/ Apoc. 6. Helldur meigum vier þa med Fagnande Hiarta upphefia vor Hofud / þviad vor fullkomeñ Endurlausn og Jñgangur i Eilijft Lijf/ er oss þa vijs og fyrer Hondum / Luc. 21.

Epterfylger i þeirre Sijdare Greinenne ad Hugleida/ hvad þad var sem wtraũ af þeirre opnudu Sijdu og Hiarta JEsu Christi a Krossenum / sem ad var/ so sem heilagur Ande seiger fyrer Muñ Gudspialla-Mañsens Johañis/ Blood og Vatn/ ecke samblandad Blood z Vatn/ helldur Vatned sier i Lage og fyrer sig / og Blooded eirneñ fyrer sig i Sierilage / Fyrst Blooded / þar epter Vatned/ og þad ecke so sem driwpande i

Dropa-

Dropa-Tale/ helldur floode þad þar wt
so sem aþ eirne Vatns-Ras edur Vpp-
sprettu-Brunie. Þeir sem þetta haþa
hallded epter riettu Nattuurunar Edle
skied vera / þeir skilia hverke Natt-
uurunar Art nie Ritninguna Riette-
lega / þad Hvertveggia er i giegn
þeirre Meiningu er Ritningeñ wtvijsar
og þramsetur þad þyrer eitt Teikn og
Stoormerke / so ad Gudspialla-Mañ-
enum Johañe heþur virdst Þorþ vera
til/ ad hafa þar um þesse Vm-mæle :
Sa þad heþur sied/ hañ ber þar Vitne
um/ og hañs Vitnisburdur er sañur/ og
sa same veit þad / ad hañ seiger satt /
uppa þad þier trwed eirneñ. So O-
truañlegt heþur hañ meint þad munde
Moñum synast / ad eþ þad være ecke
bygt uppa Gudlegañ Vitnisburd/ og
Spædoemureñ hefde þar um hloted ad
uppfyllast/ þa mundu allmarger haþa
hneixlad sig þar a/ Þvi so var JE-
su Christi Hollð tæmt aþ Bloodenu /
af hveriu þad var wt-lappad/ bæde i hñs
Bloodi

Blood-Sveita i Grasgardenū / i Hyda-strokuñe/ i Þyrnekrÿningunñe/ og þegar hañs Hendur og Fætur voru i giegnum boradar a Krossenum/ ad lÿklegt mætte þykia/ ad þar være ecke meira Blood epter i hañs Andvana Lÿkama / miklu sÿdur so miked Blood/ ad þad kiñe/ sem eirn Straumur þadañ ad vtreña : Eñ hier var eñ þa nockud añad underþaled. Hañ hiellt epter i sÿnu Hiarta / bæde Bloode og Vatne/ uppa þad / ad hañ af þessu hveriutveggiu Endurskapade / og giørde sier eina Andlega Brwdur / sem ad er hañs Christne i Heime þessum/ þviad þetta hvertveggia, / bæde Blood og Vatn / var ein auglioos og merkeleg Þÿding uppa þau tvø Sacramenta Skÿrnareñar z Alltaresens/ og beggia Sacramentaña Kraptr er þaleñ og foolgeñ i Bloode z Forþienustu JEsu Christi. Vatned sem wtrañ/merker Skÿrnena/ Blooded þa heilogu Kvølld-mältÿd / og hier þyrer vitnar hiñ heilage Johannes uñ voru Endurlausna-

ra a þessañ Hætt/ seigiande: Þesse er sa sem kiemur med Vatne og Bloode / eige alleinasta med Vatne/ helldur med Vatne og Bloode/1. Joh. 5. J Vatne enu aplar Gud sier Barna og Erfinge ia til Himnarijkis / þvïad nema nockur verde Endurfæddur af Vatne og heilögum Anda/kañ hañ ecke iñ ad ganga i Guds Rijke/ Joh. 3. Med Bloodenu verdum vier fædder og forsorgader / þvi Blooded JEsu Christi er sañur Drickur/og hans Hollð er sãñ Fæda/Joh. 6. Þegar Gud Almattugur skapade vorñ fyrsta Fødur Adam sijna Brwde/ þa liet hñ fastañ Svefn falla yfer Mañeñ/ og a medañ hañ svaf/ bygde Drottenñ Evu af hans Sijdu/ af einu hans Rifbeine/ og strax sem Adam vaknade/ talade hañ til hennar / og sagde : Nun er Holld af mijnu Hollde / og Bein af mijnum Beinum / og med þvi hun er af Karlmañenum tekeñ/ skal hun Karlinna kallast/ Gen. 2. Þegar sa añar Adam af Himne/ Herrañ vor JEsus Christus

us var sofnadur a Krossenum / þa vat hañs Andleg Brwdur (þad er hañs heilog Christne) aþ hañs blessudu Sijdu endurskøpud / þviad þad Blood og Vatn/ sem aþ JEsu Sijdu wtrañ / er þad rietta Efne z Materia/af hverre Brwdur JEsu Christi uppbyggest i þessum Heime, Sva odladest sitt Naþn aþ Mañenum. Vor Endurlausnare JEsus/ hañ heþur gieþed siñe Brwdur Nafn epter siælfs sijns Nafne: Nañ heiter Christur/ hun Christne/og þetta Vegsemdar Naþn var heñe strax gieþed/epter þad hñ var uppstijgeñ til Himna. Nun nefnest z eirneñ Holld aþ hñs Hollde/ z Bein aþ hñs Beinum/Ephe. 5. JEsus er sw sælasta Vppsprettu Lijþsins/og hver hañ dreckur af þessare Vppsprettu/hñ skal ei þyrsta eilijþlega/ Joh. 4. Hverneñ er hañs Hiarta so fullt aþ Elskuñe / ad hañ eirneñ epter Daudañ lætur opna þad/ og giefur so aþ sier Strauma Huggunareñar? þesse Heilsusame Lijþsens Bruñur/sem opnadest

adeſt a Kroſſenum/ hefur med mørgum Hlutum i þvi gamla Teſtamente vered fyrermindadur. Þegar Gud DRottenn giørde ſiñ Fridar Sattmaala vid Noa og hañs Epterkomendur/ ſette hañ þañ fagra Regnboga i Skÿenn / og ſagde hañ ſkyllde vera þar eitt Obrygdanlegt Teikn ſiñar Guddoomlegrar Nꝍdar og Fridþægingar vid Mañkyned/ Gen. 9. Þeſſe hñs Fridarboge hefur eitt ſkiær-añ Vatns Lit / og ſo ſem eitt raudañ Farva/ lÿka ſem Purpure. Af JE-ſu Chriſti Hiarta og Sijdu Saare wt-lagade bæde Blood og Vatn / ſem er þ allra viſſaſta Teikn og Merke Gudlegrar Nꝍdar/ Fridþægingar og Forlÿk-unar vid oſſ ſyndugar Mañeſkiur. Þad er Meining ſumra/ ad þegar þad ſkied-ur/ad nockur verdur ſtaddur under Regn-boganum /ad hañ meige þa æſkia ſier þeſſ ſem hñ vill. Þeſſa Hiegooma Ræ-du læt eg vera i ſijnu Gyllde :: Eñ hitt veit eg/ ad hverge erũ vier ſtadder/ betur eñ þar ſem yfer oſſ wtrefſur þad ſkiæra

Vatn og rauda Blood af Sijdu JEsu/ og nær vier hølldum oss under þessum Fridar-Boga / megum vier Ofrader æskia oss þess alls sem oss mest umvarð-ar/ sem ad er Gieþens veitt Nad/ Guds Himneska Fødurs / Rietlæted JEsu Christi/ Huggun heilags Anda og þad Eilijfa Lijfed. Þad var ad sonu eitt mikid Almættes Millde og Myskunar-Verk lifanda Guds / ad þegar Moises epter Guds Befalningu sloo med sijn-um Staf a Steinen i Horeb / þa wt-flaut þadan nooglegt Vatn / sem sval-ade Þorsta Jsraels Barna i Eydemørk-enne : Enn længtum meira Myskunar-Verk DRottens er þad vid oss Synd-ugar Manneskiur / ad þegar sa Him-neske Faderenn sloo sinalþur Staf sinar Reide a Krossenum / a Hiarta sijns Elskulega Sonar/ hver ad er ein And-leg Himlprædes-Hella / 1. Cor. 10. Þa wtflaut þadan sa allra Heilsusam-aste og Kroptugaste Svala-Brunur / sem so Gudlega styrker og Endurlijf-gar

gar allar Pinidar z Næd-þyrstar christi-
liga Maria Sæler og Hiortu i Eyde-
morku Heims þessa/ ad hañ verdur þeim
Eitt Opverrande Bruñur Himneskrar
Huggunar / Fagnadar og Farsælldar /
sem wtsliotur til Eilijfs Lijfs. Hier
um̃ hafde vor Endurlausnare i Lifanda
Lijfe talad seigiande: Hver hañ dreck-
ur af þvi Vatne sem eg mun giefa /
hañ skal ecke þyrsta Eilijflega / Joh.
4. Vatned svalar þeim Þyrsta / burt-
hreinsar Saurendeñ og slöckur Elld-
eñ. So svalar þad blessada Lijfsens-
Vatn / hvert ed wt-rañ af Hiarta-
Sarenu JEsu Christi a Kroßenum /
þañ Andlega Þorsta vorra Sælna /
þad af-þvær vor Synda-Saurende /
þad slöckur þid hrædelega Bal Gud-
doomlegrar Grimdar-Reide. Allt þ sem̃
med Bloode Foornaña z Adreifingaña
var i Gamla Testamentenu ædur fyr-
ermyndad / Þad fullkomnadest allt i
Dauda og Pijnu DRottens vors JEsu
Christi / hveriu til Merkes wt-rañ af

hans Andvana Lijkama bæde Blood og Vatn. Hvar fyrer wt-rann Vatned? Hvar fyrer wt-rann Blooded/ Seiger Lærefaderenn Ambrosius? Hann svarar hier sialfur til seigiande: Vatned so þad Hreinsade/ Blooded so þad Endurleyste. Þvi af Sijdunne helldur enn Annarstadar? þviad seiger hann/ ad hvadan Søkenn kom/ þadann skyllde og koma Naaden. Søkenn kom fyrer Kvinnuna/ sem skøpud var af Sijdu Mannsens: Enn Naaden kom af þeirre Opnudu Sijdu JEsu Christi. Af hans Ondudum Lijkama wt-rann Lijfed til allra. O hvad furdanlegur er sa Daude/ sem þa Daudu lijfande gierer. Hvad kann hreinna ad vera enn Sijdu-Vatned JEsu Christi? Hvad Heilsusamara/ enn hans blessada Hiarta-Blood? Lijfed er i Bloodenu/ Vatned svalar og Endurnærer/ og hier fyrer merker þad opt Huggun og Hugsvølun i Ritningunne. So er nu bæde Lijfed og Hugguninn af vorum Endurlausnara Lijflatnum til

vor

vor komeft / og sem af þeim rietta Lijf-
sens Brune framrunneft. Þesse blessade
Brunn/ sem uppspratt af Sijdu og Hiarta
JEsu Christi/ man seigia ad fyrermyn-
dast hafe fordumm Daga med þeim Brune/vid
hvorn sa Trwe Abrahams Þienare
fann Isaac Eigenn-Kvinnu / Gen. 24.
Og med þeim Brune / hia hvorium
Jacob kyste sijna Astkiæru Rachel/Gen.
29. Þviad þetta mætti rietteleg a heita
Fyrermyndaner uppa þa Andlegu Sam
eining JEsu Christi vid hanns Elsku-
legu Brwdur Christnena. Þetta er
Brunnur Hiælprædesens / umm hvorn
Esajas talar / seigiande: Þier mun-
ud med Fagnade Vatned uppausa wr
Hiælprædesens Brunnum / Cap. 12.
Þetta er Brunnur þess lifanda Vatns /
sem þeir Vantrwudu Gydingar yfer-
gæfu / epter hvertum oll Guds Barna
Hiortu kalla / so sem Hiorturenn kallar
epter Vatns-Lækiunum/Ps. 42. Þetta
er þad Vatned/er framm flijtur af Helge-
doome Hiarta-Ædanna JEsu Christi /

 hvert

hvert ed allt pad / sem pad snerter læknar og Lijkgar / Ezech. 47. Þetta er sa Frij-opne Brunnurenn fyrer Davids Hws/og alla Jnnbyggendur þeirrar Andlegu Jerusalem / til ad aþþvo þeirra Synder og allann Ohreinleika / Zach. 13. Ad sønnu var pad/ sem eg adur sagde Heþe / Eitt Yþer-Naatturlegt Furdu Verk / ad aþ þeim Andada JESV Christi Lijkama / skyllde Blooded wtrenna / þvi Vitanlegt er / ad þa nockur deyr/ hleipur Blooded samann og storknar strax i Ædunum : Enn HErrann vor JEsus Christus gieþur aþ sier Blooded þegar hann var læten / aþ þvi hann er sa sanne Lijþsens Brunnur / i hveriumm vier finnum bæde Andlegt og Eilijþt Lijþ/ þviad hann bæde Liþande og dæen/ er Vppriisann og Lijþed / Joh. 14. O þu Goode JESV / þu ert komenn med Vatne og Bloode / so ad þu hreinsader oss synduga aþ votum Ranglætingum. O ad vier alldrei þessa Hreinsun missum / og mættum allt ijd aþ henne þeckia

þijna Elsku/og i Trwñe fastlega hallda
oss vid þig / bæde i Lijfe og Dauda.
Wokva þu vor Hiortu/med þijnum Lijf-
sens Straumum / sem betre eru eñ þau
Votn / er vokvudu Aldingardeñ Eden/
og lat þitt Blood / sem betur talar eñ
Abels Blood/ hroopa fyrer oss / þijna
Syndara / um̃ Naad hia þijnum Him-
neska Fodur Æfeñlega. Lat oss fa ad
sia þig i Vpprisu alls Hollds / og i
Auglijsingu þiñar Dijrdar / sem Eirn
Nadugañ og Milldañ Frelsara / sem
þa tale til vor: Komed þier Blessader
mijns Fodurs / og Eigneft þad Rijke
sem ydur er Fyrerbwed fra Vpphafe
Verallðareñar / Matth. 25.: Dijrd/
Walld / Virding og Vegsemd harst /
Viska / Magt / Spekt og Lofgiord
starst/ Sie þier O JEsu HErra
hær og Heidur klar/ Amen/
Amen um̃ Eilijf Ar.

ERRATA.

P 2. a Lin. 2, les gagnar. D 2. a Lin. 16, les ei. P 4. a Lin. 8. les langt. D 7. a Lin. 5. være Les verre. B 4. b Lin. 5. les jafnvel. L 6. a Lin. 5. les Bookenne. L 8 b Lin. 17. les elskade. M 6. a Lin. 10. les a þrem Døgum. M 6. a Lin. 14. les syns. N b Lin. 23. les Veralldarennar. N 8. b Lin. 10. les og. P 3. a Lin. 9. les Hiørtu.

Og hvad fleira hefur kuñad ad ifer sicast i Pryckinguñe/ er Vinsamlegur Lesare um̃bedeñ ad leidrietta og lesa i Mæled.

